

Reglament general de circulació

Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament general de circulació per a l'aplicació i el desplegament del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, aprovat pel Reial decret legislatiu 339/1990, de 2 de març (BOE núm. 306, de 23 de desembre, i suplement en català núm. 1, d'1 de gener de 2004)

Llei anotada pel Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial. Està actualitzada fins a la darrera modificació normativa, feta pel Reial decret 1514/2018, de 28 de desembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 314, de 29 de desembre, i suplement en català de la mateixa data). Aquesta edició recull literalment el text en català publicat en els suplementos en llengua catalana del BOE.

Aquesta informació no substitueix la publicada en els diaris oficials, únics instruments que donen fe de la seva autenticitat.

La disposició final segona de la Llei 19/2001, de 19 de desembre, de reforma del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, aprovat pel Reial decret legislatiu 339/1990, de 2 de març, estableix que el Govern, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor de la reforma, ha de modificar el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 13/1992, de 17 de gener, per adequar-lo a les modificacions que conté la reforma. Aquest Reial decret transcendeix el manament legislatiu, ja que a part de complir-lo, la magnitud de les reformes que requereix el Reglament general de circulació aprovat pel Reial decret 13/1992, de 17 de gener, aconsella promulgar-ne un de nou, en el qual a més es refonguin les modificacions anteriors efectuades pel Reial decret 116/1998, de 30 de gener, que va adaptar el Reglament general de circulació a la Llei 5/1997, de 24 de març, també de reforma del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, com, així mateix, el Reial decret 1333/1994, de 20 de juny, i el Reial decret 2282/98, de 23 d'octubre, que va modificar el Reglament general de circulació en matèria d'alcoholèmia.

Quant a l'adaptació del nou text a la Llei 19/2001, no només s'introdueixen normes en matèria de ciclisme i es preveuen noves infraccions o es varia la qualificació d'altres, com és el cas de l'ús de dispositius de telefonia mòbil o la circulació en sentit contrari, respectivament, sinó que també es modernitzen altres preceptes en harmonia amb una nova concepció de la gestió del trànsit que disposa de mitjans tècnics de regulació de la circulació que la norma ha de fer plenament operatiu.

En matèria de ciclisme s'ha d'assenyalar que la Llei 43/1999, de 25 de novembre, sobre adaptació de les normes de circulació a la pràctica del ciclisme, va efectuar una important reforma del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, que, al seu torn, ha resultat afectada per la Llei 19/2001, a la promulgació de la qual s'ha hagut d'esperar per efectuar un extens desplegament reglamentari, que ara du a terme.

Això també ha portat a revisar i actualitzar tot el sistema de senyalització, per adaptar-lo als avenços en els criteris d'utilització generalitzats als països del nostre entorn, i millorar així la concordança entre la normativa de trànsit i la de carreteres en aquest sentit. A l'annex I es representen gràficament els senyals.

A l'annex II es regulen les proves esportives, les marxes ciclistes i altres esdeveniments, fins ara regulats per l'article 108 i l'annex 2 del Codi de la circulació, preceptes que cal derogar i s'han de reordenar les proves esportives entorn de l'article 55 del Reglament general de circulació, que tracta de les curses, concursos, certàmens o altres proves esportives.

Destaca la competència de les comunitats autònomes per autoritzar la realització de proves esportives per vies interurbanes del seu àmbit territorial, tenint en compte que tenen assumida i traspassada la competència en matèria d'espectacles públics en general, caràcter del qual participen les proves esportives, la singularitat i la incidència en la seguretat viària de les quals se salvaguarda a través d'un informe vinculant, que emeten amb caràcter previ a l'autorització les administracions públiques encarregades de la vigilància i regulació del trànsit.

L'annex III tracta de les normes i condicions especials de circulació dels vehicles especials i dels vehicles en règim de transport especial, cosa que constituïa una llacuna existent en el nostre dret de la circulació que era urgent regular, atesa la magnitud dels accidents que poden sobrevenir quan hi estan implicats aquest tipus de vehicles.

També es regula en aquest annex el règim específic de circulació de combois i transports de les Forces Armades que, d'altra banda, en molts aspectes i sota determinats supòsits, està sotmès a acords internacionals, per la qual cosa es fa necessari establir una regulació específica. Això és possible a l'empara del que determinen l'apartat 2 de la disposició final del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, i la disposició final segona del Reglament general de vehicles, aprovat pel Reial decret 2822/1998, de 23 de desembre.

D'altra banda, la pertinença del nostre país a organitzacions supranacionals que assegurin una defensa comuna ha impulsat la cooperació en aquesta matèria amb altres països del nostre entorn, de manera que amb una certa freqüència vehicles militars d'altres nacions circulen per les carreteres espanyoles, especialment amb motiu de maniobres i d'exercicis que inclouen transport de material militar.

Finalment, a la disposició final primera es fa ús de la facultat atorgada al Govern per la disposició final del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària per modificar conceptes bàsics de circulació i afegir definicions als continguts en l'annex del text articulat i que són complements indispensables per a l'aplicació del nou Reglament de circulació que s'aprova.

El Consell Superior de Trànsit i Seguretat de la Circulació Viària ha emès informe sobre el present Reial decret.

En virtut d'això, a proposta dels ministres de l'Interior, de Defensa, de Foment i de Ciència i Tecnologia, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 21 de novembre de 2003,

DISPOSO:

Article únic

Aprovació del Reglament general de circulació

S'aprova el Reglament general de circulació per a l'aplicació i el desplegament del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, aprovat pel Reial decret legislatiu 339/1990, de 2 de març, el text del qual s'insereix a continuació.

Disposició derogatòria única

Derogació normativa

Queden derogats el Reial decret 13/1992, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament general de circulació, per a l'aplicació i el desplegament del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, així com l'article 108 i l'annex 2 del Codi de la circulació, i totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret.

Disposició final primera

Modificació de l'annex del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària

L'annex del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, aprovat pel Reial decret legislatiu 339/1990, de 2 de març, es modifica de la manera següent:

1. Queda suprimit el concepte bàsic «via ràpida» que conté l'apartat 63 de l'annex. Els conceptes bàsics numerats a partir de l'apartat 64 passen a ocupar un número menys, de tal manera que l'apartat 64 es converteix en 63, el 65 en 64 i així fins a l'últim.

2. Es modifiquen les definicions dels conceptes bàsics següents: «autovia», que conté l'apartat 62; «carretera convencional», que conté l'apartat 64, i «travessia», que conté l'apartat 66, que queden redactats en els termes següents:

«62. Autovia. Autovia és la carretera especialment projectada, construïda i senyalitzada com a tal que té les característiques següents:

a) Tenir-hi accés limitat les propietats limítrofes.

b) No creuar a nivell cap altra sender, via, línia de ferrocarril o tramvia, ni ser creuada a nivell per cap sender, via de comunicació o servitud de pas.

c) Constar de diferents calçades per a cada sentit de circulació, separades entre si excepte en punts singulars o amb caràcter temporal, per una franja de terreny no destinada a la circulació, o per altres mitjans.»

«64. Carretera convencional. És tota carretera que no compleix les característiques pròpies de les autopistes, autovies i vies per a automòbils.»

«66. Travessia. Als efectes d'aquesta disposició normativa, és el tram de carretera que discorre per poblat. No tenen la consideració de travessies els trams que disposin d'una alternativa viària o variant a la qual té accés.»

3. S'introdueixen les noves definicions dels conceptes bàsics següents: «via per a automòbils», que figura com el concepte bàsic número 75; «via interurbana», que figura com el concepte bàsic número 76; «via urbana», que figura com el concepte bàsic número 77; «carretera», que figura com el concepte bàsic número 78; «rotonda», que figura com el concepte bàsic número 79, i «carril per a vehicles amb alta ocupació», que figura com el concepte bàsic número 80. Aquests conceptes bàsics tenen la redacció següent:

«75. Via per a automòbils. Tota via reservada exclusivament a la circulació d'automòbils, amb una sola calçada i amb limitació total d'accessos a les propietats limítrofes, i senyalitzada amb els senyals S-3 i S-4, respectivament.

76. Via interurbana. És tota via pública situada fora de poblat.

77. Via urbana. És tota via pública situada dins de poblat, excepte les travessies.

78. Carretera. Als efectes d'aquesta disposició normativa, és tota via pública pavimentada situada fora de poblat, llevat dels trams en travessia.

79. Ronda. S'entén per ronda un tipus especial d'intersecció caracteritzat pel fet que els trams que hi conflueixen es comuniquen a través d'un anell en el qual s'estableix una circulació rotatòria al voltant d'un illot central. No són rondes pròpiament dites les denominades rondes partides en les quals dos trams, generalment oposats, es connecten directament a través de l'illot central, per la qual cosa el trànsit passa d'un a l'altre i no l'envolta.

80. Carril per a vehicles amb alta ocupació. És aquell especialment reservat o habilitat per a la circulació dels vehicles amb alta ocupació.»

Disposició final segona

Facultats de desplegament

Es faculta el ministre de l'Interior per dictar, per si mateix o conjuntament amb els titulars dels altres departaments ministerials afectats per raó de la matèria, les disposicions oportunes per a l'aplicació i el desplegament del que estableix aquest Reial decret.

Disposició final tercera

Vehicles de les Forces Armades

Es faculden els ministres de Defensa i de l'Interior i, si s'escau, els altres ministres competents, per regular les peculiaritats del règim d'autoritzacions i circulació dels vehicles que pertanyen a les Forces Armades.

Disposició final quarta

Estupefaents i substàncies psicotròpiques

Es faculden els ministres de l'Interior i de Sanitat i Consum i, si s'escau, els altres ministres competents, per regular tot el que fa referència a estupefaents i substàncies psicotròpiques que puguin influir negativament en el conductor de vehicles de motor.

Disposició final cinquena

Entrada en vigor

Aquest Reial decret entra en vigor el mes següent de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de l'Estat*.

Reglament general de circulació

TÍTOL PRELIMINAR

Àmbit d'aplicació de les normes sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària

Article 1

Àmbit d'aplicació

1. Els preceptes de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, els d'aquest Reglament i els de les altres disposicions que la despleguin són aplicables a tot el territori nacional i obliguen els titulars i usuaris de les vies i terrenys públics aptes per a la circulació, tant urbans com interurbans, els de les vies i terrenys que, sense tenir aquesta aptitud, siguin d'ús comú i, a falta d'altres normes, els de les vies i terrenys privats que siguin utilitzats per una col·lectivitat indeterminada d'usuaris.

2. En concret, aquests preceptes són aplicables:

a) Als titulars de les vies públiques o privades, compreses en el paràgraf c, i als seus usuaris, ja ho siguin en concepte de titulars, propietaris, conductors o ocupants de vehicles o en concepte de vianants, i tant si circulen individualment com en grup.

Així mateix, són aplicables a totes les persones físiques o jurídiques que, sense estar compreses en l'incís anterior, resultin afectades pels preceptes esmentats.

b) Als animals solts o en ramat i als vehicles de qualsevol classe que, estàtics o en moviment, estiguin incorporats al trànsit en les vies compreses en el primer incís del paràgraf c.

c) A les autopistes, autovies, carreteres convencionals, a les àrees i zones de descans i de servei, situades i afectes a les esmentades vies, calçades de servei i a les zones de parada o estacionament de qualsevol classe de vehicles; a les travessies, a les places, carrers o vies urbanes; als camins de domini públic; a les pistes i terrenys públics aptes per a la circulació; als camins de servei construïts com a elements auxiliars o complementaris de les activitats dels seus titulars i als construïts amb finalitats anàlogues, sempre que estiguin oberts a l'ús públic i, en general, a totes les vies d'ús comú públiques o privades.

No són aplicables els preceptes esmentats als camins, terrenys, garatges, cotxeres o altres locals de naturalesa similar, construïts dins de finques privades, sostrets a l'ús públic i destinats a l'ús exclusiu dels propietaris i els seus dependents.

3. El desplaçament ocasional de vehicles per terrenys o zones d'ús comú no aptes per a la circulació, pel fet de tractar-se de llocs no destinats al trànsit, queda sotmès a les normes que contenen el títol I i el capítol X del títol II d'aquest Reglament, quan siguin aplicables, i al que disposa la regulació vigent sobre conductors i vehicles, respecte del règim d'autorització administrativa prèvia, previst al títol IV del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, per tal de garantir l'aptitud dels conductors per manejar els vehicles i la idoneïtat d'aquests per circular amb el mínim risc possible.

4. En defecte d'altres normes, els titulars de vies o terrenys privats no oberts a l'ús públic, situats en urbanitzacions, hotels, clubs i altres llocs d'esbarjo, poden regular, dins de les seves respectives vies o recintes, la circulació exclusiva dels mateixos titulars o els seus clients quan constitueixin una col·lectivitat indeterminada de persones, sempre que ho facin de manera que no desvirtuin les normes d'aquest Reglament, ni indueixin a confusió amb aquestes.

TÍTOL I

Normes generals de comportament en la circulació

CAPÍTOL I

Normes generals

Article 2

Usuaris

Els usuaris de la via estan obligats a comportar-se de manera que no entorpeixin indegudament la circulació ni causin perill, perjudicis o molèsties innecessàries a les persones, o danys als béns (article 9.1 del text articulat).

Article 3

Conductors

1. S'ha de conduir amb la diligència i la precaució necessàries per evitar qualsevol dany, propi o aliè, tenint cura de no posar en perill tant el mateix conductor com els altres ocupants del vehicle i la resta dels usuaris de la via. Queda terminantment prohibit conduir de manera negligent o temerària (article 9.2 del text articulat).

2. Les conductes referides a la conducció negligent tenen la consideració d'infraccions greus i les referides a la conducció temerària tenen la consideració d'infraccions molt greus, d'acord amb el que disposa l'article 65.4.a¹ i 5.c² del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, respectivament.

¹ La referència a l'article 65.4.a s'entén feta a l'article 65.4.ñ, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

² La referència a l'article 65.5.c s'entén feta a l'article 65.5.d, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 4

Activitats que afecten la seguretat de la circulació

1. La realització d'obres, instal·lacions, col·locació de contenidors, mobiliari urbà o qualsevol altre element o objecte de forma permanent o provisional a les vies o terrenys objecte d'aplicació de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària requereix l'autorització prèvia del seu titular i es regeixen pel que disposen la legislació de carreteres i els seus reglaments de desplegament, i les normes municipals. Les mateixes normes són aplicables a la interrupció de les obres per raó de les circumstàncies o característiques especials de trànsit, que es poden portar a efecte a petició de l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit (article 10.1 del text articulat).

2. Es prohibeix llançar, dipositar o abandonar sobre la via objectes o matèries que puguin entorpir la lliure circulació, parada o estacionament, fer-los perillosos o deteriorar la via o les seves instal·lacions, o produir a la via o al seu voltant efectes que modifiquin les condicions apropiades per circular, parar o estacionar (article 10.2 del text articulat).

3. No s'ha d'instal·lar en vies o terrenys objecte de l'àmbit d'aplicació de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària cap aparell, instal·lació o construcció, ni s'hi han de realitzar actuacions com ara rodatges, enquestes o assajos, encara que sigui amb caràcter provisional o temporal, que puguin entorpir la circulació.

Article 5

Senyalització d'obstacles i perills

1. Els qui hagin creat sobre la via algun obstacle o perill l'han de fer desaparèixer tan aviat com sigui possible, i mentrestant han d'adoptar les mesures necessàries perquè pugui ser advertit pels altres usuaris i perquè no es dificulti la circulació (article 10.3 del text articulat).

2. No es consideren obstacles a la calçada els ressalts en els passos per a vianants i bandes transversals, sempre que compleixin la regulació bàsica establerta a aquest efecte pel Ministeri de Foment i es garanteixi la seguretat viària dels usuaris i, en particular, dels ciclistes.

3. Per advertir la presència a la via de qualsevol obstacle o perill creat, el qui l'hagi causat ho ha de senyalitzar de forma eficaç, tant de dia com de nit, de conformitat amb el que disposen els articles 130.3, 140 i 173.

4. Totes les actuacions que hagin de desenvolupar els serveis d'assistència mecànica, sanitària o qualsevol altre tipus d'intervenció s'han de regir pels principis d'utilització dels recursos idonis i estrictament necessaris en cada cas. L'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, l'autoritat autonòmica o local responsable de la regulació del trànsit, o els seus agents, han d'acordar la presència i permanència a la zona d'intervenció de tot el personal i l'equip que sigui imprescindible i garantir l'absència de persones alienes a les tasques pròpies de l'assistència; a més, és l'encarregada d'assenyalar en cada cas concret els llocs on s'han de situar els vehicles de serveis d'urgència o d'altres serveis especials, atenent la prestació de la millor assistència i vetllant pel millor auxili de les persones.

5. L'actuació dels equips dels serveis d'urgència, així com la dels d'assistència mecànica i de conservació de carreteres, ha de procurar sempre la menor afectació possible sobre la resta de la circulació, ocupant el mínim possible de la calçada i seguint en tot moment les instruccions que doni l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, l'autoritat autonòmica o local responsable de la regulació del trànsit, o els seus agents. El comportament dels conductors i usuaris en cas d'emergència s'ha d'ajustar al que estableixen els articles 69, 129 i 130 i, en particular, el dels conductors dels vehicles de servei d'urgència, al que disposen els articles 67, 68, 111 i 112.

6. La detenció, parada o estacionament dels vehicles destinats a aquests serveis s'ha de fer de manera que no creï un nou perill, i on causi menys obstacle a la circulació.

7. Els supòsits de parada o estacionament en llocs diferents dels fixats pels agents de l'autoritat responsable del trànsit tenen la consideració d'infracció greu d'acord amb el que disposa l'article 65.4.d³ del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

³ La referència a l'article 65.4.d s'entén feta a l'article 65.4.b, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 6

Prevenició d'incendis

1. Es prohibeix llançar a la via o al seu voltant qualsevol objecte que pugui donar lloc a la producció d'incendis o, en general, posar en perill la seguretat viària (article 10.4 del text articulat).

2. Les infraccions a aquest precepte tenen la consideració d'infracció greu d'acord amb el que disposa l'article 65.4.b⁴ del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

⁴ La referència a l'article 65.4.b s'entén feta a l'article 65.4.o, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 7

Emissió de perturbacions i contaminants

1. Els vehicles no poden circular per les vies o terrenys objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària si emeten perturbacions electromagnètiques, amb nivells d'emissió de soroll superiors als límits establerts per les normes específicament reguladores de la matèria, i tampoc no poden emetre gasos o fums en valors superiors als límits establerts ni en els supòsits d'haver estat objecte d'una reforma d'importància no autoritzada, tot això d'acord amb el que disposa l'annex I del Reglament general de vehicles.

Tots els conductors de vehicles queden obligats a col·laborar en les proves de detecció que permetin comprovar les possibles deficiències indicades.

2. Tant a les vies públiques urbanes com a les interurbanes es prohibeix la circulació de vehicles de motor i ciclomotors amb l'anomenat escapament lliure, sense el preceptiu dispositiu silenciador de les explosions.

Així mateix, es prohibeix la circulació dels vehicles esmentats quan els gasos expulsats pels motors, en lloc de travessar un silenciador eficaç, surtin des del motor a través d'un d'incomplet, inadequat, deteriorat o a través de tubs ressonadors, i la dels de motor de combustió interna que circulin sense estar dotats d'un dispositiu que eviti la projecció descendent a l'exterior de combustible no cremat, o llancin fums que puguin dificultar la visibilitat als conductors d'altres vehicles o resultin nocius.

Els agents de l'autoritat poden immobilitzar el vehicle en el cas que superi els nivells de gasos, fums i sorolls permesos reglamentàriament, segons el tipus de vehicle, d'acord amb l'article 70.2 del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

3. Queda prohibida l'emissió dels contaminants als quals es refereix l'apartat 1 produïda per vehicles de motor per sobre de les limitacions previstes a les normes reguladores dels vehicles.

4. Igualment, queda prohibida aquesta emissió per altres focus emissors de contaminants diferents dels produïts per vehicles de motor, sigui quina sigui la seva naturalesa, per sobre dels nivells que el Govern estableixi amb caràcter general.

Queden prohibits, en concret, els abocadors d'escombraries i residus dins de la zona d'afecció de les carreteres, en tot cas, i fora d'aquesta quan hi hagi perill que el fum produït per la incineració de les escombraries o incendis ocasionals pugui arribar a la carretera.

CAPÍTOL II

De la càrrega de vehicles i del transport de persones i mercaderies o coses

Article 8

Càrrega de vehicles i transport de persones i mercaderies o coses

Es prohibeix carregar els vehicles o transportar-hi persones, mercaderies o coses de forma diferent de la que determina aquest capítol.

SECCIÓ PRIMERA

Transport de persones

Article 9

Del transport de persones

1. El nombre de persones transportades en un vehicle no pot ser superior al de les places que tingui autoritzades, que, en els de servei públic i als autobusos, ha d'estar assenyalat en plaques col·locades a l'interior, sense que, en cap cas, es pugui sobrepassar, entre viatgers i equipatge, la massa màxima autoritzada per al vehicle.
2. Als efectes de còmput del nombre de persones transportades en els vehicles autoritzats per a transport escolar i de menors, cal atènyer-se al que estableix la normativa específica sobre la matèria.⁵
3. Les infraccions a aquest precepte que impliquin una ocupació excessiva del vehicle que suposi augmentar en un 50 per cent el nombre de places autoritzades, exclosa la del conductor, amb excepció dels autobusos de línies urbanes i interurbanes, tenen la consideració de molt greus, d'acord amb el que estipula l'article 65.5.e del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, i els agents de l'autoritat han d'immobilitzar el vehicle, i l'han de mantenir immobilitzat mentre subsisteixi la causa de la infracció.⁶

⁵ Apartat 2 redactat de conformitat amb l'article únic.1 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

⁶ Apartat 3 redactat de conformitat amb l'article únic.1 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

Article 10

Emplaçament i condicionament de les persones

1. Està prohibit transportar persones en un emplaçament diferent del destinat i condicionat per a elles als vehicles.
2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, en els vehicles de transport de mercaderies o coses poden viatjar persones al lloc reservat a la càrrega, en les condicions que s'estableixen a les disposicions que regulen la matèria.
3. Els vehicles autoritzats a transportar simultàniament persones i càrrega han d'estar proveïts d'una protecció adequada a la càrrega que transportin, de manera que no destorbi els ocupants ni els pugui fer mal en cas que sigui projectada.
La protecció s'ha d'ajustar al que preveu la legislació reguladora dels vehicles.

4. El fet de no portar instal·lada la protecció a la qual es refereix l'apartat anterior se sanciona d'acord amb el que disposa l'article 67.2 del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

Article 11

Transport col·lectiu de persones

1. El conductor ha d'efectuar les parades i les engegades sense sotracs ni moviments bruscos, al més a prop possible de la vora dreta de la calçada, i s'ha d'abstenir de realitzar cap acte que el pugui distreure durant la marxa; el conductor i, si s'escau, l'encarregat, tant durant la marxa com a les pujades i baixades, han de vetllar per la seguretat dels viatgers.

2. En els vehicles destinats al servei públic de transport col·lectiu de persones es prohibeix als viatgers:

- a) Distreure el conductor durant la marxa del vehicle.
- b) Entrar o sortir del vehicle per llocs diferents dels destinats, respectivament, a aquestes finalitats.
- c) Entrar al vehicle quan s'hagi fet l'advertència que està complet.
- d) Dificultar innecessàriament el pas als llocs destinats al trànsit de persones.
- e) Portar qualsevol animal, llevat que hi hagi al vehicle un lloc destinat per transportar-lo. S'exceptuen d'aquesta prohibició, sempre sota la seva responsabilitat, els invidents acompanyats de gossos, especialment ensinistrats com a pigalls.
- f) Portar matèries o objectes perillosos en condicions diferents de les establertes a la regulació específica sobre la matèria.
- g) Desatendre les instruccions que donin sobre el servei el conductor o l'encarregat del vehicle.

El conductor i, si s'escau, l'encarregat dels vehicles destinats al servei públic de transport col·lectiu de persones han de prohibir l'entrada i ordenar que surtin als viatgers que incompleixin els preceptes que estableix aquest apartat.

Article 12

Normes relatives a velocípedes, ciclomotors i motocicletes

1. Els velocípedes que, per construcció, no puguin ser ocupats per més d'una persona poden transportar, tanmateix, quan el conductor sigui major d'edat, un menor de fins a set anys en un seient addicional que ha de ser homologat.

2. En els ciclomotors i les motocicletes, a més del conductor i, si s'escau, de l'ocupant del sidecar d'aquestes, hi pot viatjar, sempre que consti a la seva llicència o permís de circulació, un passatger que tingui més de 12 anys, utilitzi casc de protecció i compleixi les condicions següents:

- a) Que hi vagi a cavall i amb els peus recolzats als reposapeus laterals.
- b) Que utilitzi el seient corresponent darrere del conductor.

En cap cas es pot situar el passatger en un lloc intermedi entre la persona que condueix i el manillar de direcció del ciclomotor o la motocicleta.

3. Excepcionalment, els més grans de set anys poden circular en motocicletes o ciclomotors conduïts pel pare, la mare o un tutor o per persones majors d'edat autoritzades per ells, sempre que utilitzin casc homologat i es compleixin les prescripcions de l'apartat anterior (article 11.4 del text articulat).

4. Les motocicletes, els vehicles de tres rodes, els ciclomotors i els velocípedes i bicicletes poden arrossegar un remolc o semiremolc, sempre que no superin el 50 per cent de la massa en buit del vehicle tractor i es compleixin les condicions següents:

- a) Que la circulació sigui de dia i en condicions que no disminueixin la visibilitat.
- b) Que la velocitat a què se circuli en aquestes condicions quedi reduïda en un 10 per cent respecte a les velocitats genèriques que estableix l'article 48 per a aquests vehicles.
- c) Que en cap cas transportin persones al vehicle remolcat.

En circulació urbana cal atènyer-se al que disposen les ordenances corresponents.

SECCIÓ SEGONA

Transport de mercaderies o coses

Article 13

Dimensions del vehicle i la seva càrrega

1. En cap cas, la llargada, l'amplada i l'alçària dels vehicles i la seva càrrega no poden passar del que assenyalen les normes reguladores dels vehicles o per a la via per la qual circulin.

2. El transport de càrregues indivisibles que, inevitablement, excedeixin els límits assenyalats a l'apartat anterior s'ha de realitzar mitjançant autoritzacions complementàries de circulació, que es regulen al Reglament general de vehicles, de conformitat amb les normes i condicions de circulació que estableix l'annex III d'aquest Reglament.

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte se sancionen d'acord amb el que disposa l'article 67.2 del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

Article 14

Disposició de la càrrega

1. La càrrega transportada en un vehicle, així com els accessoris que s'utilitzin per al seu condicionament o protecció, han d'estar disposats i, si cal, subjectes de tal forma que no puguin:

- a) Arrossegar-se, caure totalment o parcialment o desplaçar-se de manera perillosa.
- b) Comprometre l'estabilitat del vehicle.
- c) Produir soroll, pols o altres molèsties que puguin ser evitades.
- d) Ocultar els dispositius d'enllumenat o de senyalització lluminosa, les plaques o distintius obligatoris i les advertències manuals dels seus conductors.

2. El transport de matèries que produeixen pols o puguin caure s'ha de fer sempre cobrint-les totalment i eficaçment.

3. El transport de càrregues molestes, nocives, insalubres o perilloses, així com les que comportin especialitats en el seu condicionament o estiba s'ha d'atènyer, a més, a les normes específiques que regulen la matèria.

Article 15

Dimensions de la càrrega

1. La càrrega no ha de sobresortir de la projecció en planta del vehicle, excepte en els casos i les condicions que preveuen els apartats següents. En els de tracció animal, s'entén per

projecció la del vehicle pròpiament dit prolongada cap endavant, amb la seva mateixa amplada, sense sobrepassar el cap de l'animal de tir més pròxim a aquell.

2. En els vehicles destinats exclusivament al transport de mercaderies, si es tracta de càrregues indivisibles i sempre que es compleixin les condicions establertes per a la seva estiba i condicionament, poden sobresortir:

a) En el cas de bigues, pals, tubs o altres càrregues de llargada indivisible:

1r. En vehicles d'una llargada superior a cinc metres, dos metres per la part anterior i tres metres per la posterior.

2n. En vehicles d'una llargada igual o inferior a cinc metres, el terç de la llargada del vehicle per cada extrem anterior i posterior.

b) En el cas que la dimensió més curta de la càrrega indivisible sigui superior a l'ample del vehicle, pot sobresortir fins a 0,40 metres per cada lateral, sempre que l'ample total no sigui superior a 2,55 metres.

3. En la resta dels vehicles no destinats exclusivament al transport de mercaderies la càrrega pot sobresortir per la part posterior fins a un 10 per cent de la seva llargada, i si és indivisible, un 15 per cent.

4. En els vehicles d'una amplada inferior a un metre la càrrega no ha de sobresortir lateralment més de 0,50 metres a cada costat del seu eix longitudinal. No pot sobresortir per l'extremitat anterior, ni més de 0,25 metres per la posterior.

5. Quan la càrrega sobresurti de la projecció en planta del vehicle, sempre dins els límits dels apartats anteriors, s'han d'adoptar totes les precaucions convenients per evitar danys o perills als altres usuaris de la via pública, i ha d'anar protegida a l'extremitat sortint per disminuir els efectes d'una fricció o xoc possibles.

6. En tot cas, la càrrega que sobresurti per darrere dels vehicles a què es refereixen els apartats 2 i 3 ha de ser senyalitzada per mitjà del senyal V-20 al qual es refereix l'article 173 i les característiques del qual s'estableixen a l'annex XI del Reglament general de vehicles. Aquest senyal s'ha de col·locar a l'extrem posterior de la càrrega de manera que quedi constantment perpendicular a l'eix del vehicle. Quan la càrrega sobresurti longitudinalment per tota l'amplada de la part posterior del vehicle, s'han de col·locar transversalment dos plafons de senyalització, cada un en un extrem de la càrrega o de l'amplada del material que sobresurti. Ambdós plafons s'han de col·locar de tal manera que formin una geometria de v invertida.

Quan el vehicle circuli entre la posta i la sortida del sol o sota condicions meteorològiques o ambientals que disminueixin sensiblement la visibilitat, la càrrega ha d'anar senyalitzada, a més, amb un llum vermell. Quan la càrrega sobresurti per davant, la senyalització s'ha de fer per mitjà d'un llum blanc.

7. Les càrregues que sobresurtin lateralment del gàlib del vehicle, de tal manera que la seva extremitat lateral estigui a més de 0,40 metres de la vora exterior del llum davanter o posterior de posició del vehicle, han d'estar senyalitzades entre la posta i la sortida del sol, com també quan hi hagi condicions meteorològiques o ambientals que disminueixin sensiblement la visibilitat, respectivament, en cada una de les seves extremitats laterals, cap endavant, per mitjà d'un llum blanc i un dispositiu reflector de color blanc, i cap enrere, per mitjà d'un llum vermell i d'un dispositiu reflector de color vermell.

8. En el cas de circulació de vehicles en règim de transport especial, cal atènyer-se al que disposa la seva autorització.

Article 16

Operacions de càrrega i descàrrega

Les operacions de càrrega o descàrrega s'han de dur a terme fora de la via.

Excepcionalment, quan sigui inexcusable efectuar-les a la via, s'han de realitzar sense ocasionar perills ni perturbacions greus al trànsit d'altres usuaris i tenint en compte les normes següents:

- a) S'han de respectar les disposicions sobre parades i estacionaments i, a més, en poblat, les que dictin les autoritats municipals sobre hores i llocs adequats.
- b) S'han de fer, en la mesura que sigui possible, pel costat del vehicle més pròxim a la vora de la calçada.
- c) S'han de dur a terme amb mitjans suficients per aconseguir la màxima celeritat, i procurant evitar sorolls i molèsties innecessàries. Queda prohibit dipositar la mercaderia a la calçada, el voral i zones per als vianants.
- d) Les operacions de càrrega i descàrrega de mercaderies molestes, nocives, insalubres o perilloses, així com les que comportin especialitats en el seu maneig o estiba es regeixen, a més, per les disposicions específiques que regulen la matèria.

CAPÍTOL III

Normes generals dels conductors

Article 17

Control del vehicle o d'animals

1. Els conductors han d'estar sempre en condicions de controlar els seus vehicles o animals. En aproximar-se a altres usuaris de la via, han d'adoptar les precaucions necessàries per a la seva seguretat, especialment quan es tracti de nens, persones grans, invidents o altres persones manifestament impedides (article 11.1 del text articulat).

2. Als conductors de cavalleries, bestiar i vehicles de càrrega de tracció animal els està prohibit portar-los corrent per la via a prop d'altres de la mateixa espècie o de les persones que van a peu, així com abandonar la seva conducció i deixar-los marxar lliurement pel camí o aturar-s'hi.

Article 18

Altres obligacions del conductor

1. El conductor d'un vehicle està obligat a mantenir la seva pròpia llibertat de moviments, el camp necessari de visió i l'atenció permanent a la conducció, que garanteixin la seva pròpia seguretat, la de la resta dels ocupants del vehicle i la dels altres usuaris de la via. A aquests efectes, ha de tenir cura especialment de mantenir la posició adequada i que la mantinguin la resta dels passatgers, i la col·locació adequada dels objectes o animals transportats perquè no hi hagi interferència entre el conductor i qualsevol d'ells (article 11.2 del text articulat).

Es considera incompatible amb l'obligatòria atenció permanent a la conducció l'ús pel conductor amb el vehicle en moviment de dispositius com ara pantalles amb accés a Internet, monitors de televisió i reproductors de vídeo o DVD. A aquests efectes, s'exceptua l'ús de monitors que estiguin a la vista del conductor i la utilització dels quals sigui necessària per a la visió d'accés o baixada de vianants o per a la visió en vehicles amb càmera de maniobres posteriors, així com el dispositiu GPS.

2. Queda prohibit conduir i utilitzar cascos o auriculars connectats a aparells receptors o reproductors de so, excepte durant el corresponent ensenyament i la realització de les proves d'aptitud en circuit obert per obtenir el permís de conducció de motocicletes de dues rodes quan ho exigeixi el Reglament general de conductors.

Es prohibeix fer servir durant la conducció dispositius de telefonia mòbil i qualsevol altre mitjà o sistema de comunicació, excepte quan el desenvolupament de la comunicació tingui lloc sense emprar les mans ni usar cascos, auriculars o instruments similars (article 11.3, paràgraf segon, del text articulat).

Queden exempts d'aquesta prohibició els agents de l'autoritat en l'exercici de les funcions que tinguin encomanades (article 11.3, paràgraf tercer, del text articulat).

3. Es prohibeix que als vehicles s'instal·lin mecanismes o sistemes, es portin instruments o es condicionin de forma encaminada a eludir la vigilància dels agents de trànsit, o que s'emetin o es facin senyals amb aquesta finalitat, així com la utilització de mecanismes de detecció de radar.

4. Les infraccions a aquest precepte tenen la consideració de greus d'acord amb el que preveu l'article 65.4.f i g del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

⁷ Apartat 4 afegit per l'article únic.2 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

Article 19

Visibilitat al vehicle

1. La superfície envidrada del vehicle ha de permetre, en tot cas, la visibilitat diàfana del conductor sobre tota la via per la qual circuli, sense interferències de làmines o adhesius. Únicament es permet circular amb làmines adhesives o cortinetes contra el sol a les finestretes posteriors quan el vehicle porti dos miralls retrovisors exteriors que compleixin les especificacions tècniques necessàries.

Això no obstant, la utilització de làmines adhesives als vehicles es permet en les condicions establertes a la reglamentació de vehicles.

La col·locació dels distintius previstos a la legislació de transports o en altres disposicions s'ha de fer de manera que no impedeixin la visió correcta del conductor.

2. Queda prohibida, en tot cas, la col·locació de vidres fumats o acolorits no homologats.

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte se sancionen d'acord amb el que disposa l'article 67.2 del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

CAPÍTOL IV

Normes sobre begudes alcohòliques

Article 20

Taxes d'alcohol en sang i aire exhalat

No poden circular per les vies objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària els conductors de vehicles ni els conductors de bicicletes amb una

taxa d'alcohol en sang superior a 0,5 grams per litre, o d'alcohol en aire exhalat superior a 0,25 mil·ligrams per litre.

Quan es tracti de vehicles destinats al transport de mercaderies amb una massa màxima autoritzada superior a 3.500 quilograms, vehicles destinats al transport de viatgers de més de nou places, o de servei públic, al transport escolar i de menors, al de mercaderies perilloses o de servei d'urgència o transports especials, els conductors no poden fer-ho amb una taxa d'alcohol en sang superior a 0,3 grams per litre, o d'alcohol en aire exhalat superior a 0,15 mil·ligrams per litre.

Els conductors de qualsevol vehicle no poden superar la taxa d'alcohol en sang de 0,3 grams per litre ni d'alcohol en aire exhalat de 0,15 mil·ligrams per litre durant els dos anys següents a l'obtenció del permís o llicència que els habilita per conduir.

A aquests efectes, només es computa l'antiguitat de la llicència de conducció quan es tracti de la conducció de vehicles per als quals sigui suficient aquesta llicència.

Article 21

Investigació de l'alcoholèmia. Persones obligades

Tots els conductors de vehicles i de bicicletes queden obligats a sotmetre's a les proves que s'estableixin per detectar les possibles intoxicacions per alcohol. Igualment hi queden obligats els altres usuaris de la via quan estiguin implicats en algun accident de circulació (article 12.2, paràgraf primer, del text articulat).

Els agents de l'autoritat encarregats de la vigilància del trànsit poden sotmetre a aquestes proves:

- a) Qualsevol usuari de la via o conductor de vehicle implicat directament com a possible responsable en un accident de circulació.
- b) Els qui condueixin qualsevol vehicle amb símptomes evidents, manifestacions que denotin o fets que permetin presumir raonablement que ho fan sota la influència de begudes alcohòliques.
- c) Els conductors que siguin denunciats per la comissió d'alguna de les infraccions a les normes que conté aquest Reglament.
- d) Els qui, en ocasió de conduir un vehicle, siguin requerits a aquest efecte per l'autoritat o els seus agents dins els programes de controls preventius d'alcoholèmia ordenats per aquesta autoritat.

Article 22

Proves de detecció alcohòlica mitjançant l'aire exhalat

1. Les proves per detectar la possible intoxicació per alcohol les duen a terme els agents encarregats de la vigilància de trànsit i consisteixen, normalment, en la verificació de l'aire exhalat mitjançant etilòmetres que, oficialment autoritzats, determinen de forma quantitativa el grau d'impregnació alcohòlica dels interessats.

A petició de l'interessat o per ordre de l'autoritat judicial, es poden repetir les proves a l'efecte de contrast, que poden consistir en anàlisis de sang, orina o altres d'anàlogues (article 12.2, paràgraf segon, *in fine*, del text articulat).

2. Quan les persones obligades pateixin lesions, malalties o mals la gravetat de les quals impedeixi practicar les proves, el personal facultatiu del centre mèdic al qual siguin evacuades ha de decidir les que s'han de realitzar.

Article 23

Pràctica de les proves

1. Si el resultat de la prova practicada dóna un grau d'impregnació alcohòlica superior a 0,5 grams d'alcohol per litre de sang o a 0,25 mil·ligrams d'alcohol per litre d'aire exhalat, o al previst per a determinats conductors a l'article 20 o, fins i tot sense assolir aquests límits, la persona examinada presenta símptomes evidents de trobar-se sota la influència de begudes alcohòliques, l'agent ha de sotmetre l'interessat, per a més garantia i a l'efecte de contrast, a la pràctica d'una segona prova de detecció alcohòlica per l'aire exhalat, mitjançant un procediment similar al que va servir per efectuar la primera prova, de la qual cosa l'ha d'informar prèviament.

2. De la mateixa forma ha d'advertir la persona sotmesa a examen del dret que té a controlar, per si mateixa o per qualsevol dels seus acompanyants o testimonis presents, que entre la realització de la primera prova i de la segona hi hagi un temps mínim de 10 minuts.

3. Igualment, l'ha d'informar del dret que té a formular totes les al·legacions o observacions que tingui per convenient, per si mateix o per mitjà del seu acompanyant o defensor, si en té, que s'han de consignar per diligència, i a contrastar els resultats obtinguts mitjançant anàlisis de sang, orina o altres d'anàlogues, que el personal facultatiu del centre mèdic al qual sigui traslladat consideri més adequades.

4. En el cas que l'interessat decideixi dur a terme aquestes anàlisis, l'agent de l'autoritat ha d'adoptar les mesures més adequades per traslladar-lo al centre sanitari més pròxim al lloc dels fets. Si el personal facultatiu del centre aprecia que les proves sol·licitades per l'interessat són les adequades, ha d'adoptar les mesures tendents a complir el que disposa l'article 26.

L'import de les anàlisis ha de ser prèviament dipositat per l'interessat i amb aquest import s'atén el pagament quan el resultat de la prova de contrast és positiu; és a càrrec dels òrgans perifèrics de l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o de les autoritats municipals o autonòmiques competents quan és negatiu, cas en què es retorna el dipòsit.

Article 24

Diligències de l'agent de l'autoritat

Si el resultat de la segona prova practicada per l'agent, o el de les anàlisis efectuades a instància de l'interessat, és positiu, o quan el qui condueixi un vehicle de motor presenti símptomes evidents de fer-ho sota la influència de begudes alcohòliques o apareix presumptament implicat en una conducta delictiva, l'agent de l'autoritat, a més d'ajustar-se, en tot cas, al que estableix la Llei d'enjudiciament criminal, ha de:

a) Descriure amb precisió, al butlletí de denúncia o a l'atestat de les diligències que practiqui, el procediment seguit per efectuar la prova o proves de detecció alcohòlica, fent constar les dades necessàries per a la identificació de l'instrument o instruments de detecció emprats, les característiques genèriques dels quals també ha de detallar.

b) Consignar les advertències fetes a l'interessat, especialment la del dret que l'assisteix a contrastar els resultats obtinguts en les proves de detecció alcohòlica per l'aire exhalat mitjançant anàlisis adequades, i acreditar a les diligències les proves o anàlisis practicades al centre sanitari al qual va ser traslladat l'interessat.

c) Conduir el sotmès a examen, o a qui es negui a sotmetre's a les proves de detecció alcohòlica, en els casos en els quals els fets revesteixin caràcters delictius, de conformitat amb el que disposa la Llei d'enjudiciament criminal, al jutjat corresponent als efectes que escaiguin.

Article 25

Immobilització del vehicle

1. En cas que el resultat de les proves i de les anàlisis, si s'escau, sigui positiu, l'agent pot procedir, a més, a la immobilització immediata del vehicle, precintant-lo o per mitjà d'un altre procediment efectiu que impedeixi la seva circulació, tret que es pugui fer càrrec de la seva conducció una altra persona degudament habilitada, i ha de proveir el que sigui necessari pel que fa a la seguretat de la circulació, la de les persones transportades en general, especialment si es tracta de nens, persones grans, malalts o invàlids, la del mateix vehicle i la de la seva càrrega.

2. També es pot immobilitzar el vehicle en els casos de negativa a efectuar les proves de detecció alcohòlica (article 70, *in fine*, del text articulat).

3. Excepte en els casos en què l'autoritat judicial hagi ordenat el dipòsit o la intervenció, en els quals cal atènyer-se al que hagi disposat aquesta autoritat, la immobilització del vehicle es deixa sense efecte tan aviat com desaparegui la causa que la va motivar o pugui substituir el conductor un altre habilitat per fer-ho que ofereixi garantia suficient als agents de l'autoritat i l'actuació del qual hagi estat requerida per l'interessat.

4. Les despeses que es puguin ocasionar per la immobilització, el trasllat i el dipòsit del vehicle són a càrrec del conductor o de qui legalment hagi de respondre per ell.

Article 26

Obligacions del personal sanitari

1. El personal sanitari està obligat, en tot cas, a obtenir mostres i a remetre-les al laboratori corresponent, i a donar compte, del resultat de les proves que es realitzin, a l'autoritat judicial, als òrgans perifèrics de l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit i, quan escaigui, a les autoritats municipals competents (article 12.2, paràgraf tercer, del text articulat).

Entre les dades que comuniqui el personal sanitari a les autoritats o els òrgans esmentats hi ha d'haver, si s'escau, el sistema emprat en la investigació de l'alcoholèmia, l'hora exacta en la qual es va prendre la mostra, el mètode utilitzat per conservar-la i el percentatge d'alcohol en sang que presenti l'individu examinat.

2. Les infraccions a les diferents normes d'aquest capítol, relatives a la conducció havent ingerit begudes alcohòliques o a l'obligació de sotmetre's a les proves de detecció alcohòlica, tenen la consideració d'infraccions molt greus, tal com preveu l'article 65.5.a i b del text articulat.

CAPÍTOL V

Normes sobre estupefaents, psicotròpics, estimulants o altres substàncies anàlogues

Article 27

Estupefaents, psicotròpics, estimulants o altres substàncies anàlogues

1. No poden circular per les vies objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària els conductors de vehicles o bicicletes que hagin ingerit o incorporat al seu organisme psicotròpics, estimulants o altres substàncies anàlogues, entre les quals s'inclouen, en qualsevol cas, els medicaments o altres substàncies sota l'efecte dels quals s'alteri l'estat físic o mental apropiat per circular sense perill.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de molt greus, tal com preveu l'article 65.5.a del text articulat.

Article 28

Proves per a la detecció de substàncies estupefaents, psicotròpics, estimulants o altres substàncies anàlogues

1. Les proves per detectar estupefaents, psicotròpics, estimulants o altres substàncies anàlogues, així com les persones obligades a realitzar-les, s'han d'ajustar al que disposen els paràgrafs següents:

a) Les proves consisteixen normalment en el reconeixement mèdic de la persona obligada i en les anàlisis clíniques que el metge forense o un altre titular experimentat, o personal facultatiu del centre sanitari o institut mèdic on sigui traslladada aquella, considerin més adequades.

A petició de l'interessat o per ordre de l'autoritat judicial, es poden repetir les proves a l'efecte de contrast, que poden consistir en anàlisis de sang, orina o altres d'anàlogues (article 12.2, paràgraf segon, *in fine* del text articulat).

b) Tota persona que estigui en una situació anàloga a qualsevol de les enumerades a l'article 21, respecte a la investigació de l'alcoholèmia, queda obligada a sotmetre's a les proves assenyalades al paràgraf anterior. En els casos de negativa a efectuar les proves, l'agent pot procedir a la immobilització immediata del vehicle en la forma que preveu l'article 25.

c) L'agent de l'autoritat encarregat de la vigilància del trànsit que adverteixi símptomes evidents o manifestacions que raonablement denotin la presència de qualsevol de les substàncies esmentades en l'organisme de les persones a què es refereix l'article anterior s'ha d'ajustar al que estableix la Llei d'enjudiciament criminal i a tot el que ordeni, si s'escau, l'autoritat judicial, i ha d'ajustar la seva actuació, quan sigui possible, al que disposa aquest Reglament per a les proves per a la detecció alcohòlica.

d) L'autoritat competent ha de determinar els programes per portar a efecte els controls preventius per a la comprovació d'estupefaents, psicotròpics, estimulants o altres substàncies anàlogues en l'organisme de qualsevol conductor.

2. Les infraccions a aquest precepte relatives a la conducció sota els efectes d'estupefaents, psicotròpics, estimulants o altres substàncies anàlogues, així com la infracció de l'obligació de sotmetre's a les proves per a la seva detecció, tenen la consideració d'infraccions molt greus, tal com preveu l'article 65.5.a i b del text articulat.

TÍTOL II

De la circulació de vehicles

CAPÍTOL I

Lloc a la via

SECCIÓ PRIMERA

Sentit de la circulació

Article 29

Norma general

1. Com a norma general, i molt especialment als revolts i canvis de rasant de visibilitat reduïda, els vehicles han de circular en totes les vies objecte de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària per la dreta i al més a prop possible de la

vora de la calçada, mantenint la separació lateral suficient per realitzar l'encreuament amb seguretat (article 13 del text articulat).

Encara que no existeixi senyalització expressa que els delimiti, en els canvis de rasant i revolts de visibilitat reduïda, tot conductor, excepte en els supòsits de depassament que preveu l'article 88, ha de deixar completament lliure la meitat de la calçada que correspongui als que puguin circular en sentit contrari.

2. Els supòsits de circulació per l'esquerra, en sentit contrari a l'estipulat en una via de doble sentit de la circulació, tenen la consideració d'infraccions molt greus, tal com preveu l'article 65.5.f del text articulat.

SECCIÓ SEGONA

Utilització dels carrils

Article 30

Utilització dels carrils en calçades amb doble sentit de circulació

1. El conductor d'un automòbil o d'un vehicle especial amb massa màxima autoritzada superior a 3.500 quilograms ha de circular per la calçada i no pel voral, excepte per raons d'emergència. A més, s'ha d'atènyer a les regles següents:

a) A les calçades amb doble sentit de circulació i dos carrils, separats o no per marques viàries, ha de circular pel de la seva dreta.

b) En calçades amb doble sentit de circulació i tres carrils separats per marques longitudinals discontinües, també ha de circular pel de la seva dreta i, en cap cas, pel situat més a la seva esquerra.

En aquestes calçades, el carril central tan sols s'ha d'utilitzar per efectuar els avançaments necessaris i per canviar de direcció cap a l'esquerra.

2. Els supòsits de circulació per l'esquerra, en sentit contrari a l'estipulat, tenen la consideració d'infraccions molt greus tal com preveu l'article 65.5.f del text articulat.

Article 31

Utilització dels carrils, fora de poblat, en calçades amb més d'un carril per al mateix sentit de marxa

El conductor d'un automòbil o d'un vehicle especial amb massa màxima autoritzada superior a 3.500 quilograms ha de circular per la calçada i no pel voral, excepte per raons d'emergència. A més, fora de poblat, a les calçades amb més d'un carril reservat per al seu sentit de marxa, ha de circular normalment pel situat més a la seva dreta, si bé pot utilitzar la resta dels de l'esmentat sentit quan les circumstàncies del trànsit o de la via ho aconsellin, a condició que no entorpeixi la marxa d'un altre vehicle que el segueixi.

Article 32

Utilització dels carrils, fora de poblat, en calçades amb tres o més carrils per al mateix sentit de marxa

Quan una d'aquestes calçades tingui tres o més carrils en el sentit de la seva marxa, els conductors de camions o furgons amb massa màxima autoritzada superior a 3.500 quilograms, els de vehicles especials que no estiguin obligats a circular pel voral i els de conjunts de vehicles de més de set metres de llargada han de circular normalment pel situat més a la seva dreta, i poden utilitzar l'immediat amb la mateixa condició i en les mateixes circumstàncies esmentades a l'article 31.

Article 33

Utilització dels carrils, en poblat, en calçades amb més d'un carril reservat per al mateix sentit de marxa

Quan se circuli per calçades de poblats amb almenys dos carrils reservats per al mateix sentit, delimitats per marques longitudinals, excepte si es tracta d'autopistes o autovies, el conductor d'un automòbil o d'un vehicle especial pot utilitzar el que convingui millor a la seva destinació, sempre que no sigui un obstacle a la circulació dels altres vehicles, i només l'ha d'abandonar per preparar-se per canviar de direcció, avançar, parar o estacionar.

Article 34

Còmput de carrils

Per al còmput de carrils, als efectes del que disposen els articles anteriors, no es tenen en compte els reservats a determinats vehicles o a certes maniobres d'acord amb el que disposa l'article següent.

Article 35

Utilització dels carrils en funció de la velocitat senyalitzada i dels reservats a determinats vehicles i a certes maniobres

1. La utilització dels carrils en funció de la velocitat i dels reservats a determinats vehicles i a certes maniobres s'ha d'ajustar al que indiquin els senyals corresponents que regula aquest Reglament.

2. S'entén per vehicles amb alta ocupació els automòbils destinats exclusivament al transport de persones, la massa màxima autoritzada dels quals no excedeixi els 3.500 quilograms, que estiguin ocupats pel nombre de persones que per a cada tram de la xarxa viària es fixi d'acord amb el que disposa el paràgraf *d* d'aquest apartat. La utilització dels carrils per a vehicles amb alta ocupació (VAO) s'ha d'atenir al següent:

a) La utilització del carril habilitat per a VAO queda limitada a motocicletes, turismes i vehicles mixtos adaptables, i està prohibida, per tant, a la resta dels vehicles i conjunts de vehicles, inclosos els turismes amb remolc, així com a vianants, velocípedes, ciclomotors, vehicles de tracció animal i animals.

Els carrils per a VAO poden ser utilitzats pels vehicles autoritzats d'acord amb el paràgraf anterior, encara que només l'ocupi el seu conductor, si el vehicle té el senyal V-15, i per autobusos amb massa màxima autoritzada superior a 3.500 quilograms i autobusos articulats, amb independència del nombre d'ocupants, en les mateixes condicions de circulació establertes per als VAO, de forma simultània si així s'indica en la relació de trams a què es refereix el paràgraf *d*.

b) L'habilitació o reserva d'un o diversos carrils per a la circulació de VAO pot ser permanent o temporal, amb horari fix o en funció de l'estat de la circulació, segons ho estableixi l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, l'autoritat autonòmica o local responsable de la regulació del trànsit, que, en circumstàncies no habituals i per raons de seguretat viària o fluïdesa de la circulació, pot permetre, recomanar o ordenar a altres vehicles la utilització del carril reservat per a aquells, tot això sense perjudici de les competències dels organismes titulars de les carreteres i, si s'escau, de les societats concessionàries d'aquelles.

c) Els vehicles de policia, extinció d'incendis, protecció civil i salvament i assistència sanitària en servei d'urgència, així com els equips de manteniment de les instal·lacions i de la infraestructura de la via, poden utilitzar els carrils reservats.

d) L'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, l'autoritat autonòmica o local responsable de la regulació del trànsit, amb l'informe vinculant previ de l'organisme titular de la carretera, ha de determinar els trams de la xarxa viària en què funcionen carrils reservats per a VAO, ha de fixar les condicions d'utilització i ha de publicar, en la forma que preveu l'article 39.4, la relació de trams de la xarxa viària en els quals s'habilitin els carrils esmentats.

3. Les infraccions a les normes que estableix l'apartat 2 relatives a la circulació en sentit contrari a l'establert tenen la consideració de molt greus, tal com preveu l'article 65.5.f del text articulat.

SECCIÓ TERCERA

Vorals⁸

⁸ El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «voreres».

Article 36

Conductors obligats a la seva utilització

1. Els conductors de vehicles de tracció animal, vehicles especials amb massa màxima autoritzada no superior a 3.500 quilograms, velocípedes, ciclomotors, vehicles per a persones de mobilitat reduïda o vehicles en seguiment de ciclistes, en el cas que no existeixi una via o una part de la via que els estigui especialment destinada, han de circular pel voral de la seva dreta, si és transitable i suficient per a cada un d'aquests, i, si no ho és, han de fer servir la part imprescindible de la calçada. També han de circular pel voral de la seva dreta o, en les circumstàncies a les quals es refereix aquest apartat, per la part imprescindible de la calçada, els conductors dels vehicles la massa màxima autoritzada dels quals no passi de 3.500 quilograms que, per raons d'emergència, ho facin a una velocitat anormalment reduïda i pertorbin greument amb això la circulació.

En els descensos prolongats amb revolts, quan raons de seguretat ho permetin, els conductors de bicicletes poden abandonar el voral i circular per la part dreta de la calçada que necessitin.

2. Es prohibeix que els vehicles enumerats a l'apartat anterior circulin en posició paral·lela, llevat de les bicicletes, que ho poden fer en columna de dos, arrambant-se tant com sigui possible a l'extrem dret de la via i col·locant-se en filera en trams sense visibilitat, i quan formin aglomeracions de trànsit. A les autovies només poden circular pel voral, sense envair la calçada en cap cas.

Excepcionalment, quan el voral sigui transitable i suficient, els ciclomotors hi poden circular en columna de dos, sense envair la calçada en cap cas.

3. El conductor de qualsevol dels vehicles enumerats a l'apartat 1, excepte les bicicletes, no pot avançar-ne un altre si la durada de la marxa dels vehicles col·locats paral·lelament excedeix els 15 segons o el recorregut efectuat d'aquesta forma supera els 200 metres.

4. Pel que fa als vehicles històrics cal atènyer-se al que disposa el seu reglament específic.

5. Les infraccions al que disposa l'apartat 3 tenen la consideració de greus, d'acord amb el que estableix l'article 65.4.c⁹ del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

⁹ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ QUARTA

Supòsits especials del sentit de circulació i de la utilització de calçades, carrils i vorals¹⁰

¹⁰ El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «voreres».

Article 37

Ordenació especial del trànsit per raons de seguretat o fluïdesa de la circulació

1. Quan raons de seguretat o fluïdesa de la circulació ho aconsellin, l'autoritat competent pot ordenar un altre sentit de circulació, la prohibició total o parcial d'accés a parts de la via, o bé amb caràcter general, o bé per a determinats vehicles o usuaris, el tancament de determinades vies, el seguiment obligatori d'itineraris concrets o la utilització de vorals¹¹ o carrils en sentit oposat al normalment previst (article 16.1 del text articulat).

2. Per evitar destorbar la circulació i per garantir-ne la fluïdesa, es poden imposar restriccions o limitacions a determinats vehicles i per a vies concretes, que són obligatòries per als usuaris afectats (article 16.2 del text articulat).

3. El tancament a la circulació d'una via objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària només s'ha de fer amb caràcter excepcional i ha de ser expressament autoritzat per l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, per l'autoritat autonòmica o local responsable de la regulació del trànsit, llevat que estigui motivat per deficiències físiques de la infraestructura o per la realització d'obres en aquesta; en aquest cas l'autorització correspon al titular de la via, i s'ha de preveure, sempre que sigui possible, l'habilitació d'un itinerari alternatiu i la seva senyalització. El tancament i l'obertura al trànsit l'han d'executar, en tot cas, els agents de l'autoritat responsable de la vigilància i disciplina del trànsit o del personal dependent de l'organisme titular de la via responsable de la seva explotació. Les autoritats competents a les quals s'ha fet referència per autoritzar el tancament a la circulació d'una carretera s'han de comunicar els tancaments que hagin acordat.

4. L'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, l'autoritat autonòmica o local responsable de la regulació del trànsit, així com els organismes titulars de les vies, poden imposar restriccions o limitacions a la circulació per raons de seguretat viària o fluïdesa del trànsit, a petició del titular de la via o d'altres entitats, com ara les societats concessionàries d'autopistes de peatge, i el peticionari queda obligat a senyalitzar el corresponent itinerari alternatiu fixat per l'autoritat de trànsit, en tot el recorregut.

5. Els supòsits de circulació en sentit contrari a l'estipulat tenen la consideració de falta molt greu de conformitat amb el que estableix l'article 65.5.f del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

La circulació sense l'autorització corresponent per vies subjectes a restriccions o limitacions imposades per raons de seguretat viària o fluïdesa del trànsit se sanciona d'acord amb el que estableix l'article 67.2 del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

¹¹ El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «voreres».

Article 38

Circulació en autopistes i autovies

1. Es prohibeix circular per autopistes i autovies amb vehicles de tracció animal, bicicletes, ciclomotors i vehicles per a persones de mobilitat reduïda (article 18.1 del text articulat).

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, els conductors de bicicletes més grans de 14 anys poden circular pels vorals de les autovies, llevat que per raons justificades de seguretat viària es prohibeixi mitjançant la senyalització corresponent. Aquesta prohibició s'ha de complementar amb un plafó que informi de l'itinerari alternatiu.

2. Tot conductor que, per raons d'emergència, es vegi obligat a circular amb el seu vehicle per una autopista o autovia a una velocitat anormalment reduïda, regulada a l'article 49.1, l'ha d'abandonar per la primera sortida.

3. Els vehicles especials o en règim de transport especial que passin de les masses o dimensions que estableix el Reglament general de vehicles poden circular, excepcionalment, per autopistes i autovies quan així s'indiqui a l'autorització complementària de la qual han d'anar proveïts, i els que no passin de les masses o dimensions esmentades, quan, d'acord amb les seves característiques, puguin desenvolupar una velocitat superior a 60 km/h en pla i compleixin les condicions que assenyala l'annex III d'aquest Reglament.

Article 39

Limitacions a la circulació

1. Amb subjecció al que disposen els apartats següents, es poden establir limitacions de circulació, temporals o permanents, en les vies objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, quan ho exigeixin les condicions de seguretat o fluïdesa de la circulació.

2. En determinats itineraris, o en parts o trams d'itineraris compresos dins de les vies públiques interurbanes, així com en trams urbans, fins i tot travessies, es poden establir restriccions temporals o permanents a la circulació de camions amb massa màxima autoritzada superior a 3.500 quilograms, furgons, conjunts de vehicles, vehicles articulats i vehicles especials, així com de vehicles en general que no assoleixin o no els estigui permès assolir la velocitat mínima que es pugui fixar, quan, per raó de festivitats, vacances estacionals o desplaçaments massius de vehicles, es prevegin elevades intensitats de trànsit, o quan les condicions en què ordinàriament es desenvolupi aquell ho facin necessari o convenient.

També per raons de seguretat es poden establir restriccions temporals o permanents a la circulació de vehicles en què la seva pròpia perillositat o la de la seva càrrega aconsellin allunyar-se de nuclis urbans, de zones ambientalment sensibles o de trams singulars com ara ponts o túnels, o que transitin fora d'hores de gran intensitat de circulació.

3. Correspon establir aquestes restriccions a l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, a l'autoritat de trànsit de la comunitat autònoma que tingui transferida l'execució d'aquesta competència.

4. Les restriccions s'han de publicar, en tot cas, amb una antelació mínima de vuit dies hàbils en el *Butlletí Oficial de l'Estat* i, facultativament, en els diaris oficials de les comunitats autònomes esmentades a l'apartat anterior.

En casos imprevistos o per circumstàncies excepcionals, quan es consideri necessari per aconseguir més fluïdesa o seguretat de la circulació, són els agents de l'autoritat responsable de la vigilància i disciplina del trànsit els que, durant el temps necessari, han de determinar les restriccions mitjançant l'adopció de les mesures oportunes.

5. En cas d'urgència reconeguda es poden concedir autoritzacions especials per a la circulació de vehicles dins els itineraris i terminis objecte de les restriccions imposades de conformitat amb el que estableixen els apartats anteriors, amb la justificació prèvia de la necessitat ineludible d'efectuar el desplaçament per aquests itineraris i en els períodes objecte de restricció.

En aquestes autoritzacions especials s'hi ha de fer constar la matrícula i les característiques principals del vehicle al qual es refereixin, mercaderia transportada, vies a les quals afecta i les condicions a què s'han de subjectar en cada cas.

6. Correspon atorgar les autoritzacions a què es refereix l'apartat anterior a l'autoritat que va establir les restriccions.

7. Les restriccions a la circulació que regula aquest article són independents i no exclouen les que estableixin altres autoritats d'acord amb les seves competències específiques.

8. Els supòsits de circulació en vies restringides sense l'autorització que preveu l'apartat 5 tenen la consideració d'infracció, que se sanciona tal com preveu l'article 67.2 del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

Article 40

Carrils reversibles

1. A les calçades amb doble sentit de la circulació, quan les marques dobles discontinües delimitin un carril per ambdós costats, indiquen que aquest és reversible, és a dir, que la circulació hi pot ser regulada en un sentit o en l'altre mitjançant semàfors de carril o altres mitjans. Els conductors que circulin per aquest carril han de portar encès, almenys, el llum de curt abast o d'encreuament als vehicles tant de dia com de nit, d'acord amb el que disposa l'article 104.

2. Els supòsits de circulació en sentit contrari a l'estipulat tenen la consideració d'infraccions molt greus, tal com preveu l'article 65.5.f del text articulat.

Article 41

Carrils d'utilització en sentit contrari a l'habitual

1. Quan les calçades disposin de més d'un carril de circulació en cada sentit de marxa, l'autoritat encarregada de regular el trànsit pot habilitar, per raons de fluïdesa de la circulació, carrils per utilitzar-los en sentit contrari a l'habitual, degudament senyalitzats d'acord amb el que disposa l'article 144.

La utilització dels carrils habilitats per a la circulació en sentit contrari a l'habitual queda limitada a les motocicletes i turismes, i està prohibida, per tant, a la resta dels vehicles, inclosos els turismes amb remolc. Els usuaris d'aquest tipus de carrils han de circular sempre, almenys, amb el llum de curt abast o d'encreuament encès, tant de dia com de nit, a una velocitat màxima de 80 quilòmetres per hora i a una mínima de 60, o inferiors si està

establert així o específicament senyalitzat, i no es poden desplaçar lateralment i envair el carril o carrils destinats al sentit normal de la circulació, ni tan sols per avançar.

Els conductors dels vehicles que circulin per carrils destinats al sentit normal de circulació, contigus a l'habilitat per a circulació en sentit contrari a l'habitual, tampoc no es poden desplaçar lateralment i envair els habitatats per ser utilitzats en sentit contrari a l'habitual; han de dur encès el llum de curt abast o encreuament, almenys, tant de dia com de nit; i, a més, si disposen d'un sol carril en el seu sentit de circulació, ho han de fer a una velocitat màxima de 80 quilòmetres per hora i a una mínima de 60, o inferiors si està establert així o específicament senyalitzat, i si disposen de més d'un carril en el seu sentit de circulació, ho han de fer a les velocitats que estableixen els articles 48.1.a 1a i 2a, 49 i 50. Aquests usuaris i conductors han de posar cura especialment a evitar alterar els elements d'abalisament permanents o mòbils.

L'autoritat titular de la carretera també pot habilitar carrils per utilitzar-los en sentit contrari a l'habitual, d'acord amb l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, amb l'autoritat autonòmica responsable del trànsit, quan la realització de feines a la calçada ho faci necessari, i, en aquest cas, poden circular pels carrils esmentats tots els tipus de vehicles que estiguin autoritzats a circular per la via en obra, llevat que hi hagi una prohibició expressa, en les mateixes condicions que estableixen els paràgrafs anteriors.

2. Els supòsits de circulació en sentit contrari a l'estipulat o amb vulneració dels límits de velocitat tenen la consideració d'infraccions molt greus, en el primer cas, i d'infraccions greus o molt greus, segons correspongui, per l'excés de velocitat, tal com preveuen els articles 65.5.f, 65.4.c¹² i 65.5.e¹³, respectivament, tots del text articulat.

¹² La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

¹³ La referència a l'article 65.5.e s'entén feta a l'article 65.5.c, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 42

Carrils addicionals circumstancials de circulació

1. A les calçades amb doble sentit de la circulació i vorals¹⁴, quan l'amplada de la plataforma ho permeti, l'autoritat encarregada de regular el trànsit pot habilitar un carril addicional de circulació en un dels sentits de la marxa, mitjançant la utilització d'elements provisionals de senyalització i abalisament, que modifiquin la banda de rodolament dels vehicles al centre de la calçada.

L'habilitació d'aquest carril addicional circumstancial de circulació suposa, mitjançant la utilització dels dos vorals¹⁵, disposar de dos carrils en un sentit de circulació i d'un en l'altre. En qualsevol cas, aquesta circumstància ha d'estar degudament senyalitzada. Els vehicles que circulin pels vorals i per aquest carril addicional ho han de fer a una velocitat màxima de 80 quilòmetres per hora i a una mínima de 60, o inferiors si està establert o específicament senyalitzat així, han d'utilitzar almenys els llums de curt abast o d'encreuament tant de dia com de nit i s'han d'observar, quan siguin aplicables, les normes que conté l'article anterior.

2. Els supòsits de circulació en sentit contrari a l'estipulat o amb vulneració dels límits de velocitat tenen la consideració d'infraccions molt greus, en el primer cas, i d'infraccions greus o molt greus, segons correspongui, per l'excés de velocitat, tal com preveuen els articles 65.5.f, 65.4.c¹⁶ i 65.5.e¹⁷, respectivament, tots del text articulat.

¹⁴ El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «voreres».

¹⁵ El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «de les dues voreres».

¹⁶ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

¹⁷ La referència a l'article 65.5.e s'entén feta a l'article 65.5.c, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ CINQUENA

Refugis, illots o dispositius de guia o anàlegs

Article 43

Sentit de la circulació

1. Quan a la via hi hagi refugis, illots o dispositius de guia, s'ha de circular per la part de la calçada que quedi a la dreta d'aquests, en el sentit de la marxa, llevat que estiguin situats en una via de sentit únic o dins de la part corresponent a un sol sentit de circulació, cas en què es pot fer per qualsevol dels dos costats (article 17 del text articulat).
2. A les places, rotondes i trobades de vies els vehicles han de circular deixant a la seva esquerra el centre d'aquelles.
3. Els supòsits de circulació en sentit contrari a l'estipulat tenen la consideració d'infraccions molt greus, encara que no hi hagi refugis, illots o dispositius de via, tal com preveu l'article 65.5.f del text articulat.

SECCIÓ SISENA

Divisió de les vies en calçades

Article 44

Utilització de les calçades

1. En les vies dividides en dues calçades, en el sentit de la seva llargada, per mitjanes, separadors o dispositius anàlegs els vehicles han d'utilitzar la calçada de la dreta, en relació amb el sentit de la seva marxa.
2. Quan la divisió determini tres calçades, la central pot estar destinada a la circulació en els dos sentits, o en un sentit únic, permanent o temporal, segons es disposi mitjançant els senyals corresponents, i les laterals per a la circulació en només un, sense perjudici que l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, l'autoritat autonòmica o local responsable de la regulació del trànsit pugui establir per a aquestes últimes o per a algun dels carrils un altre sentit de circulació, que ha d'estar convenientment senyalitzat.
3. Els supòsits de circulació en sentit contrari a l'estipulat tenen la consideració d'infraccions molt greus, tal com preveu l'article 65.5.f del text articulat.

CAPÍTOL II

Velocitat

SECCIÓ PRIMERA

Límits de velocitat

Article 45

Adequació de la velocitat a les circumstàncies

Tot conductor està obligat a respectar els límits de velocitat establerts i a tenir en compte, a més, les seves pròpies condicions físiques i psíquiques, les característiques i l'estat de la via, del vehicle i de la seva càrrega, les condicions meteorològiques, ambientals i de circulació i, en general, totes les circumstàncies que concorrin en cada moment, a fi d'adequar-hi la velocitat del seu vehicle, de manera que sempre el pugui detenir dins els límits del seu camp de visió i davant de qualsevol obstacle que es pugui presentar (article 19.1 del text articulat).

Article 46

Moderació de la velocitat. Casos

1. S'ha de circular a velocitat moderada i, si cal, s'ha de detenir el vehicle quan les circumstàncies ho exigeixin, especialment en els casos següents:

a) Quan hi hagi vianants en la part de la via que s'estigui utilitzant o es pugui preveure racionalment que hi irrompin, principalment si es tracta de nens, persones grans, invidents o altres persones manifestament impedides.

b) En aproximar-se a velocípedes circulant, així com a les interseccions i a les proximitats de vies d'ús exclusiu de velocípedes i dels passos de vianants no regulats per semàfor o agents de la circulació, així com en apropar-se a mercats, centres docents o llocs en què sigui previsible la presència de nens.

c) Quan hi hagi animals a la part de la via que s'estigui utilitzant o es pugui preveure racionalment que hi irrompin.

d) En els trams amb edificis d'accés immediat a la part de la via que s'estigui utilitzant.

e) En aproximar-se a un autobús en situació de parada, principalment si es tracta d'un autobús de transport escolar.

f) Fora de poblat en apropar-se a vehicles immobilitzats a la calçada i a velocípedes que circulen per la calçada o pel seu voral.

g) En circular per paviment lliscant o quan pugui esquitxar-se o projectar-se aigua, graveta o altres matèries als altres usuaris de la via.

h) En aproximar-se a passos a nivell, a rotondes i interseccions en què no es tingui prioritat, a llocs de visibilitat reduïda o a estretalls.

Si les interseccions estan degudament senyalitzades i la visibilitat de la via és pràcticament nul·la la velocitat dels vehicles no ha de passar de 50 quilòmetres per hora.

ï) En l'encreuament amb un altre vehicle, quan les circumstàncies de la via, dels vehicles o les meteorològiques o ambientals no permetin fer-ho amb seguretat.

j) En cas d'enlluernament, de conformitat amb el que disposa l'article 102.3.

k) En els casos de boira densa, pluja intensa, nevada o núvols de pols o fum.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus o molt greus, segons correspongui per l'excés de velocitat, tal com preveuen els articles 65.4.c¹⁸ i 65.5.e¹⁹, ambdós del text articulat.

¹⁸ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

¹⁹ La referència a l'article 65.5.e s'entén feta a l'article 65.5.c, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 47

Velocitats màximes i mínimes

Els titulars de la via, mitjançant l'ús de la senyalització corresponent, han de fixar les limitacions de velocitat específiques que corresponguin d'acord amb les característiques del tram de la via. En defecte de senyalització específica, s'ha de complir la genèrica establerta per a cada via.

L'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, l'autoritat autonòmica o local responsable de la regulació i control del trànsit, quan les condicions sota les quals es desenvolupa la circulació ho aconsellin, pot fixar limitacions de velocitat amb caràcter temporal mitjançant la corresponent senyalització circumstancial o variable.

Article 48²⁰

Velocitats màximes en vies fora de poblat

1. Les velocitats màximes que no han de ser excedides, excepte en els supòsits que preveu l'article 51, són les següents:

a)

	Turismes, motocicletes, autocaravanes de massa màxima autoritzada igual o inferior a 3.500 kg, <i>Pick-up</i>	Camions, camions tractor, furgonetes, autocaravanes de massa màxima autoritzada superior a 3.500 kg, vehicles articulats, automòbils amb remolc i la resta de vehicles	Autobusos, vehicles derivats de turisme i vehicles mixtos adaptables
Autopista i autovia	120	90	100
Convencional	90	80	90

1r. En carreteres convencionals amb separació física dels dos sentits de circulació, el titular de la via pot fixar un límit màxim de 100 km/h per a turismes, motocicletes i autocaravanes amb massa màxima autoritzada igual o inferior a 3.500 kg.

2n. Als vehicles de tres rodes assimilats a les motocicletes, s'apliquen els mateixos límits de velocitat que s'estableixen per a les motocicletes de dues rodes.

b) Per als vehicles que realitzin transport escolar i de menors o que transportin mercaderies perilloses, s'ha de reduir en 10 quilòmetres per hora la velocitat màxima fixada en el paràgraf a) en funció del tipus de vehicle i de la via per la qual circula.

En cas que en un autobús viatgin passatgers dempeus perquè estigui autoritzat així o en cas que l'autobús no estigui dotat de cinturó de seguretat, la velocitat màxima en vies convencionals és de 80 quilòmetres per hora.

c) Per a vehicles especials i conjunts de vehicles, també especials, encara que només tingui aquesta naturalesa un dels que integren el conjunt:

1r. Si no tenen senyalització de frenada, porten remolc o són motocultors: 25 quilòmetres per hora.

2n. Els altres vehicles especials: 40 quilòmetres per hora, llevat que puguin desenvolupar una velocitat superior als 60 quilòmetres per hora en pla d'acord amb les seves característiques, i compleixin les condicions que assenyalen les normes reguladores dels vehicles; en aquest cas, la velocitat màxima és de 70 quilòmetres per hora.

d) Per a vehicles en règim de transport especial, l'assenyalada a l'annex III d'aquest Reglament.

e) Per a velocípedes, ciclomotors de dues i tres rodes i quadricicles lleugers: 45 quilòmetres per hora. Això no obstant, els conductors de bicicletes poden superar aquesta velocitat màxima en els trams en què les circumstàncies de la via permetin desenvolupar una velocitat superior.

f) En les vies sense pavimentar el límit de velocitat màxim és de 30 km/h.

g) Els vehicles als quals, per raons d'assaig o experimentació, els hagi estat concedit un permís especial per a assajos poden excedir les velocitats establertes com a màximes en 30 quilòmetres per hora, però només dins de l'itinerari fixat i en cap cas quan circulin per vies urbanes, travessies o per trams on hi hagi senyalització específica que limiti la velocitat.

h) Als vehicles de tres rodes i quadricicles en qualsevol tipus de via on estigui permesa la seva circulació s'aplica el límit de 70 quilòmetres per hora.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus o molt greus, segons correspongui per l'excés de velocitat, de conformitat amb el que preveuen els articles 76a) i 77a), tots dos del text refós de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària

²⁰ Article redactat de conformitat amb l'article únic.1 del Reial decret 1514/2018, de 28 de desembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 314, de 29 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

Article 49

Velocitats mínimes en poblat i fora de poblat

1. No s'ha d'entorpir la marxa normal d'un altre vehicle circulant sense causa justificada a una velocitat anormalment reduïda. A aquests efectes, es prohibeix la circulació en autopistes i autovies de vehicles de motor a una velocitat inferior a 60 quilòmetres per hora, i en les altres vies, a una velocitat inferior a la meitat de la genèrica assenyalada per a cada categoria de vehicles de cada una d'aquestes en aquest capítol, encara que no hi circulin altres vehicles.

2. Es pot circular per sota dels límits mínims de velocitat en els casos de vehicles especials i de vehicles en règim de transport especial o quan les circumstàncies del trànsit, del vehicle o de la via impedeixin mantenir una velocitat superior a la mínima sense risc per a la circulació, així com en els supòsits de protecció o acompanyament a altres vehicles en què s'ha d'adequar la velocitat a la del vehicle acompanyat.

En aquests casos els vehicles d'acompanyament han de portar a la part superior els senyals V-21 o V-22, segons escaigui, que preveu l'article 173.

3. Quan un vehicle no pugui assolir la velocitat mínima exigida i hi hagi perill d'encaç, s'han d'utilitzar durant la circulació els llums indicadors de direcció amb senyal d'emergència.

4. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveuen els articles 65.4.c²¹ del text articulat.

²¹ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 50

Límits de velocitat en vies urbanes i travessies

1. La velocitat màxima que no han d'excedir els vehicles en vies urbanes i travessies s'estableix, amb caràcter general, en 50 quilòmetres per hora, excepte per als vehicles que

transportin mercaderies perilloses, que han de circular com a màxim a 40 quilòmetres per hora.

Aquests límits poden ser rebaixats en travessies especialment perilloses per acord de l'autoritat municipal amb el titular de la via, i a les vies urbanes, per decisió de l'òrgan competent de la corporació municipal.

En les mateixes condicions, els límits poden ser ampliat mitjançant l'ús de la senyalització corresponent, a les travessies i a les autopistes i autovies dins de poblat, sense excedir en cap cas els límits genèrics establerts per a aquestes vies fora de poblat. A falta de senyalització, la velocitat màxima que no han d'excedir els vehicles en autopistes i autovies dins de poblat és de 80 quilòmetres per hora.

Els autobusos que transportin passatgers dempeus amb autorització no poden superar en cap circumstància la velocitat màxima que estableix l'article 48.1.b per als casos previstos al paràgraf anterior.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus tal com preveu l'article 65.4.c²², llevat que tinguin la consideració de molt greus, de conformitat amb el que disposa l'article 65.5.e²³, ambdós del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

²² La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

²³ La referència a l'article 65.5.e s'entén feta a l'article 65.5.c, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 51

Velocitats màximes en avançaments

1. Les velocitats màximes fixades per a les carreteres convencionals que no discorren per sòl urbà només poden ser excedides en 20 quilòmetres per hora per turismes i motocicletes quan avancin altres vehicles que circulin a una velocitat inferior a aquelles (article 19.4 del text articulat).

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus tal com preveu l'article 65.4.c²⁴, llevat que tinguin la consideració de molt greus, de conformitat amb el que disposa l'article 65.5.e²⁵, ambdós del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

²⁴ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

²⁵ La referència a l'article 65.5.e s'entén feta a l'article 65.5.c, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 52

Velocitats prevalents

1. Sobre les velocitats màximes indicades als articles anteriors prevalen les que es fixin:

- a) A través dels senyals corresponents.
- b) A determinats conductors per raó de les seves circumstàncies personals.
- c) Als conductors novells.
- d) A determinats vehicles o conjunts de vehicles per les seves característiques especials o per la naturalesa de la seva càrrega.

2. En els supòsits compresos al paràgraf *b* de l'apartat anterior i a l'article 48.1.c i *d* és obligatori portar a la part posterior del vehicle, sempre visible, el senyal de limitació de velocitat a què es refereix l'article 173.

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus o molt greus, segons correspongui per l'excés de velocitat, tal com preveuen els articles 65.4.c²⁶ i 65.5.e²⁷, ambdós del text articulat.

²⁶ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

²⁷ La referència a l'article 65.5.e s'entén feta a l'article 65.5.c, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ SEGONA

Reducció de velocitat i distàncies entre vehicles

Article 53

Reducció de velocitat

1. Excepte en cas de perill imminent, tot conductor, per reduir considerablement la velocitat del seu vehicle, s'ha de cerciorar que ho pot fer sense risc per a altres conductors i està obligat a advertir-ho prèviament de la manera que preveu l'article 109, i no ho pot fer de forma brusca, perquè no produeixi risc de col·lisió amb els vehicles que circulen darrere del seu.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c²⁸ del text articulat.

²⁸ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 54

Distàncies entre vehicles

1. Tot conductor d'un vehicle que circuli darrere d'un altre ha de deixar entre ambdós un espai lliure que li permeti aturar-se, en cas de frenada brusca, sense col·lisionar-hi, tenint en compte especialment la velocitat i les condicions d'adherència i frenada. Això no obstant, es permet als conductors de bicicletes circular en grup sense mantenir aquesta separació, extremant en aquest cas l'atenció, a fi d'evitar encalços entre ells (article 20.2 del text articulat).

2. A més del que disposa l'apartat anterior, la separació que ha de guardar tot conductor de vehicle que circuli darrere d'un altre sense assenyalar el seu propòsit d'avançament ha de ser tal que permeti al que al seu torn el segueixi avançar-lo amb seguretat, excepte si es tracta de ciclistes que circulen en grup. Els vehicles amb massa màxima autoritzada superior a 3.500 quilograms i els vehicles i conjunts de vehicles de més de 10 metres de llargada total han de guardar, a aquests efectes, una separació mínima de 50 metres (article 20.3 del text articulat).

3. El que disposa l'apartat anterior no és aplicable:

- a) En poblat.
- b) On estigui prohibit l'avançament.
- c) On hi hagi més d'un carril destinat a la circulació en el seu mateix sentit.
- d) Quan la circulació estigui tan saturada que no permeti l'avançament (article 20.4 del text articulat).

4. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, de conformitat amb el que disposa l'article 65.4.c²⁹ del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

²⁹ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ TERCERA

Competicions

Article 55

Proves esportives, marxes ciclistes i altres esdeveniments

1. La celebració de proves esportives l'objecte de les quals sigui competir en espai o temps per les vies o terrenys objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, així com la realització de marxes ciclistes o altres esdeveniments, requereix autorització prèvia que s'ha d'expedir de conformitat amb les normes indicades a l'annex II d'aquest Reglament, que han de regular les activitats esmentades.

2. Es prohibeix entaular competicions de velocitat a les vies públiques o d'ús públic, llevat que, amb caràcter excepcional, l'autoritat competent les hagi delimitat per a això (article 20.5 del text articulat).

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de molt greus, tal com preveu l'article 65.5.g del text articulat, sense perjudici de les mesures que adoptin els agents encarregats de la vigilància del trànsit per suspendre, interrompre o dissoldre les proves esportives no autoritzades.

CAPÍTOL III

Prioritat de pas

SECCIÓ PRIMERA

Normes de prioritat a les interseccions

Article 56

Interseccions senyalitzades

1. A les interseccions la preferència de pas s'ha de verificar sempre atenint-se a la senyalització que la reguli (article 21.1 del text articulat).

2. Els conductors de vehicles que s'aproximin a una intersecció regulada per un agent de la circulació han de detenir els seus vehicles quan ho ordeni l'agent mitjançant els senyals que preveu l'article 143.

3. Tot conductor d'un vehicle que s'aproximi a una intersecció regulada per semàfors ha d'actuar en la forma ordenada a l'article 146.

4. Els conductors dels vehicles que s'aproximin a una intersecció senyalitzada amb senyal d'intersecció amb prioritat, o que circulin per una via senyalitzada amb senyal de calçada amb prioritat, previstes als articles 149 i 151, tenen prioritat de pas sobre els vehicles que circulin per una altra via o procedeixin d'aquella.

5. A les interseccions de vies senyalitzades amb senyal de «cediu el pas» o «detenció obligatòria o stop», que preveuen els articles 151 i 169, els conductors han de cedir sempre el pas als vehicles que transitin per la via preferent, sigui quin sigui el costat pel qual s'aproximin, i arribar a detenir per complet la marxa quan calgui i, en tot cas, quan ho indiqui el senyal corresponent.

6. Les infraccions a les normes d'aquest precepte relatives a la prioritat de pas tenen la consideració de greus, de conformitat amb el que disposa l'article 65.4.c³⁰ del text articulat.

³⁰ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 57

Interseccions sense senyalitzar

1. A falta d'un senyal que reguli la preferència de pas, el conductor està obligat a cedir-lo als vehicles que s'aproximin per la seva dreta, excepte en els casos següents:

- a) Tenen dret de preferència de pas els vehicles que circulin per una via pavimentada davant els procedents d'una altra sense pavimentar.
- b) Els vehicles que circulin per rails tenen dret de prioritat de pas sobre els altres usuaris.
- c) A les rotondes, els que estiguin dins de la via circular tenen preferència de pas sobre els que pretenguin accedir a les rotondes (article 21.2 del text articulat).
- d) Els vehicles que circulin per una autopista o autovia tenen preferència de pas sobre els que pretenen accedir-hi.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c³¹ del text articulat.

³¹ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 58

Normes generals

1. El conductor d'un vehicle que hagi de cedir el pas a un altre no ha d'iniciar o continuar la marxa o la maniobra, ni les ha de reprendre, fins que s'hagi assegurat que amb això no força el conductor del vehicle que té la prioritat a modificar bruscament la trajectòria o la velocitat del vehicle, i ha de mostrar amb antelació suficient, per la seva forma de circular i especialment amb la reducció progressiva de la velocitat, que efectivament el cedirà (article 24.1 del text articulat).

2. En tots els preceptes d'aquest capítol que regulen la prioritat de pas s'han de tenir en compte, si s'escau, les normes que preveu l'apartat anterior.

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c³² del text articulat.

³² La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 59

Interseccions

1. Encara que tingui prioritat de pas, cap conductor no ha de penetrar amb el vehicle en una intersecció o en un pas per a vianants o per a ciclistes si la situació de la circulació és tal que, previsiblement, pugui quedar aturat de manera que impedeixi o obstrueixi la circulació transversal (article 24.2 del text articulat).

2. Tot conductor que tingui aturat el vehicle en una intersecció regulada per semàfor i la seva situació constitueixi un obstacle per a la circulació n'ha de sortir sense esperar que es permeti la circulació en la direcció que es proposa agafar, sempre que en fer-ho no entorpeixi la marxa dels altres usuaris que avancin en el sentit permès (article 24.3 del text articulat).

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c³³ del text articulat.

³³ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ SEGONA

Trams en obres, estretalls i trams de gran pendent

Article 60

Trams en obres i estretalls

1. En els trams de la via en què per la seva estretor sigui impossible o molt difícil el pas simultani de dos vehicles que circulin en sentit contrari, on no hi hagi senyalització expressa a aquest efecte té dret de preferència de pas el que hagi entrat primer (article 22.1 del text articulat).

En cas de dubte sobre aquesta circumstància, té la preferència el vehicle amb més dificultats de maniobra, d'acord amb el que determina l'article 62.

2. Quan en una via s'estiguin efectuant obres de reparació, els vehicles, les cavalleries i tota espècie de bestiar han de marxar pel lloc assenyalat a aquest efecte.

3. Sempre que sigui possible fer-ho sense perill ni dany a l'obra realitzada, es permet el pas pel tros de via en reparació als vehicles de serveis de policia, extinció d'incendis, protecció civil i salvament, i d'assistència sanitària, pública o privada, que circulin en servei urgent i els conductors dels quals ho adverteixin mitjançant l'ús de la senyalització corresponent.

4. En tot cas, qualsevol vehicle que s'apropi a una obra de reparació de la via i en trobi un altre esperant que hagi arribat anteriorment i en el mateix sentit, s'ha de col·locar darrere seu, al més apropat possible a la vora de la dreta, i no ha d'intentar passar sinó seguint el que té davant.

5. En tots els casos que preveu aquest article, els usuaris de la via estan obligats a seguir les indicacions del personal destinat a la regulació del pas de vehicles.

6. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, de conformitat amb el que disposa l'article 65.4.c³⁴ del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

³⁴ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 61

Pas de ponts o obres de pas senyalitzat

1. L'ordre de preferència de pas per ponts o obres de pas l'amplada dels quals no permeti l'encreuament de vehicles s'ha de fer de conformitat amb la senyalització que ho reguli.

2. En cas de trobada de dos vehicles que no es puguin encreuar en ponts o obres de pas en un extrem dels quals s'hagi col·locat el senyal de prioritat en sentit contrari o la de cedi el pas, el que arribi per aquest extrem ha de retrocedir per deixar pas a l'altre. En absència de senyalització, l'ordre de preferència entre els diferents tipus de vehicles s'ha d'ajustar al que estableix l'article 62.

3. Els vehicles que necessiten autorització especial per circular no es poden encreuar en els ponts si l'ample de la calçada és inferior a sis metres, de manera que per a cada vehicle es pugui disposar d'un ample de via no inferior a tres metres. En cas de trobada o encreuament entre els vehicles esmentats, cal atènyer-se al que disposa l'apartat anterior.

4. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c³⁵ del text articulat.

³⁵ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 62

Ordre de preferència en absència de senyalització

1. Sense perjudici del que pugui ordenar l'agent de l'autoritat o, si s'escau, indicar el personal d'obres i el d'acompanyament de vehicles especials o en règim de transport especial, l'ordre de preferència entre els diferents tipus de vehicles quan un d'aquests hagi de fer marxa enrere és el següent:

- a) Vehicles especials i en règim de transport especial que superin les masses o dimensions establertes a les normes reguladores dels vehicles.
- b) Conjunt de vehicles, excepte els que preveu el paràgraf d.
- c) Vehicles de tracció animal.
- d) Turismes que arrosseguen remolcs de fins a 750 quilograms de massa màxima autoritzada i autocaravanes.
- e) Vehicles destinats al transport col·lectiu de viatgers.
- f) Camions, camions tractors i furgons.
- g) Turismes i vehicles derivats de turismes.

h) Vehicles especials que no superin les masses o dimensions que estableixen les normes reguladores dels vehicles, quadricicles i quadricicles lleugers.

i) Vehicles de tres rodes, motocicletes amb sidecar i ciclomotors de tres rodes.

j) Motocicletes, ciclomotors de dues rodes i bicicletes.

Quan es tracti de vehicles del mateix tipus o de supòsits no enumerats, la preferència de pas es decideix a favor del que hagi de fer marxa enrere més distància i, en cas d'igualtat, del que tingui més amplada, llargada o massa màxima autoritzada.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c³⁶ del text articulat.

³⁶ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 63

Trams de gran pendent

1. En els trams de gran pendent, en què es donin les circumstàncies d'estretor assenyalades a l'article 60, la preferència de pas la té el vehicle que circuli en sentit ascendent, tret de si aquest pot arribar abans a un apartador establert a aquest efecte. En cas de dubte sobre la inclinació del pendent o la distància a l'apartador, cal atènyer-se al que estableix l'article 62 (article 22.2 del text articulat).

S'entenen per trams de gran pendent els que tenen una inclinació mínima del set per cent.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c³⁷ del text articulat.

³⁷ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ TERCERA

Normes de comportament dels conductors respecte als ciclistes, vianants i animals

Article 64

Normes generals i prioritat de pas de ciclistes

Com a regla general, i sempre que les seves trajectòries es tallin, els conductors tenen prioritat de pas per als seus vehicles a la calçada i al voral, respecte dels vianants i animals, excepte en els casos enumerats als articles 65 i 66, en què els han de deixar passar, i han d'arribar a detenir-se si cal.

Els conductors de bicicletes tenen prioritat de pas respecte als vehicles de motor:

a) Quan circulin per un carril bici, pas per a ciclistes o voral degudament senyalitzats.

b) Quan per entrar en una altra via el vehicle de motor giri a dreta o esquerra, en els casos permesos, i hi hagi un ciclista a prop.

c) Quan, circulant en grup, el primer ja hagi iniciat l'encreuament o hagi entrat en una rotonda.

En els altres casos són aplicables les normes generals sobre prioritat de pas entre vehicles.

Article 65

Prioritat de pas dels conductors sobre els vianants

1. Els conductors tenen prioritat de pas per als seus vehicles, respecte dels vianants, excepte en els casos següents:

- a) En els passos per a vianants degudament senyalitzats.
- b) Quan vagin a girar amb el seu vehicle per entrar en una altra via i hi hagi vianants creuant-la, encara que no existeixi pas per a aquests.
- c) Quan el vehicle creui un voral pel qual estiguin circulant vianants que no disposin de zona per als vianants (article 23.1 del text articulat).

2. A les zones per als vianants, quan els vehicles les creuin pels passos habilitats a aquest efecte, els conductors tenen l'obligació de deixar passar els vianants que hi circulin (article 23.2 del text articulat).

3. També han de cedir el pas:

- a) Als vianants que vagin a pujar o hagin baixat d'un vehicle de transport col·lectiu de viatgers, en una parada senyalitzada com a tal, quan es trobin entre aquest vehicle i la zona per als vianants o refugi més pròxim.
- b) A les tropes en formació, files escolars o comitives organitzades (article 23.3 del text articulat).

4. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c³⁸ del text articulat.

³⁸ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 66

Prioritat de pas dels conductors sobre els animals

1. Els conductors tenen prioritat de pas per als seus vehicles, respecte dels animals, excepte en els casos següents:

- a) A les carrerades degudament senyalitzades.
- b) Quan vagin a girar amb el seu vehicle per entrar en una altra via i hi hagi animals creuant-la, encara que no existeixi pas per a aquests.
- c) Quan el vehicle creui un voral pel qual estiguin circulant animals que no disposin de carrerada (article 23.4 del text articulat).

2. Les carrerades o passos de bestiar de caràcter general s'han de senyalitzar per mitjà de plafons complementaris amb la inscripció «Carrerada», que s'han de col·locar sota el senyal «Pas d'animals domèstics», recollit a l'article 149, amb el seu pla perpendicular en la direcció de la circulació i al costat dret d'aquesta de forma fàcilment visible per als conductors dels vehicles afectats.

Aquesta senyalització ha de ser complementada amb els senyals de limitació de velocitat corresponents.

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c³⁹ del text articulat.

³⁹ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ QUARTA

Vehicles en serveis d'urgència

Article 67

Vehicles prioritaris

1. Tenen prioritat de pas sobre els altres vehicles i altres usuaris de la via els vehicles de serveis d'urgència, públics o privats, quan estiguin en servei d'aquest caràcter. Poden circular per sobre dels límits de velocitat i estan exempts de complir altres normes o senyals en els casos i amb les condicions que es determinen en aquesta secció (article 25 del text articulat).

2. Els conductors dels vehicles destinats a aquests serveis han de fer un ús ponderat del seu règim especial únicament quan circulin en prestació d'un servei urgent i han de tenir cura de no vulnerar la prioritat de pas a les interseccions de vies o els senyals dels semàfors, sense adoptar abans precaucions extremades, fins a cerciorar-se que no hi ha risc d'atropellament a vianants i que els conductors d'altres vehicles han aturat la marxa o es disposen a facilitar-los el pas.

3. La instal·lació d'aparells emissors de llums i senyals acústics especials en vehicles prioritaris requereix l'autorització de la Prefectura Provincial de Trànsit⁴⁰ corresponent, de conformitat amb el que disposen les normes reguladores dels vehicles.

⁴⁰ El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «Direcció Provincial de Trànsit».

Article 68

Facultats dels conductors dels vehicles prioritaris

1. Els conductors dels vehicles prioritaris han d'observar els preceptes d'aquest Reglament, si bé a condició d'haver-se cerciorat que no posen en perill cap usuari de la via poden deixar de complir sota la seva responsabilitat exclusiva les normes dels títols II, III i IV, llevat de les ordres i els senyals dels agents, que sempre són de compliment obligatori.

Els conductors d'aquests vehicles també poden, amb caràcter excepcional, quan circulin per autopista o autovia en servei urgent i no comprometin la seguretat de cap usuari, fer mitja volta o marxa enrere, circular en sentit contrari al corresponent a la calçada, sempre que ho facin pel voral, o penetrar a la mitjana o als passos transversals d'aquesta.

Els agents de l'autoritat responsable de la vigilància, la regulació i el control del trànsit poden utilitzar la part de la via o situar els seus vehicles a la part de la via que sigui necessària quan prestin auxili als usuaris d'aquesta o ho requereixin les necessitats del servei o de la circulació. Així mateix, han de determinar en cada cas concret els llocs on s'han de situar els vehicles de serveis d'urgència o d'altres serveis especials.

2. Tenen el caràcter de prioritaris els vehicles dels serveis de policia, extinció d'incendis, protecció civil i salvament, i d'assistència sanitària, pública o privada, que circulin en servei urgent i els conductors dels quals adverteixin de la seva presència mitjançant la utilització simultània del senyal lluminós, al qual es refereix l'article 173, i de l'aparell emissor de senyals acústics especials, al qual es refereixen les normes reguladores dels vehicles.

Per excepció del que disposa el paràgraf anterior, els conductors dels vehicles prioritaris han d'utilitzar el senyal lluminós aïlladament quan l'omissió dels senyals acústics especials no comporti cap perill per als altres usuaris.

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁴¹ del text articulat.

⁴¹ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 69

Comportament dels altres conductors respecte dels vehicles prioritaris

Tan aviat percebin els senyals especials que anunciïn la proximitat d'un vehicle prioritari, els altres conductors han d'adoptar les mesures adequades, segons les circumstàncies del moment i el lloc, per facilitar-los el pas, i apartar-se normalment a la seva dreta o aturar-se si cal.

Quan un vehicle de policia que manifesta la seva presència segons el que disposa l'article 68.2 se situa darrere de qualsevol altre vehicle i activa a més un dispositiu d'emissió de llum groc cap endavant de forma intermitent o amb llampades, el conductor del vehicle l'ha d'aturar amb les precaucions degudes al costat dret, davant del vehicle policial, en un lloc on no generi més riscos o molèsties per a la resta dels usuaris, i ha de romandre a l'interior. El conductor ha d'ajustar sempre el seu comportament a les instruccions que doni l'agent a través de la megafonia o per qualsevol altre mitjà que pugui ser percebut clarament pel conductor.

Article 70

Vehicles no prioritaris en servei d'urgència

1. Si, com a conseqüència de circumstàncies especialment greus, el conductor d'un vehicle no prioritari es veu forçat, sense poder recórrer a un altre mitjà, a efectuar un servei dels normalment reservats als prioritaris, ha de procurar que els altres usuaris adverteixin l'especial situació en la qual circula, utilitzant per a això l'avisador acústic en forma intermitent i connectant el llum d'emergència, si en té, o agitant un mocador o procediment similar.

2. Els conductors als quals es refereix l'apartat anterior han de respectar les normes de circulació, sobretot a les interseccions, i els altres usuaris de la via han de donar compliment al que disposa l'article 69.

3. En qualsevol moment, els agents de l'autoritat poden exigir la justificació de les circumstàncies a què s'al·ludeix a l'apartat 1.

4. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁴² del text articulat.

⁴² La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

CAPÍTOL IV

Vehicles i transports especials

Article 71

Normes de circulació i senyalització

1. Les normes de circulació són les que estableix l'annex III d'aquest Reglament, a més de les generals que els siguin aplicables.

Els vehicles especials només poden utilitzar les vies objecte de la legislació de trànsit per desplaçar-se, i no poden dur a terme les tasques per a les quals estiguin destinats en funció de les seves característiques tècniques, a excepció dels que facin treballs de construcció, reparació o conservació de les vies exclusivament a les zones on es duguin a terme aquests treballs i dels específicament destinats a remolcar vehicles accidentats, avariats o mal estacionats. Tampoc no hi poden circular els vehicles especials transportant cap càrrega, llevat dels específicament destinats a prestar serveis de transport especial, per a la qual cosa s'han de proveir de l'autorització oportuna.

Els conductors de vehicles especials i, excepcionalment, dels que no ho siguin, emprats per a treballs de construcció, reparació o conservació de vies no estan obligats a complir les normes de circulació, sempre que estiguin realitzant els treballs esmentats a la zona on es duguin a terme, prenguin les precaucions necessàries i la circulació sigui convenientment regulada.

2. Durant els treballs, els conductors de vehicles destinats a obres o serveis han de fer servir el senyal lluminós V-2 a què es refereix l'article 173.2:

a) Quan interrompin o obstaculitzin la circulació, únicament per indicar la seva situació als altres usuaris, si es tracta de vehicles específicament destinats a remolcar els accidentats, avariats o mal estacionats.

b) Quan treballin en operacions de neteja, conservació, senyalització o, en general, de reparació de les vies, únicament per indicar la seva situació als altres usuaris, si pot suposar un perill per a aquests; els vehicles especials destinats a aquestes finalitats, si es tracta d'una autopista o autovia, també, des que hi entrin fins a arribar al lloc on es duguin a terme els treballs.

3. Durant la circulació, els conductors de vehicles especials o en règim de transport especial han d'utilitzar el senyal lluminós esmentat tant de dia com de nit, sempre que circulin per vies d'ús públic a una velocitat que no superi els 40 km/h. En cas d'avaria d'aquest senyal, s'ha d'utilitzar el llum d'encreuament junt amb els llums indicadors de direcció amb senyal d'emergència.

4. Les infraccions a les normes d'aquest precepte quant a l'obligació de portar instal·lat al vehicle la senyalització lluminosa se sancionen d'acord amb el que disposa l'article 67.2 del text articulat.

CAPÍTOL V

Incorporació a la circulació

Article 72

Obligacions dels conductors que s'incorporin a la circulació

1. El conductor d'un vehicle parat o estacionat en una via o procedent de les vies d'accés a aquesta, de les seves zones de servei o d'una propietat limítrofa, que pretengui incorporar-se a la circulació, s'ha de cerciorar prèviament, fins i tot seguint les indicacions d'una altra persona en cas necessari, que ho pot fer sense perill per als altres usuaris, cedint el pas a altres vehicles i tenint en compte la posició, trajectòria i velocitat d'aquests, i ho ha d'advertir amb els senyals obligatoris per a aquests casos. Si la via a la qual s'accedeix està dotada d'un carril d'acceleració, el conductor que s'incorpora a la via ha de procurar fer-ho amb velocitat adequada a la via (article 26 del text articulat).

2. Sempre que un conductor surti a una via d'ús públic per un camí exclusivament privat, s'ha d'assegurar prèviament que ho pot fer sense perill per a ningú i efectuar-ho a una velocitat que li permeti detenir-se a l'acte, i cedir el pas als vehicles que circulin per la via, sigui quin sigui el sentit en què ho facin.

3. El conductor que s'incorpori a la circulació ha d'advertir òpticament la maniobra en la forma que preveu l'article 109.

4. En vies dotades d'un carril d'acceleració, el conductor d'un vehicle que pretengui utilitzar-lo per incorporar-se a la calçada s'ha de cerciorar, al principi de l'esmentat carril, que ho pot fer sense perill per als altres usuaris que transitin per aquella calçada, tenint en compte la posició, la trajectòria i la velocitat d'aquests, i fins i tot aturant-se, en cas que sigui necessari. A continuació, ha d'accelerar fins a assolir la velocitat adequada al final del carril d'acceleració per incorporar-se a la circulació de la calçada.

5. Els supòsits d'incorporació a la circulació sense cedir el pas a altres vehicles tenen la consideració d'infraccions greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁴³ del text articulat.

⁴³ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 73

Obligació dels altres conductors de facilitar la maniobra

1. Amb independència de l'obligació dels conductors dels vehicles que s'incorporin a la circulació de complir les prescripcions de l'article anterior, els altres conductors han de facilitar aquesta maniobra, en la mesura que sigui possible, especialment si es tracta d'un vehicle de transport col·lectiu de viatgers que pretén incorporar-se a la circulació des d'una parada senyalitzada (article 27 del text articulat).

2. En els poblats, a fi de facilitar la circulació dels vehicles de transport col·lectiu de viatgers, els conductors dels altres vehicles s'han de desplaçar lateralment, sempre que sigui possible, o reduir la seva velocitat, per donar compliment al que disposa l'article 53, i han d'arribar a aturar-se, si cal, perquè els vehicles de transport col·lectiu puguin efectuar la maniobra necessària per prosseguir la marxa a la sortida de les parades senyalitzades com a tals.

3. El que disposa l'apartat anterior no modifica l'obligació que tenen els conductors de vehicles de transport col·lectiu de viatgers d'adoptar les precaucions necessàries per evitar qualsevol risc d'accident, després d'haver anunciat per mitjà dels seus indicadors de direcció el propòsit de reprendre la marxa.

CAPÍTOL VI

Canvis de direcció i de sentit, i marxa enrere

SECCIÓ PRIMERA

Canvis de via, calçada i carril

Article 74

Normes generals

1. El conductor d'un vehicle que pretengui girar a la dreta o a l'esquerra per utilitzar una via diferent d'aquella per la qual circula, per prendre una altra calçada de la mateixa via o per sortir-ne ho ha d'advertir prèviament i amb antelació suficient als conductors dels vehicles que circulen darrere del seu i cerciorar-se que la velocitat i la distància dels vehicles que s'apropin en sentit contrari li permeten efectuar la maniobra sense perill, i s'ha d'abstenir de fer-la si no es donen aquestes circumstàncies. També s'ha d'abstenir de realitzar la maniobra quan es tracti d'un canvi de direcció a l'esquerra i no hi hagi visibilitat suficient (article 28.1 del text articulat).

2. Qualsevol maniobra de desplaçament lateral que impliqui canvi de carril s'ha de portar a efecte respectant la prioritat del que circuli pel carril que es pretén ocupar (article 28.2 del text articulat).

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁴⁴ del text articulat.

⁴⁴ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 75

Execució de la maniobra de canvi de direcció

1. Per efectuar la maniobra, el conductor:

a) Ha d'advertir el seu propòsit en la forma que preveu l'article 109.

b) Llevat que la via estigui condicionada o senyalitzada per realitzar-la d'una altra manera, s'ha d'ajustar tant com sigui possible a la vora dreta de la calçada, si el canvi de direcció és a la dreta, i a la vora esquerra, si és a l'esquerra i la calçada és d'un sol sentit. Si és a l'esquerra, però la calçada per la qual circula és de doble sentit de la circulació s'ha d'ajustar a la marca longitudinal de separació entre sentits o, si no n'hi ha, a l'eix de la calçada, sense envair la zona destinada al sentit contrari; quan la calçada sigui de doble sentit de circulació i tres carrils, separats per línies longitudinals discontinües, s'ha de col·locar al carril central. En qualsevol cas, la col·locació del vehicle en el lloc adequat s'ha de fer amb l'antelació necessària i la maniobra en el mínim espai i temps possibles.

c) Si el canvi de direcció és a l'esquerra, ha de deixar a l'esquerra el centre de la intersecció, tret que aquesta estigui condicionada o senyalitzada per deixar-lo a la seva dreta.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁴⁵ del text articulat.

⁴⁵ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 76

Supòsits especials

1. Per excepció, si, per les dimensions del vehicle o per altres circumstàncies que ho justifiquen, no és possible fer el canvi de direcció amb subjecció estricta al que disposa l'article anterior, el conductor ha d'adoptar les precaucions necessàries per evitar qualsevol perill en dur-lo a terme.

2. En vies interurbanes, els velocípedes i ciclomotors de dues rodes, si no existeix un carril especialment condicionat per al gir a l'esquerra, s'han de situar a la dreta, fora de la calçada sempre que sigui possible, i iniciar-lo des d'aquest lloc.

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁴⁶ del text articulat.

⁴⁶ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 77

Carril de desacceleració

Per abandonar una autopista, autovia o qualsevol altra via, els conductors han de circular amb antelació suficient pel carril més pròxim a la sortida i penetrar tan aviat com sigui possible al carril de desacceleració, si n'hi ha.

SECCIÓ SEGONA

Canvi de sentit

Article 78

Execució de la maniobra

1. El conductor d'un vehicle que pretengui invertir el sentit de la marxa ha d'eleger un lloc adequat per efectuar la maniobra, de manera que s'intercepti la via el menor temps possible, advertir el seu propòsit amb els senyals preceptius amb l'antelació suficient i cerciorar-se que no posa en perill o obstaculitza altres usuaris de la via. En cas contrari, s'ha d'abstenir de realitzar la maniobra i ha d'esperar el moment oportú per efectuar-la. Quan la seva permanència a la calçada, mentre espera per efectuar la maniobra de canvi de sentit, impedeixi de continuar la marxa dels vehicles que circulen darrere del seu, n'ha de sortir pel costat dret, si és possible, fins que les condicions de la circulació li permetin efectuar-lo (article 29 del text articulat).

2. Els senyals amb què el conductor del vehicle ha d'advertir el seu propòsit d'invertir el sentit de la marxa són els que preveu l'article 109.

3. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁴⁷ del text articulat.

⁴⁷ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 79

Prohibicions

1. Es prohibeix efectuar el canvi de sentit en tota situació que impedeixi comprovar les circumstàncies a les quals al·ludeix l'article anterior, als passos a nivell, als túnels, passos inferiors i trams de via afectats pel senyal «Túnel» (S-5), així com a les autopistes i autovies, excepte als llocs habilitats a l'efecte i, en general, en tots els trams de la via en què estigui prohibit l'avançament, llevat que el canvi de sentit estigui expressament autoritzat (article 30 del text articulat).

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁴⁸ del text articulat.

⁴⁸ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ TERCERA

Marxa cap enrere

Article 80

Normes generals

1. Es prohibeix circular cap enrere, excepte en els casos en què no sigui possible marxar cap endavant ni canviar de direcció o sentit de marxa, i en les maniobres complementàries d'una altra que l'exigeixi, i sempre amb el recorregut mínim indispensable per efectuar-la (article 31.1 del text articulat).
2. El recorregut cap enrere, com a maniobra complementària de la parada, l'estacionament o la incorporació a la circulació, no pot ser superior a 15 metres ni envair un encreuament de vies.
3. Es prohibeix la maniobra de marxa enrere en autovies i autopistes (article 31.3 del text articulat).
4. Les infraccions a les normes d'aquest precepte, quan constitueixin un supòsit de circulació en sentit contrari a l'estipulat, tenen la consideració de molt greus, tal com preveu l'article 65.5.f del text articulat.

Article 81

Execució de la maniobra

1. La maniobra de marxa cap enrere s'ha d'efectuar lentament, després d'haver-ho advertit amb els senyals preceptius i d'haver-se cerciorat, fins i tot baixant o seguint les indicacions d'una altra persona, si cal, del fet que, per les circumstàncies de visibilitat, espai i temps necessaris per efectuar-la, no constitueix un perill per als altres usuaris de la via (article 31.2 del text articulat).
2. El conductor d'un vehicle que pretengui fer marxa cap enrere ha d'advertir el seu propòsit en la forma que preveu l'article 109.
3. Igualment, ha d'efectuar la maniobra amb la màxima precaució i ha d'aturar el vehicle ràpidament si sent avisos indicadors o s'adona de la proximitat d'un altre vehicle o d'una persona o animal, o tan aviat ho exigeixi la seguretat, i ha de desistir de la maniobra si és necessari.

CAPÍTOL VII

Avançament

SECCIÓ PRIMERA

Avançament i circulació paral·lela

Article 82

Avançament per l'esquerra. Excepcions

1. En totes les vies objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, com a norma general, l'avançament s'ha d'efectuar per l'esquerra del vehicle que es pretén avançar (article 32.1 del text articulat).
2. Per excepció, i si hi ha espai suficient per fer-ho, l'avançament s'ha d'efectuar per la dreta i adoptant les màximes precaucions, quan el conductor del vehicle al qual es pretén avançar estigui indicant clarament el seu propòsit de canviar de direcció a l'esquerra o parar en aquell costat, així com, en les vies amb circulació en ambdós sentits, als tramvies que marxin per la zona central (article 32.2 del text articulat).
3. Dins dels poblats, a les calçades que tinguin almenys dos carrils reservats a la circulació en el mateix sentit de marxa, delimitats per marques longitudinals, es permet l'avançament per la dreta a condició que el conductor del vehicle que l'efectuï s'asseguri prèviament que ho pot fer sense perill per als altres usuaris.
4. En tots els casos en què l'avançament impliqui un desplaçament lateral, s'ha d'advertir la maniobra mitjançant el senyal òptic corresponent a què es refereix l'article 109.
5. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁴⁹ del text articulat.

⁴⁹ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 83

Avançament en calçades de diversos carrils

1. A les calçades que tinguin, almenys, dos carrils reservats a la circulació en el sentit de la seva marxa, el conductor que vagi a efectuar un nou avançament pot romandre al carril que hagi utilitzat per a l'anterior, a condició de cerciorar-se que pot fer-lo sense molèstia indeguda per als conductors de vehicles que circulin darrere del seu més veloçment.
2. Quan la densitat de la circulació sigui tal que els vehicles ocupin tota l'amplada de la calçada i només puguin circular a una velocitat que depengui de la del que els precedeix al seu carril, el fet que els d'un carril circulin més ràpidament que els d'un altre no es considera un avançament.
En aquesta situació, cap conductor no ha de canviar de carril per avançar ni per efectuar qualsevol altra maniobra que no sigui preparar-se per girar a la dreta o a l'esquerra, sortir de la calçada o agafar una determinada direcció.
3. En qualsevol tram de via en què hi hagi carrils d'acceleració o desacceleració o carrils o parts de la via destinades exclusivament al trànsit de determinats vehicles, tampoc no es considera avançament el fet que s'avanci més ràpidament per aquells que pels normals de circulació, o viceversa.
4. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁵⁰ del text articulat.

⁵⁰ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ SEGONA

Normes generals de l'avançament

Article 84

Obligacions del que avança abans d'iniciar la maniobra

1. Abans d'iniciar un avançament que requereixi desplaçament lateral, el conductor que es proposi avançar ho ha d'advertir amb antelació suficient amb els senyals preceptius i comprovar que al carril que pretén utilitzar per a l'avançament hi ha espai lliure suficient perquè la maniobra no posi en perill ni entorpeixi els qui circulin en sentit contrari, tenint en compte la velocitat pròpia i la dels altres usuaris afectats. En cas contrari, s'ha d'abstenir d'efectuar-la (article 33.1 del text articulat).

Cap conductor no ha d'avançar diversos vehicles si no té la total seguretat que, en presentar-se'n un altre en sentit contrari, es pot desviar cap al costat dret sense causar perjudicis o posar en situació de perill algun dels vehicles avançats.

En calçades amb doble sentit de circulació i tres carrils separats per marques longitudinals discontinües, l'avançament només es pot efectuar quan els conductors que circulin en sentit contrari no hagin ocupat el carril central per fer un avançament al seu torn.

2. També s'ha de cerciorar que el conductor del vehicle que el precedeix al mateix carril no ha indicat el seu propòsit de desplaçament cap al mateix costat; en aquest cas, ha de respectar la preferència que l'assisteix. Això no obstant, si després d'un temps prudencial el conductor de l'esmentat vehicle no exerceix el seu dret prioritari, es pot iniciar la maniobra d'avançament, advertint-ho prèviament amb senyal acústic o òptic (article 33.2 del text articulat).

En tot cas es prohibeix avançar als vehicles que ja estiguin avançant-ne un altre si el conductor del tercer vehicle, per efectuar aquesta maniobra, ha d'envair la part de la calçada reservada a la circulació en sentit contrari.

3. Així mateix, s'ha d'assegurar que cap conductor que el segueixi pel mateix carril no ha iniciat la maniobra d'avançar el seu vehicle, i que disposa d'espai suficient per reintegrar-se al seu carril quan acabi l'avançament (article 33.3 del text articulat).

4. Els senyals preceptius que el conductor ha d'utilitzar abans d'iniciar el seu desplaçament lateral són els que prescriu l'article 109.

5. Als efectes d'aquest article, no es consideren avançaments els produïts entre ciclistes que circulin en grup (article 33.4 del text articulat).

6. Les infraccions a les normes d'aquest article tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁵¹ del text articulat.

⁵¹ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ TERCERA

Execució de l'avançament

Article 85

Obligacions del que avança durant l'execució de la maniobra

1. Durant l'execució de l'avançament, el conductor que l'efectuï ha de portar el seu vehicle a una velocitat notòriament superior a la del que pretén avançar i ha de deixar entre ambdós una separació lateral suficient per fer-lo amb seguretat (article 34.1 del text articulat).

2. Si després d'iniciar la maniobra d'avançament adverteix que es produeixen circumstàncies que puguin fer difícil acabar-la sense provocar riscos, ha de reduir ràpidament la marxa, tornar de nou al seu carril i ho ha d'advertir als que el segueixen amb els senyals preceptius (article 34.2 del text articulat).

3. El conductor del vehicle que ha efectuat l'avançament s'ha de reintegrar al seu carril tan aviat com li sigui possible i de manera gradual, sense obligar altres usuaris a modificar la seva trajectòria o velocitat, i ho ha d'advertir a través dels senyals preceptius (article 34.3 del text articulat).

4. Quan s'avanci fora de poblat vianants, animals o vehicles de dues rodes o de tracció animal, s'ha de realitzar la maniobra ocupant part o la totalitat del carril contigu de la calçada, sempre que es donin les condicions necessàries per fer l'avançament d'acord amb el que preveu aquest Reglament; en tot cas, la separació lateral no pot ser inferior a 1,50 metres. Queda expressament prohibit avançar posant en perill o entorpint ciclistes que circulin en sentit contrari.

Quan l'avançament s'efectuï a qualsevol altre vehicle diferent dels esmentats al paràgraf anterior, o tingui lloc en poblat, el conductor del vehicle que ha d'avançar ha de deixar un marge lateral de seguretat proporcional a la velocitat i a l'amplada i les característiques de la calçada.

5. El conductor d'un vehicle de dues rodes que pretengui avançar-ne un altre qualsevol fora de poblat ho ha de fer de manera que entre aquell i les parts més sortints del vehicle que avança quedi un espai no inferior a 1,50 metres.

6. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁵² del text articulat.

⁵² La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ QUARTA

Vehicle avançat

Article 86

Obligacions del conductor

1. El conductor que adverteixi que un altre que el segueix té el propòsit d'avançar el seu vehicle està obligat a arrambar-se a la vora dreta de la calçada, excepte en els casos de gir o canvis de direcció a l'esquerra o de parada en aquell mateix costat a què es refereix l'article 82.2, en què s'ha d'arrambar a l'esquerra tant com sigui possible, però sense interferir en la marxa dels vehicles que puguin circular en sentit contrari (article 35.1 del text articulat).

En el cas que no sigui possible arrambar-se completament a la vora dreta de la calçada i, tanmateix, l'avançament es pugui efectuar amb seguretat, el conductor de qualsevol dels vehicles als quals es refereix l'apartat 3 que vagi a ser avançat ha d'indicar la possibilitat de fer-ho al que s'apropi, estenent el braç horitzontalment i movent-lo repetides vegades d'enrere cap endavant, amb el dors de la mà cap enrere, o posant en funcionament l'intermitent dret, quan no cregui convenient fer el senyal amb el braç.

2. Es prohibeix al conductor del vehicle que serà avançat augmentar la velocitat o efectuar maniobres que impedeixin o dificultin l'avançament.

També està obligat a disminuir la velocitat del seu vehicle quan, una vegada iniciada la maniobra d'avançament, es produeixi alguna situació que comporti perill per al seu propi vehicle, per al vehicle que l'està efectuant, per als que circulen en sentit contrari o per a qualsevol altre usuari de la via (article 35.2 del text articulat).

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, quan el qui avança doni mostres inequívocues de desistir de la maniobra reduint la seva velocitat, el conductor del vehicle al qual es pretén avançar no està obligat a disminuir la velocitat, si amb això posa en perill la seguretat de la circulació, encara que sí que està obligat a facilitar al conductor que fa l'avançament la tornada al seu carril.

3. Els conductors de vehicles pesants, de grans dimensions o obligats a respectar un límit específic de velocitat han de disminuir la marxa o apartar-se com més aviat millor al voral, si és practicable, per deixar pas als que els segueixen, quan la densitat de la circulació en sentit contrari, l'amplada insuficient de la calçada, el seu perfil o estat no permetin ser avançats amb facilitat i sense perill.

4. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁵³ del text articulat.

⁵³ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ CINQUENA

Maniobres d'avançament que atempten contra la seguretat viària

Article 87

Prohibicions

1. Queda prohibit avançar:

a) Als revolts i canvis de rasant de visibilitat reduïda i, en general, a qualsevol lloc o circumstància en què la visibilitat disponible no sigui suficient per poder fer la maniobra o desistir-ne una vegada iniciada, tret que els dos sentits de la circulació estiguin clarament delimitats i la maniobra es pugui fer sense envair la zona reservada al sentit contrari (article 36.1 del text articulat).

De conformitat amb el que disposa el paràgraf anterior, es prohibeix, en concret, l'avançament darrere d'un vehicle que realitza la mateixa maniobra, quan les dimensions del vehicle que l'efectua en primer lloc impedeix la visibilitat de la part davantera de la via al conductor del vehicle que el segueix.

b) Als passos per a vianants senyalitzats així, a les interseccions amb vies per a ciclistes, als passos a nivell i als voltants (article 36.2 del text articulat).

Això no obstant, aquesta prohibició no és aplicable quan l'avançament es faci a vehicles de dues rodes que per les seves dimensions reduïdes no impedeixin la visibilitat lateral, en un pas a nivell o als voltants, previs els oportuns senyals acústics o òptics. Tampoc no és

aplicable la prohibició en un pas per a vianants senyalitzat quan l'avançament a qualsevol vehicle es realitzi a una velocitat tan suficientment reduïda que permeti aturar-se a temps si sorgeix perill d'atropellament.

c) A les interseccions i als voltants, llevat que:

1r. Es tracti d'una plaça de circulació giratòria o rotonda.

2n. L'avançament s'hagi d'efectuar per la dreta, segons el que preveu l'article 82.2.

3r. La calçada en la qual es realitzi tingui prioritat en la intersecció i hi hagi un senyal exprés que ho indiqui.

4t. L'avançament es realitzi a vehicles de dues rodes (article 36.3 del text articulat).

d) Als túnels, passos inferiors i trams de via afectats pel senyal «Túnel» (S-5) en què només es disposi d'un carril per al sentit de circulació del vehicle que pretén avançar.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁵⁴ del text articulat.

⁵⁴ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

SECCIÓ SISENA

Supòsits excepcionals d'ocupació del sentit contrari

Article 88

Vehicles immobilitzats

1. Quan en un tram de via en el qual estigui prohibit l'avançament estigui immobilitzat un vehicle que, en tot o en part, ocupi la calçada en el carril del sentit de la marxa, llevat que la immobilització estigui imposada per les necessitats del trànsit, pot ser depassat, encara que per a això s'hagi d'ocupar la part de la calçada reservada al sentit contrari, després d'haver-se assegurat que es pot fer la maniobra sense perill. Amb requisits idèntics es poden avançar conductors de bicicletes, velocípedes, ciclomotors, vianants, animals i vehicles de tracció animal, quan per la velocitat a la qual circulin puguin ser avançats sense risc per a ells ni per a la circulació en general.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.c⁵⁵ del text articulat.

⁵⁵ La referència a l'article 65.4.c s'entén feta a l'article 65.4.a, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 89

Obstacles

1. Igualment, en les circumstàncies que assenyala l'article anterior, tot vehicle que trobi qualsevol obstacle al seu camí que l'obligui a ocupar l'espai disposat per al sentit contrari de la seva marxa el pot depassar, sempre que s'hagi cerciorat que ho pot fer sense perill. S'ha d'observar la mateixa precaució quan l'obstacle o el vehicle immobilitzat es trobin en un tram de via en què estigui permès l'avançament.

2. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.d⁶⁶ del text articulat.

⁵⁶ La referència a l'article 65.4.d s'entén feta a l'article 65.4.b, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

CAPÍTOL VIII

Parada i estacionament

SECCIÓ PRIMERA

Normes generals de parades i estacionaments

Article 90

Llocs en els quals s'han d'efectuar

1. La parada o l'estacionament d'un vehicle en vies interurbanes s'ha d'efectuar sempre fora de la calçada, al costat dret d'aquesta i deixant lliure la part transitable del voral (article 38.1 del text articulat).

Quan per raons d'emergència no sigui possible situar el vehicle fora de la calçada i de la part transitable del voral, s'han d'observar les normes que contenen els articles següents d'aquest capítol i les que preveu l'article 130, quan siguin aplicables.

2. Quan en vies urbanes s'hagi de fer a la calçada o al voral, s'ha de situar el vehicle al més a prop possible de la seva vora dreta, excepte a les vies de sentit únic, en les quals també es pot situar al costat esquerre (article 38.2 del text articulat).

Així mateix, s'ha d'observar el que disposin a aquest efecte les ordenances que dictin les autoritats municipals d'acord amb el que estableix l'article 93.

Article 91

Manera i forma d'execució

1. La parada i l'estacionament s'han d'efectuar de manera que el vehicle no obstaculitzi la circulació ni constitueixi un risc per a la resta dels usuaris de la via, tenint cura especialment de la col·locació del vehicle, i s'ha d'evitar que es pugui posar en moviment en absència del conductor (article 38.3 del text articulat).

2. Es consideren parades o estacionaments en llocs perillosos o que obstaculitzen greument la circulació els que constitueixen un risc o obstacle a la circulació en els supòsits següents:

a) Quan la distància entre el vehicle i la vora oposada de la calçada o una marca longitudinal sobre aquesta que indiqui prohibició de travessar-la sigui inferior a tres metres o, en qualsevol cas, quan no permeti el pas d'altres vehicles.

b) Quan s'impedeixi incorporar-se a la circulació a un altre vehicle degudament aturat o estacionat.

c) Quan s'obstaculitzi la utilització normal del pas de sortida o accés a un immoble de persones o animals, o de vehicles en un gual senyalitzat correctament.

d) Quan s'obstaculitzi la utilització normal dels passos rebaixats per a disminuïts físics.

e) Quan s'efectuï a les mitjanes, separadors, illots o altres elements de canalització del trànsit.

f) Quan s'impedeixi el gir autoritzat pel senyal corresponent.

g) Quan l'estacionament tingui lloc en una zona reservada a càrrega i descàrrega, durant les hores d'utilització.

h) Quan l'estacionament s'efectuï en doble fila sense conductor.

ï) Quan l'estacionament s'efectuï en una parada de transport públic, senyalitzada i delimitada.

- j) Quan l'estacionament s'efectui en espais expressament reservats a serveis d'urgència i seguretat.
- k) Quan l'estacionament s'efectui en espais prohibits en via pública qualificada d'atenció preferent, específicament senyalitzats.
- l) Quan l'estacionament s'efectui en mig de la calçada.
- m) Les parades o estacionaments que, sense estar inclosos en els paràgrafs anteriors, constitueixin un perill o obstaculitzin greument el trànsit de vianants, vehicles o animals.

3. Els supòsits de parades o estacionaments en llocs perillosos o que obstaculitzin greument la circulació tenen la consideració d'infraccions greus, tal com preveu l'article 65.4.d⁵⁷ del text articulat.

⁵⁷ La referència a l'article 65.4.d s'entén feta a l'article 65.4.b, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 92

Col·locació del vehicle

1. La parada i l'estacionament s'han de fer situant el vehicle paral·lelament a la vora de la calçada. Per excepció, es permet una altra col·locació quan les característiques de la via o altres circumstàncies ho aconsellin.

2. Tot conductor que pari o estacioni el seu vehicle ho ha de fer de manera que permeti la millor utilització de l'espai disponible restant.

3. Quan es tracti d'un vehicle de motor o ciclomotor i el conductor hagi de deixar el seu lloc, ha d'observar, a més, quan li siguin aplicables, les regles següents:

a) Parar el motor i desconnectar el sistema d'arrencada i, si s'allunya del vehicle, adoptar les precaucions necessàries per impedir el seu ús sense autorització.

b) Deixar accionat el fre d'estacionament.

c) En un vehicle proveït de caixa de canvis, deixar col·locada la primera velocitat, en pendent ascendent, i la marxa cap enrere, en descendent, o, si s'escau, la posició d'estacionament.

d) Quan es tracti d'un vehicle de més de 3.500 quilograms de massa màxima autoritzada, d'un autobús o d'un conjunt de vehicles i la parada o l'estacionament es realitzi en un lloc amb un sensible pendent, el conductor, a més, l'ha de deixar degudament falcat, ja sigui per mitjà de la col·locació de falques, sense poder emprar a aquests efectes elements com ara pedres o d'altres no destinats de manera expressa a aquesta funció, o bé per suport d'una de les rodes directrius a la vorada de la vorera, inclinant-les cap al centre de la calçada en els pendents ascendents, i cap enfora en els pendents descendents. Les falques, una vegada utilitzades, s'han d'enretirar de les vies en reprendre la marxa.⁵⁸

⁵⁸ El suplement el BOE en català tradueix «deberán ser retirados» per «s'han de retirar».

Article 93

Ordenances municipals

1. El règim de parada i estacionament en vies urbanes es regula per ordenança municipal, i es poden adoptar les mesures necessàries per evitar el destorb del trànsit, com és ara limitacions horàries de durada de l'estacionament, així com les mesures correctores necessàries, inclosa la retirada del vehicle o la immobilització quan no estigui proveït de títol

que habiliti l'estacionament en zones limitades en temps o passin de l'autorització concedida fins que s'aconsegueixi la identificació del conductor (article 38.4 del text articulat).

2. En cap cas les ordenances municipals no poden oposar-se, alterar, desvirtuar o induir a confusió amb els preceptes d'aquest Reglament.

SECCIÓ SEGONA

Normes especials de parades i estacionaments

Article 94

Llocs prohibits

1. Queda prohibit parar:

- a) Als revolts i canvis de rasant de visibilitat reduïda, als seus voltants i als túnels, passos inferiors i trams de vies afectats pel senyal «Túnel».
- b) En passos a nivell, passos per a ciclistes i passos per a vianants.
- c) Als carrils o part de les vies reservats exclusivament per a la circulació o per al servei de determinats usuaris.
- d) A les interseccions i als seus voltants si es dificulta el gir a altres vehicles, o en vies interurbanes, si es genera perill per manca de visibilitat.
- e) Sobre els rails de tramvies o tan a prop dels rails que es pugui entorpir la seva circulació.
- f) Als llocs on s'impedeixi la visibilitat de la senyalització als usuaris als quals afecti o obligui a fer maniobres.
- g) En autopistes i autovies, excepte a les zones habilitades per a això.
- h) Als carrils destinats a l'ús exclusiu del transport públic urbà, o als reservats per a les bicicletes.
- i) A les zones destinades per a estacionament i parada d'ús exclusiu per al transport públic urbà.
- j) En zones senyalitzades per a ús exclusiu de discapacitats i passos per a vianants (article 39.1 del text articulat).

2. Queda prohibit estacionar en els casos següents:

- a) En tots els descrits a l'apartat anterior en els quals està prohibida la parada.
- b) Als llocs habilitats per l'autoritat municipal com d'estacionament amb limitació horària sense col·locar el distintiu que ho autoritza o quan, col·locat el distintiu, es mantingui estacionat el vehicle en excés sobre el temps màxim permès per l'ordenança municipal.
- c) En zones senyalitzades per a càrrega i descàrrega.
- d) En zones senyalitzades per a ús exclusiu de discapacitats.
- e) Sobre les voreres, passejos i altres zones destinades al pas de vianants.
- f) Davant dels quals senyalitzats correctament.
- g) En doble fila (article 39.2 del text articulat).

3. Les parades o estacionaments als llocs enumerats als paràgrafs *a, d, e, f, g i i* de l'apartat 1, als passos a nivell i als carrils destinats a l'ús del transport públic urbà tenen la consideració d'infraccions greus, tal com preveu l'article 65.4.⁶⁹ del text articulat.

⁵⁹ La referència a l'article 65.4.d s'entén feta a l'article 65.4.b, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

CAPÍTOL IX

Traspàs de passos a nivell, ponts mòbils i túnels

SECCIÓ PRIMERA

Normes generals sobre passos a nivell, ponts mòbils i túnels

Article 95

Obligacions dels usuaris i titulars de les vies

1. Tots els conductors han d'extremar la prudència i reduir la velocitat per sota de la màxima permesa en aproximar-se a un pas a nivell o a un pont mòbil (article 40.1 del text articulat).
2. Els usuaris que en arribar a un pas a nivell o a un pont mòbil el trobin tancat o amb la barrera o semibarrera en moviment s'han d'aturar un darrere l'altre en el carril corresponent fins que tinguin pas lliure (article 40.2 del text articulat).
3. S'ha de creuar la via fèrria sense demora i després d'haver-se cerciorat que, per les circumstàncies de la circulació o per altres causes, no hi ha risc de quedar immobilitzat dins del pas (article 40.3 del text articulat).
4. Els passos a nivell i ponts mòbils han d'estar degudament senyalitzats pel titular de la via, de la manera que preveuen els articles 144, 146 i 149.
5. Els túnels de qualsevol longitud i els passos inferiors la longitud dels quals sigui superior a 200 metres han d'estar degudament senyalitzats.
6. Als túnels o passos inferiors, el conductor ha d'aplicar rigorosament totes les normes de circulació relatives a aquests que conté aquest Reglament i especialment les referides a la prohibició de parar, estacionar, canviar el sentit de la marxa, marxar cap enrere i avançar. A més, ha d'utilitzar l'enllumenat corresponent.
Quan no es pretengui avançar, s'ha de mantenir sempre una distància de seguretat amb el vehicle precedent d'almenys 100 metres o un interval mínim de quatre segons. En el cas de vehicles la massa màxima autoritzada dels quals sigui superior a 3.500 quilograms, la distància de seguretat que s'ha de mantenir amb el vehicle precedent és com a mínim de 150 metres o un interval mínim de seguretat de sis segons.
Als túnels o passos inferiors amb circulació en ambdós sentits, està prohibit avançar, llevat que existeixi més d'un carril per al seu sentit de circulació, en què es pot avançar sense envair el sentit contrari.
7. En tot moment, els conductors i usuaris que circulin per un túnel o pas inferior han d'obeir les indicacions dels semàfors i els plafons de missatge variable, i seguir les instruccions que els arribin a través de la megafonia o qualsevol altre mitjà.

Article 96

Barreres, semibarreres i semàfors

1. Cap usuari de la via no ha de penetrar en un pas a nivell les barreres o semibarreres del qual estiguin entravessades a la via o en moviment per aixecar-se o col·locar-se entravessades, o quan els seus semàfors impedeixin el pas amb les indicacions de detenció.
2. Cap usuari de la via no ha de penetrar en un pas a nivell desproveït de barreres, semibarreres o semàfors, sense haver-se assegurat abans que no s'apropa cap vehicle que circuli sobre rails.

3. Cap usuari no ha de penetrar en un túnel o pas inferior si a la boca d'aquest un semàfor no li permet el pas, a excepció dels equips dels serveis d'urgència, assistència mecànica i conservació de carreteres.

SECCIÓ SEGONA

Bloqueig de passos a nivell, ponts mòbils i túnels

Article 97

Detenció d'un vehicle en un pas a nivell, pont mòbil o túnel

1. Quan per raons de força major un vehicle quedi detingut en un pas a nivell o la seva càrrega caigui dins d'aquell, el conductor està obligat a adoptar les mesures adequades per desallotjar ràpidament els ocupants del vehicle i per deixar el pas expedit en el temps més breu possible. Si no ho aconsegueix, ha d'adoptar immediatament totes les mesures al seu abast perquè tant els maquinistes dels vehicles que circulin per rails com els conductors de la resta dels vehicles que s'aproximin siguin advertits de l'existència del perill amb l'antelació suficient (article 41 del text articulat).

2. Les normes que conté l'apartat anterior són aplicables, si concorren les mateixes circumstàncies, quan la detenció del vehicle o la caiguda de la seva càrrega tingui lloc en un pont mòbil.

3. Si per motius d'emergència un conductor queda immobilitzat amb el seu vehicle dins d'un túnel o pas inferior, ha de:

a) Apagar el motor, connectar el senyal d'emergència i mantenir encesos els llums de posició.

b) Si és possible, dirigir el vehicle cap a la zona reservada per a emergència més pròxima en el sentit de la seva marxa. Si no n'hi ha, ha d'immobilitzar el vehicle al més a prop possible de la vora dreta de la calçada.

c) Col·locar correctament sobre la calçada els dispositius de presenyalització de perill.

d) Sol·licitar auxili sense demora a través del pal de socors (pal SOS) més pròxim, si n'hi ha, i seguir les instruccions que a través d'aquest se li facin arribar.

e) Tant el conductor com els altres ocupants han d'abandonar el vehicle i s'han de dirigir ràpidament al refugi o sortida més pròxims, sense que en cap cas es transiti per la calçada si existeixen zones excloses a la circulació de vehicles.

f) Si es tracta d'una avaria que permet la marxa del vehicle, ha de continuar fins a la sortida del túnel o pas inferior i, si això no és possible, fins a una zona reservada per a emergència.

En cas d'incendi, el conductor ha d'apropar el vehicle tant com pugui cap a la seva dreta per no obstruir el pas als vehicles d'emergència. Ha d'apagar el motor i deixar la clau posada i les portes obertes. Tant el conductor com els altres ocupants han d'abandonar el vehicle i dirigir-se ràpidament al refugi o sortida més pròxims, en sentit contrari al del foc, sense que en cap cas es transiti per la calçada si existeixen zones excloses a la circulació de vehicles.

Si per necessitats de la circulació un vehicle queda immobilitzat a l'interior d'un túnel o pas inferior, el conductor i els passatgers no han d'abandonar el vehicle. En aquest cas s'ha de connectar el senyal d'emergència temporalment per advertir els altres conductors que circulin darrere, mantenir encesos els llums de posició i apagar el motor. S'ha de detenir al més lluny possible del vehicle que el precedeix.

CAPÍTOL X

Utilització de l'enllumenat

SECCIÓ PRIMERA

Ús obligatori de l'enllumenat

Article 98

Normes generals

1. Tots els vehicles que circulin entre la posta i la sortida del sol o a qualsevol hora del dia als túnels, passos inferiors i trams de via afectats pel senyal «Túnel» (S-5) han de portar encès l'enllumenat que correspongui d'acord amb el que determina aquesta secció.
2. La regulació dels sistemes d'enllumenat que no estiguin prohibits, o en tot el que no prevegin expressament aquest capítol o altres preceptes d'aquest Reglament, s'ha d'ajustar al que disposin les normes reguladores dels vehicles.
3. Les bicicletes, a més, han d'estar dotades dels elements reflectors que, degudament homologats, determina el Reglament general de vehicles. Quan sigui obligatori l'ús de l'enllumenat, els conductors de bicicletes han de dur col·locada, a més, alguna peça reflectora que permeti als conductors i altres usuaris distingir-los a una distància de 150 metres, si circulen per una via interurbana.

Article 99

Llums de posició i de gàlib

1. Tot vehicle que circuli entre la posta i la sortida del sol o sota les condicions a les quals es refereix l'article 106 i en el pas per túnels, passos inferiors o trams de vies afectats pel senyal «Túnel» (S-5) ha de portar encesos els llums de posició i, si l'amplada del vehicle passa de 2,10 metres, també el de gàlib.
2. La circulació sense enllumenat en situacions de falta o disminució de visibilitat té la consideració d'infraacció greu, tal com preveu l'article 65.4.e del text articulat.

Article 100

Llums de llarg abast o carretera

1. Tot vehicle equipat amb llum de llarg abast o carretera que circuli a més de 40 quilòmetres per hora, entre la posta i la sortida del sol, fora de poblat, per vies insuficientment il·luminades o a qualsevol hora del dia per túnels, passos inferiors i trams de via afectats pel senyal «Túnel» (S-5) insuficientment il·luminats, l'ha de portar encès, excepte quan s'hagi d'emprar el de curt abast o d'encreuament, d'acord amb el que preveuen els articles 101 i 102, especialment per evitar els enlluernaments.
El llum de llarg abast o de carretera es pot utilitzar aïlladament o amb el de curt abast.
2. Es prohibeix utilitzar el llum de llarg abast o de carretera sempre que el vehicle estigui aturat o estacionat, així com l'ús alternatiu, en forma de llampades, del llum de llarg abast o de carretera i del llum de curt abast o d'encreuament, amb finalitats diferents de les que preveu aquest Reglament.
3. S'entén per via insuficientment il·luminada aquella en la qual, amb vista normal, en algun punt de la seva calçada, no es pugui llegir la placa de matrícula a 10 metres o no es distingeixi un vehicle pintat fosc a 50 metres de distància.

4. Els supòsits de circulació en què es produeixi enlluernament a la resta dels usuaris de la via i de circulació sense enllumenat en situacions de falta o disminució de visibilitat tenen la consideració d'infraccions greus, tal com preveu l'article 65.4.e del text articulat.

Article 101

Llums de curt abast o d'encreuament

1. Tot vehicle de motor i ciclomotor que circuli entre la posta i la sortida del sol per vies urbanes o interurbanes prou il·luminades, o a qualsevol hora del dia per túnels, passos inferiors i trams de vies afectats pel senyal «Túnel» (S-5) prou il·luminats, ha de portar encès, a més del llum de posició, el llum de curt abast o d'encreuament.

Igualment, ha de portar encesos aquests llums en els poblats, quan la via estigui insuficientment il·luminada.

2. Tot vehicle de motor i ciclomotor ha de portar encès el llum de curt abast o d'encreuament en circular entre la posta i la sortida del sol per vies interurbanes insuficientment il·luminades o a qualsevol hora del dia per túnels, passos inferiors i altres trams afectats pel senyal de «Túnel» insuficientment il·luminats, quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) No disposar de llum de llarg abast.

b) Circular a una velocitat no superior a 40 quilòmetres per hora i no estar utilitzant el llum de llarg abast.

c) Possibilitat de produir enlluernament a altres usuaris de la via pública.

3. Els supòsits de circulació en què es produeixi enlluernament a la resta dels usuaris de la via i de circulació sense enllumenat en situació de falta o disminució de visibilitat tenen la consideració d'infraccions greus, tal com preveu l'article 65.4.e del text articulat.

Article 102

Enlluernament

1. El llum de llarg abast o de carretera ha de ser substituït pel de curt abast o d'encreuament tan aviat com s'aprecii la possibilitat de produir enlluernament a altres usuaris de la mateixa via o de qualsevol altra via de comunicació, i molt especialment als conductors de vehicles que circulin en sentit contrari i encara que aquests no compleixin aquesta prescripció, i no s'ha de restablir el llum de carretera fins a depassar, en l'encreuament, la posició del vehicle encreuat.

2. S'ha de mantenir la mateixa precaució respecte als vehicles que circulin en el mateix sentit i els conductors dels quals puguin ser enlluernats a través del mirall retrovisor.

3. En cas d'enlluernament, el conductor que el sofreixi ha de reduir la velocitat tant com sigui necessari, fins i tot fins a la detenció total, per evitar l'encalç de vehicles o vianants que circulin en el mateix sentit.

4. Les infraccions a les normes d'aquest precepte tenen la consideració de greus, tal com preveu l'article 65.4.e del text articulat.

Article 103

Llum de placa de matrícula

Tot vehicle que es trobi en les circumstàncies esmentades als articles 99 o 106 ha de portar sempre il·luminada la placa posterior de matrícula i, si s'escau, les altres plaques o distintius

il·luminats del quals hagi d'estar dotat reglamentàriament, tenint en compte les seves característiques o el servei que presti.

Article 104

Ús de l'enllumenat durant el dia

Han de portar encès durant el dia el llum de curt abast o encreuament:

- a) Les motocicletes que circulin per qualsevol via objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.
- b) Tots els vehicles que circulin per un carril reversible, per un carril addicional circumstancial o per un carril habilitat per circular en sentit contrari al normalment utilitzat a la calçada on estigui situat, ja sigui un carril que els estigui exclusivament reservat, o bé estigui obert excepcionalment a la circulació en l'esmentat sentit, així com aquells obligats en virtut del que estableixen els articles 41 i 42.

Article 105

Immobilitzacions

1. Tot vehicle que, per qualsevol circumstància, estigui immobilitzat entre la posta i la sortida del sol o sota les condicions a les quals es refereix l'article 106, a la calçada o el voral d'una via, ha de tenir encesos els llums de posició i, si s'escau, els de gàlib.
2. Tot vehicle parat o estacionat entre la posta i la sortida del sol a la calçada o el voral d'una travessia insuficientment il·luminada ha de tenir encesos els llums de posició, que pot substituir pels d'estacionament, o pels dos de posició del costat corresponent a la calçada, quan estigui estacionat en línia.
3. En vies urbanes que no siguin travessies no és obligatori que els vehicles estacionats tinguin encesos els llums de posició quan la il·luminació permeti a altres usuaris distingir-los a una distància suficient.
4. La immobilització, la parada o l'estacionament d'un vehicle sense enllumenat en situacions de falta o disminució de visibilitat tenen la consideració d'infraccions greus, tal com preveu l'article 65.4.e del text articulat.

SECCIÓ SEGONA

Supòsits especials d'enllumenat

Article 106

Condicions que disminueixen la visibilitat

1. També és obligatori utilitzar l'enllumenat quan hi hagi condicions meteorològiques o ambientals que disminueixin sensiblement la visibilitat, com en cas de boira, pluja intensa, nevada, núvols de fum o de pols o qualsevol altra circumstància anàloga (article 43 del text articulat).
2. En els casos a què es refereix l'apartat anterior s'ha d'utilitzar el llum antiboira davanter o el llum de curt o llarg abast.
El llum antiboira davanter es pot utilitzar aïllat o simultàniament amb el de curt abast o, fins i tot, amb el de llarg abast.
El llum antiboira davanter només es pot utilitzar en els casos esmentats o en trams de vies estretes amb molts revolts; s'entenen així les que, tenint una calçada de 6,50 metres

d'amplada o inferior, estiguin senyalitzades amb senyals que indiquin una successió de revolts pròxims entre si, regulat a l'article 149.

El llum antiboira posterior només s'ha de dur encès quan les condicions meteorològiques o ambientals siguin especialment desfavorables, com en cas de boira espessa, pluja molt intensa, forta nevada o núvols densos de pols o fum.

3. El fet de circular sense enllumenat en situacions de falta o disminució de la visibilitat té la consideració d'infracció greu, tal com preveu l'article 65.4.e del text articulat.

Article 107

Inutilització o avaria de l'enllumenat

Si per inutilització o avaria irreparable en ruta de l'enllumenat corresponent s'ha de circular amb enllumenat d'intensitat inferior, s'ha de reduir la velocitat fins a la que permeti aturar el vehicle dins de la zona il·luminada.

CAPÍTOL XI

Advertències dels conductors

SECCIÓ PRIMERA

Normes generals

Article 108

Obligació d'advertir les maniobres

1. Els conductors estan obligats a advertir la resta dels usuaris de la via sobre les maniobres que han d'efectuar amb els seus vehicles (article 44.1 del text articulat).

2. Com a norma general, aquestes advertències s'han de fer utilitzant la senyalització lluminosa del vehicle o, si no, amb el braç (article 44.2 del text articulat).

La validesa de les realitzades amb el braç queda subordinada al fet que siguin perceptibles pels altres usuaris de la via i s'efectuïn de conformitat amb el que disposa l'article següent, i anul·len qualsevol altra indicació òptica que les contradigui.

Article 109

Advertències òptiques

1. El conductor ha d'advertir mitjançant senyals òptics tota maniobra que impliqui un desplaçament lateral o cap enrere del seu vehicle, així com el seu propòsit d'immobilitzar-lo o de frenar la seva marxa de manera considerable. Aquestes advertències òptiques s'han de fer amb antelació suficient a la iniciació de la maniobra i, si són lluminoses, han de romandre en funcionament fins que acabi la maniobra.

2. Als efectes de l'apartat anterior, s'ha de tenir en compte, a més, el següent:

a) El desplaçament lateral s'ha d'advertir utilitzant el llum indicador de direcció corresponent al costat cap al qual es farà, o el braç, en posició horitzontal amb el palmell de la mà estès cap avall, si el desplaçament és cap al costat que la mà indica, o doblegat cap amunt, també amb el palmell de la mà estès, si és cap al costat contrari.

En les maniobres que impliquin un desplaçament lateral, és aquest el que exclusivament s'avisava, per la qual cosa l'advertència ha de concloure tan aviat com el vehicle hagi adoptat la seva nova trajectòria.

b) La marxa cap enrere s'ha d'advertir amb el corresponent llum de marxa enrere, si en té o, en cas contrari, estenent el braç horitzontalment amb el palmell de la mà cap enrere.

c) La intenció d'immobilitzar el vehicle o de frenar la seva marxa de manera considerable, encara que aquests fets siguin imposats per les circumstàncies del trànsit, s'ha d'advertir, sempre que sigui possible, mitjançant l'ús reiterat dels llums de frenada o bé movent el braç alternativament de dalt a baix amb moviments curts i ràpids.

Quan la immobilització tingui lloc en una autopista o autovia, o en llocs o circumstàncies que disminueixin sensiblement la visibilitat, s'ha de senyalitzar la presència del vehicle mitjançant la utilització del llum d'emergència, si se'n disposa i, si s'escau, amb els llums de posició.

Si la immobilització es realitza per parar o estacionar s'ha d'utilitzar, a més a més, l'indicador lluminós de direcció corresponent al costat cap al qual es fa, si el vehicle disposa d'aquest dispositiu.

3. Amb la mateixa finalitat que per a les acústiques que assenyala l'article següent i per substituir-les es poden fer advertències lluminoses, fins i tot en poblat, utilitzant de forma intermitent els llums de curt o de llarg abast, o ambdós alternativament, a intervals molt curts i de manera que s'eviti l'enlluernament.

Article 110

Advertències acústiques

1. Excepcionalment o quan ho prevegi alguna norma de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, es poden fer servir senyals acústics de so no estrident, i queda prohibit el seu ús immotivat o exagerat.

2. Les advertències acústiques només les poden fer els conductors de vehicles no prioritaris:

a) Per evitar un possible accident i, de manera especial, en vies estretes amb molts revolts.

b) Per advertir, fora de poblat, al conductor d'un altre vehicle el propòsit d'avançar-lo.

c) Per advertir la seva presència als altres usuaris de la via, de conformitat amb el que disposa l'article 70.

SECCIÓ SEGONA

Advertències dels vehicles de serveis d'urgència i d'altres serveis especials

Article 111

Normes generals

Els vehicles de serveis d'urgència, públics o privats, vehicles especials i transports especials poden utilitzar altres senyals òptics i acústics en els casos i en les condicions que determinen els articles següents d'aquesta secció.

Article 112

Advertències dels vehicles de serveis d'urgència

Els conductors de vehicles dels serveis de policia, extinció d'incendis, protecció civil i salvament, i assistència sanitària, pública o privada, quan circulin en servei urgent, han d'advertir la seva presència de conformitat amb el que disposa l'article 68.2.

Article 113

Advertències d'altres vehicles

De conformitat amb el que disposa l'article 71, els conductors de vehicles destinats a obres o serveis i els de tractors i maquinària agrícola i altres vehicles o transports especials han d'advertir la seva presència mitjançant la utilització del senyal lluminós V-2 a què es refereix l'article 173, o mitjançant la utilització de l'enllumenat que determinin les normes reguladores dels vehicles.

TÍTOL III

Altres normes de circulació

CAPÍTOL I

Portes i apagada de motor

Article 114

Portes

1. Es prohibeix portar obertes les portes del vehicle, obrir-les abans de la seva immobilització completa i obrir-les o baixar del vehicle sense haver-se assegurat prèviament que això no implica perill o destorb per a altres usuaris, especialment quan es refereix a conductors de bicicletes (article 45 del text articulat).
2. Com a norma general, s'ha d'entrar i sortir del vehicle pel costat més pròxim a la vora de la via i només quan aquell estigui aturat.
3. Tota persona no autoritzada s'ha d'abstenir d'obrir les portes dels vehicles destinats al transport col·lectiu de viatgers, així com tancar-les a les parades i entorpir així l'entrada de viatgers.

Article 115

Apagada de motor

1. Encara que el conductor no abandoni el seu lloc, ha de parar el motor sempre que el vehicle estigui aturat a l'interior d'un túnel o en un lloc tancat i durant la càrrega de combustible (article 46 del text articulat).
2. Tot conductor que es vegi obligat a romandre amb el seu vehicle aturat a l'interior d'un túnel o un altre lloc tancat, per un període de temps superior a dos minuts, ha d'interrompre el funcionament del motor fins que pugui prosseguir la marxa, i ha de conservar encès el llum de posició.
3. Per carregar combustible al dipòsit d'un vehicle, aquest ha d'estar amb el motor parat. Els propietaris d'aparells distribuïdors de combustibles o empleats d'aquests últims no poden facilitar els combustibles per a la càrrega si no està parat el motor i apagats els llums dels vehicles, els sistemes elèctrics com la ràdio i els dispositius emissors de radiació electromagnètica com els telèfons mòbils.
4. En absència dels propietaris d'aparells distribuïdors de combustibles o empleats d'aquests últims, el conductor del vehicle o, si s'escau, la persona que carregui el combustible al vehicle ha de complir els mateixos requisits establerts a l'apartat anterior.

CAPÍTOL II

Cinturó, casc i altres elements de seguretat

Article 116⁶⁰

Obligatorietat del seu ús i excepcions

1. Els conductors i ocupants de vehicles de motor i ciclomotors estan obligats a utilitzar el cinturó de seguretat, el casc i la resta d'elements de protecció en els casos i condicions que determinen aquest capítol i les normes reguladores dels vehicles, amb les excepcions que igualment fixa el capítol esmentat, d'acord amb les recomanacions internacionals en la matèria i atenent les condicions especials dels conductors discapacitats.
2. Les infraccions a les normes d'utilització dels cinturons de seguretat, el casc i altres dispositius de seguretat d'ús obligatori que preveu aquest capítol tenen la consideració de greus, de conformitat amb el que estableix l'article 65.4.h del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

⁶⁰ Article redactat de conformitat amb l'article únic.4 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

Article 117⁶¹

Cinturons de seguretat i sistemes de retenció infantil homologats

1. El conductor i els ocupants dels vehicles estan obligats a utilitzar, degudament cordats, els cinturons de seguretat homologats, tant en la circulació per vies urbanes com interurbanes. Aquesta obligació, pel que fa als cinturons de seguretat, no és exigible en els vehicles que no els tinguin instal·lats.
En tot cas, els menors d'edat d'estatura igual o inferior a 135 centímetres han d'utilitzar sistemes de retenció infantil i situar-se en el vehicle d'acord amb el que disposen els apartats següents.
2. En els vehicles de més de nou places, inclòs el conductor, s'ha d'informar els passatgers de l'obligació de portar cordats els cinturons de seguretat o altres sistemes de retenció infantil homologats, pel conductor, pel guia o per la persona encarregada del grup, a través de mitjans audiovisuals o mitjançant rètols o pictogrames, d'acord amb el model que figura a l'annex IV, col·locat en llocs visibles de cada seient.
En aquests vehicles, els ocupants als quals fa referència el paràgraf segon de l'apartat 1 de tres anys o més han d'utilitzar sistemes de retenció infantil homologats degudament adaptats a la seva talla i pes. Quan no es disposi d'aquests sistemes han d'utilitzar els cinturons de seguretat, sempre que siguin adequats a la seva talla i pes.
3. En els vehicles de fins a nou places, inclòs el conductor, els ocupants als quals fa referència el paràgraf segon de l'apartat 1 han d'utilitzar sistemes de retenció infantil homologats degudament adaptats a la seva talla i pes.
Els ocupants esmentats s'han de situar en els seients del darrere. Excepcionalment poden ocupar el seient davanter, sempre que utilitzin sistemes de retenció infantil homologats degudament adaptats a la seva talla i pes, en els casos següents:
 - 1r. Quan el vehicle no disposi de seients del darrere.
 - 2n. Quan tots els seients del darrere ja estiguin ocupats pels menors a què fa referència el paràgraf segon de l'apartat 1.
 - 3r. Quan no sigui possible instal·lar en aquests seients tots els sistemes de retenció infantil.En cas que ocupin els seients davanters i el vehicle disposi de coixí de seguretat frontal, únicament poden utilitzar sistemes de retenció orientats cap endarrere si el coixí de seguretat ha estat desactivat.

4. Els sistemes de retenció infantil s'han d'instal·lar en el vehicle sempre d'acord amb les instruccions que hagi facilitat el seu fabricant a través d'un manual, fullet o publicació electrònica. Les instruccions han d'indicar de quina manera i en quin tipus de vehicles es poden utilitzar de manera segura.

5. La falta d'instal·lació i la no-utilització dels cinturons de seguretat i altres sistemes de retenció infantil homologats té la consideració d'infracció greu o molt greu, d'acord amb el que estableix l'article 65, apartats 4.h i 5.//, respectivament, del text articulat.

⁶¹ Article redactat de conformitat amb l'article únic del Reial decret 667/2015, de 17 de juliol, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre, pel que fa a cinturons de seguretat i sistemes de retenció infantil homologats (BOE núm. 171, de 18 de juliol, i suplement en català de la mateixa data).

Article 118

Cascos i altres elements de protecció

1. Els conductors i passatgers de motocicletes o motocicletes amb sidecar, de vehicles de tres rodes i quadricicles, de ciclomotors i de vehicles especials tipus quad han d'utilitzar adequadament cascos de protecció homologats o certificats segons la legislació vigent, quan circulin tant en vies urbanes com interurbanes.⁶²

Quan les motocicletes, els vehicles de tres rodes o els quadricicles i els ciclomotors disposin d'estructures d'autoprotecció i estiguin dotats de cinturons de seguretat i consti així a la targeta d'inspecció tècnica corresponent o al certificat de característiques de ciclomotor, els seus conductors i viatgers queden exempts d'utilitzar el casc de protecció i estan obligats a fer servir el dit cinturó de seguretat quan circulin tant en vies urbanes com interurbanes.

Els conductors de bicicletes i, si s'escau, els ocupants estan obligats a utilitzar cascos de protecció homologats o certificats segons la legislació vigent, quan circulin en vies interurbanes, excepte en rampes ascendents prolongades, o per raons mèdiques que s'han d'acreditar tal com estableix l'article 119.3, o en condicions extremes de calor.

Els conductors de bicicletes en competició, i els ciclistes professionals, ja sigui durant els entrenaments o en competició, es regeixen per les seves pròpies normes.

2. La instal·lació, en qualsevol vehicle, de reposacaps o altres elements de protecció està subordinada al fet que compleixin les condicions que determinin les normes reguladores de vehicles.

3. Els conductors de turismes, d'autobusos, d'automòbils destinats al transport de mercaderies, de vehicles mixtos, de conjunts de vehicles no agrícoles, així com els conductors i personal auxiliar dels vehicles pilot de protecció i acompanyament han d'utilitzar una armilla reflectora d'alta visibilitat, certificada segons el Reial decret 1407/1992, de 20 de novembre, pel qual es regulen les condicions per a la comercialització i lliure circulació intracomunitària dels equips de protecció individual, que figura entre la dotació obligatòria del vehicle, quan surtin d'aquest i ocupin la calçada o el voral de les vies interurbanes.

⁶² Apartat 1, paràgraf 1r, redactat de conformitat amb l'article únic.6 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

Article 119

Exempcions

1. No obstant el que disposa l'article 117, poden circular sense els cinturons o altres sistemes de retenció homologats:

- a) Els conductors, quan efectuïn la maniobra de marxa enrere o d'estacionament.
- b) Les persones proveïdes d'un certificat d'exempció per raons mèdiques greus o discapacitades. Aquest certificat s'ha de presentar quan ho requereixi qualsevol agent de l'autoritat responsable del trànsit.

Qualsevol certificat d'aquest tipus expedit per l'autoritat competent d'un Estat membre de la Unió Europea és vàlid a Espanya acompanyat de la seva traducció oficial.⁶³

2. L'exempció també afecta quan circulin en poblat, però en cap cas quan ho facin per autopistes, autovies o carreteres convencionals:

- a) Els conductors de taxis quan estiguin de servei. Així mateix, quan circulin en trànsit urbà o àrees urbanes de grans ciutats poden transportar persones l'estatura de les quals no arribi als 135 centímetres sense utilitzar un dispositiu de retenció homologat adaptat a la seva talla i al seu pes sempre que ocupin un seient del darrere.⁶⁴
- b) Els distribuïdors de mercaderies, quan realitzin operacions successives de càrrega i descàrrega de mercaderies en llocs situats a curta distància els uns dels altres.
- c) Els conductors i passatgers dels vehicles en serveis d'urgència.
- d) Les persones que acompanyin un alumne o aprenent durant l'aprenentatge de la conducció o les proves d'aptitud i estiguin a càrrec dels comandaments addicionals de l'automòbil i es responsabilitzin de la seguretat de la circulació.

3. S'eximeix del que disposa l'article 118.1 les persones proveïdes d'un certificat d'exempció per raons mèdiques greus, expedit de conformitat amb el que disposa l'apartat 1.b anterior. Aquest certificat ha d'expressar el seu període de validesa i estar signat per un facultatiu col·legiat en exercici. A més, ha de portar el símbol que estableix la normativa vigent o incorporar-lo.⁶⁵

⁶³ Apartat 1 redactat de conformitat amb l'article únic.7 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

⁶⁴ Apartat 2, lletra a, redactat de conformitat amb l'article únic.7 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

⁶⁵ Apartat 3 redactat de conformitat amb l'article únic.7 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

CAPÍTOL III

Temps de conducció i descans

Article 120

Normes generals

1. Es considera que afecta la seguretat viària l'excés en més del 50 per cent en els temps de conducció o la minoració en més del 50 per cent en els temps de descans que estableix la legislació sobre transports terrestres.

2. Les infraccions al que disposa aquest precepte es qualifiquen de molt greus, tal com preveu l'article 65.5.h del text articulat.

CAPÍTOL IV

Vianants

Article 121

Circulació per zones per als vianants. Excepcions

1. Els vianants estan obligats a transitar per la zona per als vianants, llevat que no existeixi o no sigui practicable; en aquest cas, ho poden fer pel voral o, si no n'hi ha, per la calçada, d'acord amb les normes que determina aquest capítol (article 49.1 del text articulat).
2. Tanmateix, encara que hi hagi zona per als vianants, sempre que adopti les degudes precaucions, pot circular pel voral o, si no n'hi ha o no és transitable, per la calçada:
 - a) Qui porti algun objecte voluminós o empenyi o arrossegui un vehicle de dimensions reduïdes que no sigui de motor, si la seva circulació per la zona per als vianants o pel voral pot constituir un destorb considerable per als altres vianants.
 - b) Tot grup de vianants dirigit per una persona o que formi un seguici.
 - c) L'impedit que transiti en cadira de rodes amb motor o sense, a la velocitat del pas humà.
3. Tot vianant ha de circular per la vorera de la dreta amb relació al sentit de la seva marxa, i quan circuli per la vorera o el passeig esquerre ha de cedir sempre el pas als que circulin correctament i no s'ha d'aturar de manera que impedeixi el pas per la vorera als altres, tret que sigui inevitable per creuar per un pas de vianants o pujar a un vehicle.
4. Els que utilitzin monopatins, patins o aparells similars no poden circular per la calçada, llevat que es tracti de zones, vies o parts d'aquestes que hi estiguin especialment destinades, i només poden circular a pas de persona per les voreres o pels carrers residencials degudament senyalitzats amb el senyal que regula l'article 159, sense que en cap cas es permeti que siguin arrossegats per altres vehicles.
5. La circulació de tota classe de vehicles en cap cas no s'ha de fer per les voreres i altres zones per als vianants.

Article 122

Circulació per la calçada o el voral

1. Fora de poblat, en totes les vies objecte de la Llei, i en trams de poblat inclosos en el desenvolupament d'una carretera que no disposi d'espai especialment reservat per a vianants, com a norma general, la circulació d'aquests s'ha de fer per l'esquerra (article 49.2 del text articulat).
2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, la circulació de vianants s'ha de fer per la dreta quan concorrin circumstàncies que ho justifiquin per raons de més seguretat.
3. En poblat, la circulació de vianants es pot fer per la dreta o per l'esquerra, segons les circumstàncies concretes del trànsit, de la via o de la visibilitat.
4. Malgrat el que disposen els apartats 1 i 3, han de circular sempre per la seva dreta els que empenyin o arrosseguin un velocípede o ciclomotor de dues rodes, carros de mà o aparells similars, qualsevol grup de vianants dirigit per una persona o que formi un seguici i els impedits que es desplacin en cadira de rodes, tots els quals han d'obeir els senyals dirigits als conductors de vehicles: els dels agents i semàfors, sempre; els altres, quan els siguin aplicables.

5. La circulació pel voral o per la calçada s'ha de fer amb prudència, sense entorpir innecessàriament la circulació, i apropant-se tant com sigui possible a la vora exterior. Excepte en el cas que formin un seguici, han de marxar uns darrere els altres si la seguretat de la circulació ho requereix, especialment en casos de poca visibilitat o de gran densitat de circulació de vehicles.

6. Quan existeixi un refugi, una zona per als vianants o un altre espai adequat, cap vianant no pot romandre aturat a la calçada ni al voral, encara que sigui en espera d'un vehicle, i per pujar-hi només la pot envair quan ja estigui a la seva altura.

7. En adonar-se dels senyals òptics i acústics dels vehicles prioritaris, han de deixar lliure la calçada i romandre als refugis o zones per als vianants.

8. La circulació als carrers residencials degudament senyalitzats amb el senyal S-28 que regula l'article 159 s'ha d'ajustar al que disposi el senyal esmentat.

Article 123

Circulació nocturna

Fora de poblat, entre la posta i la sortida del sol o en condicions meteorològiques o ambientals que disminueixin sensiblement la visibilitat, qualsevol vianant, quan circuli per la calçada o el voral, ha d'anar proveït d'un element lluminós o retroreflector homologat i que respongui a les prescripcions tècniques que conté el Reial decret 1407/1992, de 20 de novembre, pel qual es regulen les condicions per a la comercialització i lliure circulació intracomunitària dels equips de protecció individual, que sigui visible a una distància mínima de 150 metres per als conductors que se li apropin, i els grups de vianants dirigits per una persona o que formin un seguici han de portar, a més, al costat més pròxim al centre de la calçada, els llums necessaris per precisar la seva situació i dimensions, els quals han de ser de color blanc o groc cap endavant i vermell cap enrere i, si s'escau, poden constituir un sol conjunt.

Article 124

Passos per a vianants i traspàs de calçades

1. En zones on hi ha passos per a vianants, els que es disposin a travessar la calçada ho han de fer precisament per aquells passos, i no ho poden fer pels voltants, i quan aquests passos siguin a nivell, s'han d'observar, a més, les regles següents:

a) Si el pas disposa de semàfors per a vianants, n'han d'obeir les indicacions.

b) Si no hi ha semàfor per a vianants però la circulació de vehicles està regulada per un agent o un semàfor no han de penetrar a la calçada mentre el senyal de l'agent o del semàfor permeti la circulació de vehicles per la calçada.

c) Als altres passos per a vianants senyalitzats mitjançant la marca viària corresponent, encara que tenen preferència, només han de penetrar a la calçada quan la distància i la velocitat dels vehicles que s'hi apropin permetin fer-ho amb seguretat.

2. Per travessar la calçada fora d'un pas per a vianants, s'han de cerciorar que poden fer-ho sense risc ni destorb indegut.

3. En travessar la calçada, han de caminar perpendicularment a l'eix d'aquesta, no demorar-se ni aturar-s'hi sense necessitat i no entorpir el pas als altres.

4. Els vianants no poden travessar les places i rotondes per la seva calçada, per la qual cosa les han d'envoltar.

Article 125

Normes relatives a autopistes i autovies

1. Queda prohibida la circulació de vianants per autopistes i autovies, excepte en els casos i les condicions que determinen els apartats següents.

Els conductors de vehicles que circulin per autopistes o autovies no han de fer cas a les peticions de passatge que rebin en qualsevol tram, incloses les esplanades d'estacions de peatge.

2. Si per accident, avaria, malestar físic dels ocupants o una altra emergència s'ha d'immobilitzar un vehicle en una autopista o autovia i cal sol·licitar auxili, s'ha de fer servir el pal de socors més pròxim, i si la via no està dotada d'aquest servei, es pot requerir l'auxili dels usuaris, sense que cap dels ocupants del vehicle pugui transitar per la calçada.

3. Els ocupants o servidors dels vehicles dels serveis d'urgència o especials poden circular per les autopistes i autovies sempre que sigui estrictament indispensable per prestar el servei corresponent i adoptin les mesures oportunes per no comprometre la seguretat de cap usuari.

CAPÍTOL V

Circulació d'animals

Article 126

Normes generals

En les vies objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària només es permet el trànsit d'animals de tir, càrrega o sella, caps de bestiar aïllats, en ramat, quan no hi hagi un itinerari practicable per una via pecuària i sempre que vagin custodiats per alguna persona. Aquest trànsit s'ha de fer per la via alternativa que tingui menys intensitat de circulació de vehicles i d'acord amb el que estableix aquest capítol (article 50.1 del text articulat).

Article 127

Normes especials

1. Els animals als quals es refereix l'article anterior han d'anar conduïts, almenys, per una persona de més 18 anys, capaç de dominar-los a tota hora, que ha d'observar, a més de les normes establertes per als conductors de vehicles que la puguin afectar, les prescripcions següents:

a) No han d'envair la zona per als vianants.

b) Els animals de tir, càrrega o sella o el bestiar solt han de circular pel voral del costat dret, i si han d'utilitzar la calçada, ho han de fer acostant-se tant com sigui possible a la vora dreta; per excepció, es permet conduir un sol d'aquests animals per la vora esquerra, si raons de més seguretat ho aconsellen.

c) Els animals conduïts en ramat han d'anar al pas, al més a prop possible de la vora dreta de la via i de manera que mai no ocupin més de la meitat dreta de la calçada, dividits en grups de llargada moderada, cada un dels quals ha d'anar almenys amb un conductor i prou separat dels altres per entorpir tan poc com sigui possible la circulació; en el cas que es trobin amb un altre ramat que transiti en sentit contrari, els seus conductors han de vigilar

que l'encreuament es faci amb la màxima rapidesa i en zones de visibilitat suficient, i, si circumstancialment això no s'ha pogut aconseguir, han d'adoptar les precaucions necessàries perquè els conductors dels vehicles que eventualment s'aproximin es puguin aturar o puguin reduir la velocitat a temps.

d) Només han de travessar les vies per passos autoritzats i senyalitzats a aquest efecte o per altres llocs que compleixin les condicions de seguretat necessàries.

e) Si circulen de nit per una via insuficientment il·luminada o sota condicions meteorològiques o ambientals que disminueixin sensiblement la visibilitat, el seu conductor o conductors han de portar al costat més pròxim al centre de la calçada llums en un nombre necessari per precisar la seva situació i dimensions, que han de ser de color blanc o groc cap endavant, i vermell cap enrere i, si s'escau, poden constituir un sol conjunt.

f) En estretalls, interseccions i altres casos en què les respectives trajectòries es creuin o es tallin, han de cedir el pas als vehicles, excepte en els supòsits que preveu l'article 66.

2. Es prohibeix deixar animals sense custòdia en qualsevol classe de via o al seu voltant, sempre que existeixi la possibilitat que puguin envair la via.

Article 128

Normes relatives a autopistes i autovies

Es prohibeix la circulació d'animals per autopistes o autovies (article 50.2 del text articulat). Aquesta prohibició inclou la circulació de vehicles de tracció animal.

CAPÍTOL VI

Comportament en cas d'emergència

Article 129

Obligació d'auxili

1. Els usuaris de les vies que es vegin implicats en un accident de circulació, el presenciïn o en tinguin coneixement estan obligats a auxiliar o sol·licitar auxili per atendre les víctimes, si n'hi ha, prestar la seva col·laboració per evitar perills o danys més grans, restablir, en la mesura que sigui possible, la seguretat de la circulació i aclarir els fets (article 51.1 del text articulat).

2. Tot usuari de la via implicat en un accident de circulació, en la mesura que sigui possible, ha de:

a) Detenir-se de manera que no creï un nou perill per a la circulació.

b) Fer-se una idea de conjunt de les circumstàncies i conseqüències de l'accident, que li permeti establir un ordre de preferències, segons la situació, respecte a les mesures a adoptar per garantir la seguretat de la circulació, auxiliar les víctimes, facilitar la seva identitat i col·laborar amb l'autoritat o els seus agents.

c) Esforçar-se per restablir o mantenir la seguretat de la circulació i si, aparentment, ha resultat morta o greument ferida alguna persona o s'ha avisat l'autoritat o els seus agents, evitar la modificació de l'estat de les coses i de les empremtes o altres proves que puguin ser útils per determinar la responsabilitat, llevat que amb això es perjudiqui la seguretat dels ferits o de la circulació.

d) Prestar als ferits l'auxili que sigui més adequat, segons les circumstàncies i, especialment, demanar auxili sanitari dels serveis que puguin existir a l'efecte.

e) Avisar l'autoritat o els seus agents si, aparentment, ha resultat ferida o morta alguna persona, així com romandre o tornar al lloc de l'accident fins que arribin, llevat que aquests l'hagin autoritzat a abandonar el lloc o hagi de prestar auxili als ferits o ser atès ell mateix; no

és necessari, en canvi, avisar l'autoritat o els seus agents, ni romandre al lloc del fet, si només s'han produït ferides clarament lleus, la seguretat de la circulació està restablerta i cap de les persones implicades en l'accident no ho sol·licita.

f) Comunicar, en tot cas, la seva identitat a altres persones implicades en l'accident, si li ho demanen; quan només s'hagin ocasionat danys materials i alguna part afectada no hi sigui present, prendre les mesures adequades per proporcionar-li, com més aviat millor, el seu nom i direcció, o bé directament, o bé, si no pot ser, per mitjà dels agents de l'autoritat.

g) Facilitar les dades del vehicle a altres persones implicades en l'accident, si li ho demanen.

3. Excepte en els casos en què, manifestament, no sigui necessària la seva col·laboració, tot usuari de la via que adverteixi que s'ha produït un accident de circulació, sense estar-hi implicat, ha de complir⁶⁶, quan li sigui possible i l'afectin, les prescripcions establertes a l'apartat anterior, tret que l'autoritat o els seus agents hagin comparegut al lloc del fet.

⁶⁶ El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «ha d'emplenar».

Article 130

Immobilització del vehicle i caiguda de la càrrega

1. Si a causa d'accident o d'avaria el vehicle o la seva càrrega obstaculitzen la calçada, els conductors, després de senyalitzar convenientment el vehicle o l'obstacle creat, han d'adoptar les mesures necessàries perquè sigui retirat tan aviat com es pugui, l'han de treure de la calçada i l'han de situar complint les normes d'estacionament sempre que sigui factible (article 51.2 del text articulat).

2. Sempre que, per qualsevol emergència, un vehicle quedi immobilitzat a la calçada o la seva càrrega hagi caigut a sobre d'aquesta, el conductor o, en la mesura que sigui possible, els ocupants del vehicle han de procurar col·locar l'un i l'altra al lloc on causi menys obstacle a la circulació, per a la qual cosa, si s'escau, es poden fer servir, si cal, el voral o la mitjana; així mateix, han d'adoptar les mesures oportunes perquè el vehicle i la càrrega siguin retirats de la via en el temps més breu possible.

3. En els supòsits a què es refereix l'apartat anterior, sense perjudici d'encendre el llum d'emergència si el vehicle en porta i, quan escaigui, els llums de posició i de gàlib, mentre es deixa expedida la via, tot conductor ha d'emprar els dispositius de presenyalització de perill reglamentaris per advertir l'esmentada circumstància, llevat que les condicions de la circulació no permetin fer-ho. Aquests dispositius s'han de col·locar, un davant i un altre darrere del vehicle o la càrrega, com a mínim a 50 metres de distància i de forma que siguin visibles des de 100 metres, almenys, pels conductors que s'hi aproximïn. En calçades de sentit únic, o de més de tres carrils, n'hi ha prou de col·locar un sol dispositiu, situat com a mínim 50 metres abans en la forma damunt indicada.

4. Si cal demanar auxili, s'ha d'utilitzar el pal de socors més pròxim, si la via en té; en cas contrari, es pot sol·licitar d'altres usuaris. En tot cas i en la mesura que sigui possible ningú no ha d'envair la calçada.

5. Només pot remolcar un vehicle accidentat o avariament un altre vehicle específicament destinat a aquesta finalitat. Excepcionalment, i sempre en condicions de seguretat, es permet que arrosseguin altres vehicles, però només fins al lloc més pròxim on pugui quedar convenientment immobilitzat i sense entorpir la circulació. En cap cas no és aplicable aquesta excepció a les autopistes o autovies.

6. Quan l'emergència ocorri en un vehicle destinat al transport de mercaderies perilloses, s'han d'aplicar, a més, les seves normes específiques.

TÍTOL IV

De la senyalització

CAPÍTOL I

Normes generals

Article 131

Concepte

La senyalització és el conjunt de senyals i ordres dels agents de circulació, senyals circumstancials que modifiquen el règim normal d'utilització de la via i senyals d'abalisament fix, semàfors, senyals verticals de circulació i marques viàries, destinats als usuaris de la via i que tenen per missió advertir-los i informar-los o ordenar o reglamentar el seu comportament amb l'antelació necessària de determinades circumstàncies de la via o de la circulació.

Article 132

Obediència dels senyals

1. Tots els usuaris de les vies objecte de la Llei estan obligats a obeir els senyals de la circulació que estableixin una obligació o una prohibició i a adaptar el seu comportament al missatge de la resta dels senyals reglamentaris que es troben a les vies per les quals circulen.

A aquests efectes, quan el senyal imposi una obligació de detenció, el conductor del vehicle aturat no pot reprendre la marxa fins que hagi complert la prescripció que estableix el senyal.

Als peatges dinàmics o telepeatges, els vehicles que els utilitzin han d'estar proveïts del mitjà tècnic que possibiliti el seu ús en condicions operatives (article 53.1 del text articulat).

2. Llevat de circumstàncies especials que ho justifiquin, els usuaris han d'obeir les prescripcions indicades pels senyals, encara que sembli que es contradiuen amb les normes de comportament a la circulació (article 53.2 del text articulat).

3. Els usuaris han d'obeir les indicacions dels semàfors i dels senyals verticals de circulació situats immediatament a la seva dreta, a sobre de la calçada o a sobre del seu carril, i si no n'hi ha en aquests emplaçaments i pretenen girar a l'esquerra o seguir endavant, les dels situats immediatament a la seva esquerra.

Si hi ha semàfors o senyals verticals de circulació amb indicacions diferents a la dreta i a l'esquerra, els qui pretenguin girar a l'esquerra o continuar endavant només han d'obeir les dels situats immediatament a la seva esquerra.

CAPÍTOL II

Prioritat entre senyals

Article 133

Ordre de prioritat

1. L'ordre de prioritat entre els diferents tipus de senyals de circulació és el següent:

a) Senyals i ordres dels agents de circulació.

- b) Senyalització circumstancial que modifiqui el règim normal d'utilització de la via i senyals d'abalisament fix.
- c) Semàfors.
- d) Senyals verticals de circulació.
- e) Marques viàries.

2. En cas que les prescripcions indicades per diferents senyals sembli que es contradiuen entre si, preval la prioritària, segons l'ordre de l'apartat anterior, o la més restrictiva, si es tracta de senyals del mateix tipus (article 54.2 del text articulat).

CAPÍTOL III

Format dels senyals

Article 134

Catàleg oficial de senyals de circulació

1. El Catàleg oficial de senyals de circulació s'ha d'ajustar al que estableixen les reglamentacions i recomanacions internacionals en la matèria, així com a la regulació bàsica establerta a aquest efecte pels ministeris de l'Interior i de Foment.
2. Al Catàleg s'especifica la forma i el significat dels senyals i, si s'escau, el color i el disseny, així com les dimensions i els sistemes de col·locació.
3. Els senyals que es poden fer servir a les vies objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària han de complir les normes i especificacions que estableixen aquest Reglament i el Catàleg oficial de senyals de circulació.
4. La forma, els símbols i la nomenclatura dels senyals, així com els documents que constitueixen el Catàleg oficial de senyals de circulació són els que figuren a l'annex I.

CAPÍTOL IV

Aplicació dels senyals

SECCIÓ PRIMERA

Generalitats

Article 135

Aplicació

Tot senyal s'aplica a tota l'amplada de la calçada que estiguin autoritzats a utilitzar els conductors als quals es dirigeixi aquell senyal. Tanmateix, la seva aplicació es pot limitar a un o més carrils, mitjançant marques a la calçada.

Article 136

Visibilitat

A fi que siguin més visibles i llegibles a la nit, els senyals viaris, especialment els d'advertència de perill i els de reglamentació, han d'estar il·luminats o proveïts de materials o dispositius reflectors, segons el que disposa la regulació bàsica establerta amb aquestes finalitats pel Ministeri de Foment.

Article 137

Inscripcions

1. Per facilitar la interpretació dels senyals, es pot afegir una inscripció en un plafó complementari rectangular col·locat a sota del senyal o a l'interior d'un plafó rectangular que contingui el senyal.

2. Excepcionalment, quan les autoritats competents considerin convenient concretar el significat d'un senyal o d'un símbol o, respecte dels senyals de reglamentació, limitar-ne l'abast a certes categories d'usuaris de la via o a determinats períodes, i no es puguin donar les indicacions necessàries per mitjà d'un símbol addicional o de xifres en les condicions definides al Catàleg oficial de senyals de circulació, s'ha de col·locar una inscripció sota el senyal, en un plafó complementari rectangular, sense perjudici de la possibilitat de substituir o completar aquestes inscripcions mitjançant un o diversos símbols expressius col·locats a la mateixa placa.

En cas que el senyal estigui col·locat en un cartell fix o de missatge variable, la inscripció a la qual es fa referència pot anar situada al costat del senyal.

Article 138

Idioma dels senyals

Les indicacions escrites incloses o adjuntes als plafons de senyalització de les vies públiques, i inscripcions, han de figurar en idioma castellà i, a més, en la llengua oficial de la comunitat autònoma reconeguda en el respectiu estatut d'autonomia, quan el senyal estigui ubicat en l'àmbit territorial d'aquesta comunitat.

Els nuclis de població i altres topònims s'han de designar en la seva denominació oficial i, quan sigui necessari als efectes d'identificació, en castellà.

SECCIÓ SEGONA

Responsabilitat de la senyalització a les vies

Article 139

Responsabilitat

1. Correspon al titular de la via la responsabilitat del seu manteniment en les millors condicions possibles de seguretat per a la circulació i la instal·lació i conservació a la via dels senyals viaris i marques viàries adequats. També correspon al titular de la via l'autorització prèvia per instal·lar-hi altres senyals de circulació. En cas d'emergència, els agents de l'autoritat poden instal·lar senyals circumstancials sense autorització prèvia (article 57.1 del text articulat).

2. L'autoritat encarregada de regular el trànsit és responsable de la senyalització de caràcter circumstancial per raó de les contingències del trànsit i de la senyalització variable necessària per controlar-lo, d'acord amb la legislació de carreteres (article 57.2 del text articulat).

En aquest sentit, correspon a l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, a l'autoritat autonòmica o local responsable de regular el trànsit la determinació de les classes o trams de carreteres que hagin de tenir senyalització circumstancial o variable o altres mitjans de vigilància, regulació, control i gestió telemàtica del trànsit; la de les característiques dels elements físics i tecnològics que tinguin com a finalitat auxiliar l'autoritat de trànsit; la instal·lació i el manteniment d'aquesta senyalització i elements físics o tecnològics, així com la determinació en cada moment dels usos i missatges dels plafons de

missatge variable, sense perjudici de les competències que puguin correspondre en cada cas als òrgans titulars de la via.

3. La responsabilitat de la senyalització de les obres que es realitzin en les vies objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària correspon als organismes que les duguin a terme o a les empreses adjudicatàries de les obres. Els usuaris de la via estan obligats a seguir les indicacions del personal destinat a regular el pas de vehicles en aquestes obres, segons el que disposa l'article 60.5.

Quan les obres siguin realitzades per empreses adjudicatàries o per entitats diferents del titular, aquestes, abans d'iniciar-les, ho han de comunicar a l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, a l'autoritat autonòmica o local responsable del trànsit, que ha de dictar les instruccions procedents en relació amb la regulació, la gestió i el control del trànsit.

4. La realització de les obres sense autorització prèvia del titular de la via es regeix pel que disposa la legislació de carreteres o, si s'escau, les normes municipals (article 10.1 del text articulat).

La realització i senyalització de les obres que incompleixin les instruccions dictades té la consideració d'infracció greu, de conformitat amb el que estableix l'article 65.4.⁶⁷ del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

⁶⁷ La referència a l'article 65.4.f s'entén feta a l'article 65.4.d, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

Article 140

Senyalització de les obres

Les obres que dificultin de qualsevol manera la circulació viària han d'estar senyalitzades, tant de dia com de nit, i abalisades lluminosament durant les hores nocturnes, o quan les condicions meteorològiques o ambientals ho exigeixin, a càrrec del realitzador de l'obra, segons la regulació bàsica establerta amb aquestes finalitats pel Ministeri de Foment.

Quan se senyalitzin trams d'obres, les marques viàries han de ser de color groc. Així mateix tenen el fons groc els senyals verticals següents:

a) Els senyals d'avertència de perill P-1, P-2, P-3, P-4, P-13, P-14, P-15, P-17, P-18, P-19, P-25, P-26, P-28, P-30 i P-50.

b) Els senyals de reglamentació R-5, R-102, R-103, R-104, R-105, R-106, R-107, R-200, R-201, R-202, R-203, R-204, R-205, R-300, R-301, R-302, R-303, R-304, R-305, R-306, R-500, R-501, R-502 i R-503.

c) Els senyals d'indicació: tots els senyals de carrils i d'orientació.

El seu significat és el mateix que el dels equivalents que s'utilitzen quan no hi ha obres.

La forma, el color, el disseny, els símbols, el significat i les dimensions dels senyals d'obra són els que figuren al Catàleg oficial de senyals de circulació. La forma, els símbols i la nomenclatura també figuren a l'annex I d'aquest Reglament.

Article 141

Objecte i tipus de senyals

Llevat que hi hagi una justificació en contra, en qualsevol tipus d'obres i activitats a les vies s'han de fer servir exclusivament els elements i dispositius de senyalització, abalisament i defensa inclosos a la regulació bàsica establerta amb aquestes finalitats pels ministeris de Foment i Interior, segons s'indica a l'annex I.

CAPÍTOL V

Retirada, substitució i alteració de senyals

Article 142

Obligacions relatives a la senyalització

1. El titular de la via o, si s'escau, l'autoritat encarregada de regular el trànsit ha d'ordenar la retirada immediata i, si s'escau, la substitució pels que siguin adequats dels senyals antireglamentàriament instal·lats, dels que hagin perdut el seu objecte i dels que no el compleixin a causa del seu deteriorament (article 58.1 del text articulat).
2. Excepte per una causa justificada, ningú no ha d'instal·lar, retirar, traslladar, ocultar o modificar la senyalització d'una via sense permís del titular o, si s'escau, de l'autoritat encarregada de regular el trànsit o de la responsable de les instal·lacions (article 58.2 del text articulat).
3. Es prohibeix modificar el contingut dels senyals o col·locar-hi a sobre o al seu voltant plaques, cartells, marques o altres objectes que puguin induir a confusió, reduir la seva visibilitat o la seva eficàcia, enlluernar els usuaris de la via o distreure la seva atenció, sense perjudici de les competències dels titulars de les vies (article 58.3 del text articulat).
L'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit o, si s'escau, l'autoritat autonòmica o local responsable de regular el trànsit pot alterar, en tot moment, el contingut dels senyals previstos a l'article 144.1 per adaptar-los a les circumstàncies canviants del trànsit, sense perjudici de les competències dels titulars de les vies.
4. Els supòsits de retirada o deteriorament de la senyalització permanent o ocasional tenen la consideració d'infraccions greus, tal com preveu l'article 65.4.⁶⁸ del text articulat.

⁶⁸ La referència a l'article 65.4.f s'entén feta a l'article 65.4.d, de conformitat amb la disposició final 3a d'aquest Reglament.

CAPÍTOL VI

Dels tipus i significats dels senyals de circulació i marques viàries

SECCIÓ PRIMERA

Dels senyals i ordres dels agents de circulació

Article 143

Senyals amb el braç i altres

1. Els agents de l'autoritat responsable del trànsit que estiguin regulant la circulació ho han de fer de manera que siguin fàcilment recognoscibles com a tals a distància, tant de dia com de nit, i els seus senyals, que han de ser visibles, i les seves ordres han de ser immediatament obeïts pels usuaris de la via.
Tant els agents de l'autoritat que regulin la circulació com la policia militar, el personal d'obres i el d'acompanyament dels vehicles en règim de transport especial, que regulin el pas de vehicles i, si s'escau, les patrulles escolars, el personal de protecció civil i el d'organitzacions d'activitats esportives o de qualsevol altre acte, habilitat als efectes que preveu l'apartat 4 d'aquest article, han d'utilitzar peces de colors vistosos i dispositius o elements retroreflectors que permetin als conductors i altres usuaris de la via que s'aproximin distingir-los a una distància mínima de 150 metres.

2. Com a norma general, els agents de l'autoritat responsable del trànsit han d'utilitzar els senyals següents:

a) Braç aixecat verticalment: obliga a aturar-se a tots els usuaris de la via que s'apropin a l'agent, excepte els conductors que no ho puguin fer en condicions de seguretat suficient. Si aquest senyal s'efectua en una intersecció, no obliga a aturar-se els conductors que ja hi hagin entrat.

La detenció s'ha d'efectuar davant de la línia de detenció més propera o, si no n'hi ha, immediatament abans de l'agent. En una intersecció, la detenció s'ha d'efectuar abans d'entrar-hi.

Posteriorment a aquest senyal, l'agent pot indicar, si s'escau, el lloc on s'ha d'efectuar la detenció.

b) Braç o braços estesos horitzontalment: obliga a detenir-se tots els usuaris de la via que s'apropin a l'agent des de direccions que tallin la indicada pel braç o els braços estesos i sigui quin sigui el sentit de la marxa. Aquest senyal roman en vigor encara que l'agent abaixi el braç o els braços, sempre que no canviï de posició o efectuï un altre senyal.

c) Balanceig d'un llum vermell o groc: obliga a detenir-se els usuaris de la via cap als quals l'agent dirigeix el llum.

d) Braç estès movent-lo alternativament de dalt a baix: aquest senyal obliga a disminuir la velocitat del vehicle als conductors que s'apropin a l'agent pel costat corresponent al braç que executa el senyal i perpendicularment a aquest braç.

e) Altres senyals: quan les circumstàncies ho exigeixin, els agents poden utilitzar qualsevol altra indicació diferent de les anteriors realitzada de forma clara.

Els agents poden ordenar la detenció de vehicles amb una sèrie de xiulets curts i freqüents, i la represa de la marxa amb un toc llarg.

3. Els agents poden donar ordres o indicacions als usuaris mentre fan ús del senyal V-1 que estableix el Reglament general de vehicles, a través de la megafonia o per qualsevol altre mitjà que pugui ser percebut clarament per aquells, entre els quals hi ha els següents:

a) Bandera vermella: indica que a partir del pas del vehicle que la porta, la calçada queda temporalment tancada al trànsit de tots els vehicles i usuaris, excepte per a aquells que són acompanyats o escortats pels agents de l'autoritat responsable de la regulació, la gestió i el control del trànsit.

b) Bandera verda: indica que, a partir del pas del vehicle que la porta, la calçada torna a quedar oberta al trànsit.

c) Bandera groga: indica a la resta dels conductors i usuaris la necessitat d'extremar l'atenció o la proximitat d'un perill. Aquesta bandera també pot ser utilitzada pel personal auxiliar habilitat que realitzi funcions d'ordre, control o seguretat durant el desenvolupament de marxes ciclistes o de qualsevol altra activitat, esportiva o no, a les vies objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.

d) Braç estès cap avall inclinat i fix: l'agent, des d'un vehicle, indica l'obligació d'aturar-se al costat dret als usuaris als quals es dirigeix el senyal.

e) Llum vermell o groc intermitent o de llampades cap endavant: l'agent, des d'un vehicle, indica al conductor del que el precedeix que ha d'aturar el vehicle al costat dret, davant el vehicle policial, en un lloc on no generi més riscos o molèsties per a la resta dels usuaris, i seguint les instruccions que doni l'agent mitjançant la megafonia.

4. En absència d'agents de la circulació o per auxiliar-los, i en les circumstàncies i condicions que estableix aquest Reglament, la policia militar pot regular la circulació, i el personal d'obres a la via i el d'acompanyament dels vehicles en règim de transport especial pot regular el pas de vehicles mitjançant l'ús dels senyals verticals R-2 i R-400 incorporats a una paleta i, per aquest mateix mitjà, les patrulles escolars poden convidar els usuaris de la via que aturin la seva marxa. Quan l'autoritat competent autoritzi la realització d'activitats

esportives o actes que aconsellin establir limitacions a la circulació en vies urbanes o interurbanes, l'autoritat responsable del trànsit pot habilitar el personal de protecció civil o de l'organització responsable per impedir l'accés de vehicles o vianants a la zona o l'itinerari afectats, en els termes de l'annex II.

Quan les forces i cossos de seguretat de l'Estat, en l'àmbit de les seves funcions, estableixin controls policials de seguretat ciutadana a la via pública, poden regular el trànsit exclusivament en el cas d'absència d'agents de la circulació.

La forma i el significat dels senyals i de les ordres dels agents de la circulació s'han d'ajustar al que estableix el Catàleg oficial de senyals de circulació. Aquests senyals figuren també a l'annex I.

SECCIÓ SEGONA

De la senyalització circumstancial, que modifica el règim normal d'utilització de la via, i dels senyals d'abalisament

Article 144

Senyals circumstancials i d'abalisament

1. Els plafons de missatge variable tenen per objecte regular la circulació adaptant-la a les circumstàncies canviants del trànsit. S'utilitzen per donar informació als conductors, advertir-los de possibles perills i donar recomanacions o instruccions de compliment obligatori. El contingut dels textos i gràfics dels plafons de senyalització de missatge variable s'ha d'ajustar al que disposa el Catàleg oficial de senyals de circulació.

Les modificacions que aquests plafons de missatge variable introdueixen respecte de l'habitual senyalització vertical i horitzontal acaben quan ho estableixi el mateix plafó o les causes que en van motivar la imposició, moment a partir del qual tornen a regir aquelles.

2. Els senyals d'abalisament poden ser:

a) Dispositius de barrera: prohibeixen el pas a la part de la via que delimiten i són els següents:

1r. Barrera fixa: prohibeix el pas a la via o part de la via que delimita.

2n. Barrera o semibarrera mòbils: prohibeix temporalment el pas, mentre es trobi en posició transversal a la calçada en un pas a nivell, punt de peatge o de duana, accés a un establiment o altres.

3r. Plafó direccional provisional: prohibeix el pas i informa, a més, sobre el sentit de la circulació.

4t. Banderetes, cons o dispositius anàlegs: prohibeixen el pas a través de la línia real o imaginària que els uneix.

5è. Llum vermell fix: indica que la calçada està totalment tancada al trànsit.

6è. Llums grocs fixos o intermitents: prohibeixen el pas a través de la línia imaginària que els uneix.

b) Dispositius de guia: tenen per finalitat indicar la vora de la calçada, la presència d'un revolt i el sentit de circulació, els límits d'obres de fàbrica o altres obstacles. Són els següents:

1r. Fita de vèrtex: element d'abalisament en forma semicilíndrica a la cara frontal, proveït de triangles simètricament oposats, de material retroreflector, que indica el punt en el qual se separen dos corrents de trànsit.

2n. Fita d'aresta: element la finalitat primordial del qual és abalisar les vores de les carreteres principalment durant les hores nocturnes o de baixa visibilitat.

3r. Plafons direccionals permanents: dispositius d'abalisament implantats amb vista a guiar i assenyalar als usuaris un perill puntual, mitjançant el qual s'informa sobre el sentit de circulació.

4t. Reflectors horitzontals (ulls de gat).

5è. Reflectors de barrera.

6è. Balises planes: indiquen la vora de la calçada, els límits d'obres de fàbrica o altres obstacles a la via.

7è. Balises cilíndriques: reforcen qualsevol mesura de seguretat, i no es pot franquejar la línia, imaginària o no, que les uneix.

8è. Barreres laterals: rígides, semirígides i desplaçables. Indiquen la vora de la plataforma i protegeixen de sortir de la via.

3. La forma, el color, el disseny, els símbols, el significat i les dimensions dels senyals d'abalisament s'han d'ajustar al que estableix el Catàleg oficial de senyals de circulació.

SECCIÓ TERCERA

Dels semàfors

Article 145

Semàfors reservats per a vianants

El significat dels llums d'aquests semàfors és el següent:

a) Un llum vermell no intermitent, en forma de vianant immòbil, indica als vianants que no han de començar a creuar la calçada.

b) Un llum verd no intermitent, en forma de vianant en marxa, indica als vianants que poden començar a travessar la calçada. Quan aquest llum passi a intermitent, significa que el temps de què encara disposen per acabar de travessar la calçada està a punt de finalitzar i que s'encendrà el llum vermell.

Article 146

Semàfors circulars per a vehicles

El significat dels seus llums i fletxes és el següent:

a) Un llum vermell no intermitent prohibeix el pas. Mentre roman encès, els vehicles no han de depassar el semàfor ni, si n'hi ha, la línia de detenció anterior més pròxima a aquell. Si el semàfor està dins o al costat oposat d'una intersecció, els vehicles no han d'internar-s'hi ni, si n'hi ha, depassar la línia de detenció situada abans d'aquella.

b) Un llum vermell intermitent, o dos llums vermells alternativament intermitents prohibeixen temporalment el pas als vehicles abans d'un pas a nivell, una entrada a un pont mòbil o a un pontó transbordador, als voltants d'una sortida de vehicles d'extinció d'incendis o amb motiu de l'aproximació d'una aeronau a poca altura.

c) Un llum groc no intermitent significa que els vehicles s'han d'aturar en les mateixes condicions que si es tractés d'un llum vermell fix, tret que quan s'encengui el vehicle estigui tan a prop del lloc de detenció que no es pugui aturar abans del semàfor en condicions de seguretat suficients.

d) Un llum groc intermitent o dos llums grocs alternativament intermitents obliguen els conductors a extremar la precaució i, si s'escau, cedir el pas. A més, no eximeixen de complir altres senyals que obliguin a detenir-se.

e) Un llum verd no intermitent significa que està permès el pas amb prioritat, excepte en els supòsits a què es refereix l'article 59.1.

f) Una fletxa negra sobre un llum vermell no intermitent o sobre un llum groc no canvia el significat dels llums esmentats, però el limita exclusivament al moviment indicat per la fletxa.

g) Una fletxa verda que s'il·lumina sobre un fons circular negre significa que els vehicles poden agafar la direcció i el sentit que indica, sigui quin sigui el llum que estigui simultàniament encès al mateix semàfor o en un altre de contigu.

Qualsevol vehicle que, en encendre's la fletxa verda, estigui en un carril reservat exclusivament per a la circulació en la direcció i els sentits indicats per la fletxa o que, sense estar reservat, sigui el que aquesta circulació hagi d'utilitzar, ha d'avançar en l'esmentada direcció i sentit.

Els vehicles que avancin seguint la indicació d'una fletxa verda ho han de fer amb precaució, deixant passar els vehicles que circulin pel carril al qual s'incorporin i no posant en perill els vianants que estiguin creuant la calçada.

Article 147

Semàfors quadrats per a vehicles, o de carril

Els semàfors d'ocupació de carril afecten exclusivament els vehicles que circulin pel carril sobre el qual estan situats o en el que s'indiqui al plafó de senyalització variable, i el significat dels seus llums és el següent:

a) Un llum vermell en forma d'aspa determina la prohibició d'ocupar el carril indicat. Els conductors dels vehicles que circulin per aquest carril l'han d'abandonar en el temps més breu possible.

b) Un llum verd en forma de fletxa apuntada cap a baix indica que està permès circular pel carril corresponent. Aquesta autorització d'utilitzar el carril no eximeix de l'obligació d'aturar-se davant d'un llum vermell circular o, per excepció al que disposa l'article 133 sobre l'ordre de preeminència, d'obeir qualsevol altre senyal o marca viària que obligui a aturar-se o a cedir el pas, o, en la seva absència, de complir les normes generals sobre prioritat de pas.

c) Un llum blanc o groc en forma de fletxa, intermitent o fixa apuntada cap avall en forma obliqua indica als usuaris del carril corresponent la necessitat d'anar incorporant-se en condicions de seguretat al carril cap al qual apunta la fletxa, per tal com aquell pel qual circula quedarà tancat en un curt espai.

Article 148

Semàfors reservats a determinats vehicles

1. Quan els llums dels semàfors presenten la silueta il·luminada d'un velocípede, les seves indicacions es refereixen exclusivament a velocípedes i ciclomotors.

2. Quan, excepcionalment, el semàfor consisteix en una franja blanca il·luminada sobre fons circular negre, les seves indicacions es refereixen exclusivament als tramvies i als autobusos de línies regulars, tret que hi hagi un carril reservat per a autobusos o per a autobusos, taxis i altres vehicles; en aquest cas, només es refereixen als que circulen per aquest carril. El significat d'aquests semàfors és el següent:

a) Una franja blanca horitzontal il·luminada prohibeix el pas en les mateixes condicions que el llum vermell no intermitent.

b) Una franja blanca vertical il·luminada permet el pas cap endavant.

c) Una franja blanca obliqua cap a l'esquerra o cap a la dreta, il·luminada, indica que està permès el pas per girar a l'esquerra o a la dreta, respectivament.

d) Una franja blanca, vertical o obliqua il·luminada intermitentment indica que els vehicles s'han d'aturar en les mateixes condicions que si es tractés d'un llum groc fix.

SECCIÓ QUARTA

Dels senyals verticals de circulació

SUBSECCIÓ PRIMERA

Dels senyals d'advertència de perill

Article 149

Objecte i tipus

1. Els senyals d'advertència de perill tenen per objecte indicar als usuaris de la via la proximitat i la naturalesa d'un perill difícil de ser percebut a temps, per tal que es compleixin les normes de comportament que siguin procedents en cada cas.
2. La distància entre el senyal i el principi del tram perillós es pot indicar en un plafó complementari del model recollit al Catàleg oficial de senyals de circulació.
3. Si un senyal d'advertència de perill porta un plafó complementari que indica una longitud, s'ha d'entendre que es refereix a la longitud del tram de via afectat pel perill, com ara una successió de revolts perillosos o un tram de calçada en mal estat.
4. Quan es tracti de senyals lluminosos, es pot admetre que els símbols apareguin il·luminats en blanc sobre fons fosc no lluminós.
5. Els tipus de senyals d'advertència de perill, amb la nomenclatura i el significat respectius, són els següents:
 - P-1. Intersecció amb prioritat. Perill per la proximitat d'una intersecció amb una via, els usuaris de la qual han de cedir el pas.
 - P-1 a. Intersecció amb prioritat sobre via a la dreta. Perill per la proximitat d'una intersecció amb una via a la dreta, els usuaris de la qual han de cedir el pas.
 - P-1 b. Intersecció amb prioritat sobre via a l'esquerra. Perill per la proximitat d'una intersecció amb una via a l'esquerra, els usuaris de la qual han de cedir el pas.
 - P-1 c. Intersecció amb prioritat sobre incorporació per la dreta. Perill per la proximitat d'una incorporació per la dreta d'una via, els usuaris de la qual han de cedir el pas.
 - P-1 d. Intersecció amb prioritat sobre incorporació per l'esquerra. Perill per la proximitat d'una incorporació per l'esquerra d'una via, els usuaris de la qual han de cedir el pas.
 - P-2. Intersecció amb prioritat a la dreta. Perill per la proximitat d'una intersecció en la qual regeix la regla general de prioritat de pas.
 - P-3. Semàfors. Perill per la proximitat d'una intersecció aïllada o tram amb la circulació regulada per semàfors.
 - P-4. Intersecció amb circulació giratòria. Perill per la proximitat d'una intersecció on la circulació s'efectua de forma giratòria en el sentit de les fletxes.
 - P-5. Pont mòbil. Perill davant de la proximitat d'un pont que pot ser aixecat o girat, que interromp temporalment la circulació.
 - P-6. Encreuament de tramvia. Perill per la proximitat d'encreuament amb una línia de tramvia, que té prioritat de pas.
 - P-7. Pas a nivell amb barreres. Perill per la proximitat d'un pas a nivell proveït de barreres o semibarreres.
 - P-8. Pas a nivell sense barreres. Perill per la proximitat d'un pas a nivell no proveït de barreres o semibarreres.
 - P-9 a. Proximitat d'un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat dret). Indica, al costat dret, la proximitat de perill senyalitzat d'un pas a nivell, d'un pont mòbil o d'un moll. Aquesta balisa sempre va acompanyada del senyal P-5, P-7, P-8 o P-27.
 - P-9 b. Aproximació a un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat dret). Indica, al costat dret, l'aproximació a un pas a nivell, pont mòbil o moll, que dista d'aquest almenys dos terços de la distància entre ell i el corresponent senyal d'advertència del perill.
 - P-9 c. Imminència d'un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat dret). Indica, al costat dret, la proximitat d'un pas a nivell, pont mòbil o moll, que dista d'aquest almenys un terç de la distància entre ell i el corresponent senyal d'advertència del perill.

P-10 a. Proximitat d'un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat esquerre). Indica, al costat esquerre, la proximitat de perill senyalitzat d'un pas a nivell, d'un pont mòbil o d'un moll. Aquesta balisa sempre va acompanyada del senyal P-5, P-7, P-8 o P-27.

P-10 b. Aproximació a un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat esquerre). Indica, al costat esquerre, l'aproximació a un pas a nivell, pont mòbil o moll, que dista d'aquest almenys dos terços de la distància entre ell i el corresponent senyal d'advertència del perill.

P-10 c. Imminència d'un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat esquerre). Indica, al costat esquerre, la proximitat d'un pas a nivell, pont mòbil o moll, que dista d'aquest almenys un terç de la distància entre ell i el corresponent senyal d'advertència del perill.

P-11. Situació d'un pas a nivell sense barreres. Perill per la presència immediata d'un pas a nivell sense barreres.

P-11 a. Situació d'un pas a nivell sense barreres amb més d'una via fèrria. Perill per la presència immediata d'un pas a nivell sense barreres amb més d'una via fèrria.

P-12. Aeroport. Perill per la proximitat d'un lloc on sovint volen aeronaus a baixa altura sobre la via i que poden originar sorolls imprevistos.

P-13 a. Revolt perillós cap a la dreta. Perill per la proximitat d'un revolt perillós cap a la dreta.

P-13 b. Revolt perillós cap a l'esquerra. Perill per la proximitat d'un revolt perillós cap a l'esquerra.

P-14 a. Revolts perillosos cap a la dreta. Perill per la proximitat d'una successió de revolts pròxims entre si; el primer, cap a la dreta.

P-14 b. Revolts perillosos cap a l'esquerra. Perill per la proximitat d'una successió de revolts pròxims entre si; el primer, cap a l'esquerra.

P-15. Perfil irregular. Perill per la proximitat d'un ressalt o gual a la via o paviment en mal estat.

P-15 a. Ressalt. Perill per la proximitat d'un ressalt a la via.

P-15 b. Gual. Perill per la proximitat d'un gual a la via.

P-16 a. Baixada amb fort pendent. Perill per l'existència d'un tram de via amb fort pendent descendent. La xifra indica el pendent en percentatge.

P-16 b. Pujada amb fort pendent. Perill per l'existència d'un tram de via amb fort pendent ascendent. La xifra indica el pendent en percentatge.

P-17. Estretall de la calçada. Perill per la possibilitat d'una zona de la via en què s'estreny la calçada.

P-17 a. Estretall de la calçada per la dreta. Perill per la proximitat d'una zona de la via en què la calçada s'estreny pel costat de la dreta.

P-17 b. Estretall de la calçada per l'esquerra. Perill per la proximitat d'una zona de la via en què la calçada s'estreny pel costat de l'esquerra.

P-18. Obres. Perill per la proximitat d'un tram de via en obres.

P-19. Paviment lliscant. Perill per la proximitat d'una zona de la calçada el paviment de la qual pot ser molt lliscant.

P-20. Vianants. Perill per la proximitat d'un lloc freqüentat per vianants.

P-21. Nens. Perill per la proximitat d'un lloc freqüentat per nens, com ara escoles, zona de jocs, etc.

P-22. Ciclistes. Perill per la proximitat d'un pas per a ciclistes o d'un lloc on sovint els ciclistes surten a la via o la creuen.

P-23. Pas d'animals domèstics. Perill per la proximitat d'un lloc on sovint la via pot ser travessada per animals domèstics.

P-24. Pas d'animals en llibertat. Perill per la proximitat d'un lloc on sovint la via pot ser travessada per animals en llibertat.

P-25. Circulació en tots dos sentits. Perill per la proximitat d'una zona de la calçada on la circulació es realitza provisionalment o permanentment en els dos sentits.

P-26. Esllavissada. Perill per la proximitat a una zona amb despreniments freqüents i la consegüent possible presència d'obstacles a la calçada.

P-27. Moll. Perill perquè la via desemboca en un moll o en un corrent d'aigua.

P-28. Projecció de graveta. Perill per la proximitat d'un tram de via on hi ha el risc que es projecti graveta en passar-hi els vehicles.

P-29. Vent transversal. Perill per la proximitat d'una zona on sovint bufa vent fort en direcció transversal.

P-30. Esplaó lateral. Perill per l'existència d'un desnivell al llarg de la via al costat que indiqui el símbol.

P-31. Congestió. Perill per la proximitat d'un tram en el qual la circulació està aturada o dificultada per congestió del trànsit.

P-32. Obstrucció a la calçada. Perill per la proximitat d'un lloc on hi ha vehicles que obstrueixen la calçada a causa d'avaría, accident o altres causes.

P-33. Visibilitat reduïda. Perill per la proximitat d'un tram en què la circulació es veu dificultada per una pèrdua notable de visibilitat deguda a boira, pluja, neu, fums, etc.

P-34. Paviment lliscant per gel o neu. Perill per la proximitat d'una zona de calçada el paviment de la qual pot resultar especialment lliscant a causa del gel o la neu.

P-50. Altres perills. Indica la proximitat d'un perill diferent dels advertits per altres senyals.

6. La forma, el color, el disseny, els símbols, el significat i les dimensions dels senyals d'advertència de perill són els que figuren al Catàleg oficial de senyals de circulació. La forma, els símbols i la nomenclatura també figuren a l'annex I d'aquest Reglament.

SUBSECCIÓ SEGONA

Dels senyals de reglamentació

Article 150

Objecte, classes i normes comunes

1. Els senyals de reglamentació tenen per objecte indicar als usuaris de la via les obligacions, limitacions o prohibicions especials que han d'observar.

2. Els senyals de reglamentació se subdivideixen en:

- a) Senyals de prioritat.
- b) Senyals de prohibició d'entrada.
- c) Senyals de restricció de pas.
- d) Altres senyals de prohibició o restricció.
- e) Senyals d'obligació.
- f) Senyals de fi de prohibició o restricció.

3. Els senyals de reglamentació col·locats al costat o en la vertical d'un senyal que indiqui el nom del poblat signifiquen que la reglamentació s'aplica a tot el poblat, excepte si en aquest s'indica una altra reglamentació diferent mitjançant altres senyals en certs trams de la via.

4. Les obligacions, limitacions o prohibicions especials establertes pels senyals de reglamentació regeixen a partir de la secció transversal on estiguin col·locats els senyals, llevat que mitjançant un plafó complementari col·locat a sota s'indiqui la distància a la secció on comencen a regir els senyals esmentats.

Article 151

Senyals de prioritat

1. Els senyals de prioritat estan destinats a posar en coneixement dels usuaris de la via regles especials de prioritat a les interseccions o als passos estrets.

2. La nomenclatura i el significat dels senyals de prioritat són els següents:

R-1. Cedi el pas. Obligació per a tot conductor de cedir el pas a la pròxima intersecció als vehicles que circulin per la via a la qual s'aproximi o al carril al qual pretén incorporar-se.

R-2. Detenció obligatòria o stop. Obligació per a tot conductor de detenir el seu vehicle davant de la pròxima línia de detenció o, si no n'hi ha, immediatament abans de la intersecció, i cedir-hi el pas als vehicles que circulin per la via a la qual s'aproximi.

Si per circumstàncies excepcionals des del lloc on s'ha efectuat la detenció no hi ha visibilitat suficient, el conductor s'ha de tornar a detenir en el lloc des d'on tingui visibilitat, sense posar en perill cap usuari de la via.

R-3. Calçada amb prioritat. Indica als conductors dels vehicles que circulin per una calçada la seva prioritat en les interseccions sobre els vehicles que circulin per una altra calçada.

R-4. Fi de prioritat. Indica la proximitat del lloc en què la calçada per la qual se circula perd la seva prioritat respecte a una altra calçada.

R-5. Prioritat al sentit contrari. Prohibició d'entrada en un pas estret mentre no sigui possible travessar-lo sense obligar els vehicles que circulin en sentit contrari a aturar-se.

R-6. Prioritat respecte al sentit contrari. Indica als conductors que, en un pròxim pas estret, tenen prioritat amb relació als vehicles que circulin en sentit contrari.

3. Encara que no responen als requisits de l'article 150.1, també són senyals de prioritat els P-1, P-1 a, P-1 b, P-1 c, P-1 d, P-2, P-6, P-7 i P-8.

Article 152

Senyals de prohibició d'entrada

Els senyals de prohibició d'entrada, per als qui se'ls trobin de cara en el sentit de la seva marxa i a partir del lloc en el qual estan situats, prohibeixen l'accés als vehicles o usuaris, en la forma que es detalla tot seguit:

R-100. Circulació prohibida. Prohibició de circulació de tota classe de vehicles en ambdós sentits.

R-101. Entrada prohibida. Prohibició d'accés a tota classe de vehicles.

R-102. Entrada prohibida a vehicles de motor. Prohibició d'accés a vehicles de motor.

R-103. Entrada prohibida a vehicles de motor, excepte motocicletes de dues rodes sense sidecar. Prohibició d'accés a vehicles de motor. No prohibeix l'accés a motocicletes de dues rodes.

R-104. Entrada prohibida a motocicletes. Prohibició d'accés a motocicletes.

R-105. Entrada prohibida a ciclomotors. Prohibició d'accés a ciclomotors de dues i tres rodes i quadricicles lleugers. Igualment prohibeix l'entrada a vehicles per a persones de mobilitat reduïda.

R-106. Entrada prohibida a vehicles destinats al transport de mercaderies. Prohibició d'accés a vehicles destinats al transport de mercaderies, entenent així camions i furgons independentment de la seva massa.

R-107. Entrada prohibida a vehicles destinats al transport de mercaderies amb una massa autoritzada superior a la indicada. Prohibició d'accés a tota classe de vehicles destinats al transport de mercaderies si la seva massa màxima autoritzada és superior a la indicada en el senyal, entenent així els camions i els furgons amb una massa autoritzada superior a la indicada en el senyal. Prohibeix l'accés encara que circulin buits.

R-108. Entrada prohibida a vehicles que transportin mercaderies perilloses. Prohibició de pas a tota classe de vehicles que transportin mercaderies perilloses i que hagin de circular d'acord amb la seva reglamentació especial.

R-109. Entrada prohibida a vehicles que transportin mercaderies explosives o inflamables. Prohibició de pas a tota classe de vehicles que transportin mercaderies explosives o fàcilment inflamables i que hagin de circular d'acord amb la seva reglamentació especial.

R-110. Entrada prohibida a vehicles que transportin productes contaminants de l'aigua. Prohibició de pas a tota classe de vehicles que transportin més de 1.000 litres de productes capaços de contaminar l'aigua.

R-111. Entrada prohibida a vehicles agrícoles de motor. Prohibició d'accés a tractors i altres màquines agrícoles autopropulsades.

R-112. Entrada prohibida a vehicles de motor amb remolc, que no sigui un semiremolc o un remolc d'un sol eix. La inscripció d'una xifra de tonatge, ja sigui sobre la silueta del remolc, ja sigui en una placa suplementària, significa que la prohibició de pas només s'aplica quan la massa màxima autoritzada del remolc superi aquella xifra.

R-113. Entrada prohibida a vehicles de tracció animal. Prohibició d'accés a vehicles de tracció animal.

R-114. Entrada prohibida a velocípedes. Prohibició d'accés a velocípedes.

R-115. Entrada prohibida a carros de mà. Prohibició d'accés a carros de mà.

R-116. Entrada prohibida a vianants. Prohibició d'accés a vianants.

R-117. Entrada prohibida a animals de sella. Prohibició d'accés a animals de sella.

Article 153

Senyals de restricció de pas

Els senyals de restricció de pas, per als qui se'ls trobin de cara en el sentit de la seva marxa i a partir del lloc en el qual estan situats, prohibeixen o limiten l'accés dels vehicles en la forma que es detalla a continuació:

R-200. Prohibició de passar sense detenir-se. Indica el lloc on és obligatori aturar-se per la proximitat, segons la inscripció que contingui, d'un punt de duana, de policia, de peatge o un altre, i que després d'aquests pot haver-hi instal·lats mitjans mecànics de detenció. En tot cas, el conductor que s'hagi aturat així no pot reprendre la marxa fins que hagi complert la prescripció que estableix el senyal.

R-201. Limitació de massa. Prohibició de pas dels vehicles la massa en càrrega dels quals superi la indicada en tones.

R-202. Limitació de massa per eix. Prohibició de pas als vehicles que tinguin una massa per eix transmesa per la totalitat de les rodes acoblades a algun eix que superi la que indica el senyal.

R-203. Limitació de longitud. Prohibició de pas dels vehicles o conjunt de vehicles la longitud màxima dels quals, inclosa la càrrega, superi la indicada.

R-204. Limitació d'amplària. Prohibició de pas dels vehicles l'amplària màxima dels quals, inclosa la càrrega, superi la indicada.

R-205. Limitació d'alçària. Prohibició de pas dels vehicles l'alçària màxima dels quals, inclosa la càrrega, superi la indicada.

Article 154

Altres senyals de prohibició o restricció

La nomenclatura i el significat d'aquests senyals són els següents:

R-300. Separació mínima. Prohibició de circular sense mantenir amb el vehicle precedent una separació igual o superior a la que indica el senyal, excepte per avançar. Si apareix sense la indicació en metres, recorda de forma genèrica que s'ha de mantenir la distància de seguretat entre vehicles que estableix l'article 54.

R-301. Velocitat màxima. Prohibició de circular a una velocitat superior, en quilòmetres per hora, a la que indica el senyal. Obliga des del lloc on estigui situat fins al proper senyal «Fi

de limitació de velocitat», de «Fi de prohibicions» o un altre de «Velocitat màxima», llevat que estigui col·locat al mateix pal que un senyal d'advertència de perill o al mateix plafó que aquest, cas en què la prohibició finalitza quan acabi el perill assenyalat. Situat en una via sense prioritat, deixa de tenir vigència en sortir d'una intersecció amb una via amb prioritat. Si el límit indicat pel senyal coincideix amb la velocitat màxima permesa per al tipus de via, recorda de forma genèrica la prohibició de superar-la.

R-302. Gir a la dreta prohibit. Prohibició de girar a la dreta.

R-303. Gir a l'esquerra prohibit. Prohibició de girar a l'esquerra. També inclou la prohibició del canvi de sentit de marxa.

R-304. Mitja volta prohibida. Prohibició d'efectuar la maniobra de canvi de sentit de la marxa.

R-305. Avançament prohibit. Per afegiment als principis generals sobre avançament, indica la prohibició a tots els vehicles d'avançar els vehicles de motor que circulin per la calçada, llevat que aquests siguin motocicletes de dues rodes i sempre que no s'envaeixi la zona reservada al sentit contrari, a partir del lloc en el qual estigui situat el senyal i fins al proper senyal de «Fi de prohibició d'avançament» o de «Fi de prohibicions». Col·locat en aquells llocs on per norma estigui prohibit l'avançament, recorda de forma genèrica la prohibició d'efectuar aquesta maniobra.

R-306. Avançament prohibit per a camions. Prohibició als camions la massa màxima autoritzada dels quals passi de 3.500 quilograms d'avançar els vehicles de motor que circulin per la calçada, llevat que aquests siguin motocicletes de dues rodes i sempre que no s'envaeixi la zona reservada al sentit contrari, a partir del lloc on estigui situat el senyal i fins al proper senyal de «Fi de prohibició d'avançament per a camions» o de «Fi de prohibicions».

R-307. Parada i estacionament prohibit. Prohibició de parada i estacionament al costat de la calçada en què estigui situat el senyal. Llevat que hi hagi una indicació en contra, la prohibició comença a la vertical del senyal i acaba a la intersecció més pròxima.

R-308. Estacionament prohibit. Prohibició d'estacionament al costat de la calçada en què estigui situat el senyal. Llevat que hi hagi una indicació en contra, la prohibició comença a la vertical del senyal i acaba a la intersecció més pròxima. No prohibeix la parada.

R-308 a. Estacionament prohibit els dies senars. Prohibició d'estacionament, al costat de la calçada en què estigui situat el senyal, els dies senars. Llevat que hi hagi una indicació en contra, la prohibició comença a la vertical del senyal i acaba a la intersecció més pròxima. No prohibeix la parada.

R-308 b. Estacionament prohibit els dies parells. Prohibició d'estacionament, al costat de la calçada en què estigui situat el senyal, els dies parells. Llevat que hi hagi una indicació en contra, la prohibició comença a la vertical del senyal i acaba a la intersecció més pròxima. No prohibeix la parada.

R-308 c. Estacionament prohibit la primera quinzena. Prohibició d'estacionament, al costat de la calçada en què estigui situat el senyal, des de les nou hores del dia 1 fins a les nou hores del dia 16. Llevat que hi hagi una indicació en contra, la prohibició comença a la vertical del senyal i acaba a la intersecció més pròxima. No prohibeix la parada.

R-308 d. Estacionament prohibit la segona quinzena. Prohibició d'estacionament al costat de la calçada en què estigui situat el senyal, des de les nou hores del dia 16 fins a les nou hores del dia 1. Llevat que hi hagi una indicació en contra, la prohibició comença a la vertical del senyal i acaba a la intersecció més pròxima. No prohibeix la parada.

R-308 e. Estacionament prohibit en gual. Prohibeix l'estacionament davant d'un gual.

R-309. Zona d'estacionament limitat. Zona d'estacionament de durada limitada i obligació per al conductor d'indicar, de forma reglamentària, l'hora del començament de l'estacionament. S'hi pot incloure el temps màxim autoritzat d'estacionament i l'horari de vigència de la limitació. També s'hi pot incloure si l'estacionament està subjecte a pagament.

R-310. Advertències acústiques prohibides. Recorda la prohibició general d'efectuar senyals acústics, llevat que sigui per evitar un accident.

Article 155

Senyals d'obligació

Són els senyals que assenyalen una norma de circulació obligatòria. La seva nomenclatura i el seu significat són els següents:

R-400 a, b, c, d i e. Sentit obligatori. La fletxa assenjala la direcció i el sentit que tenen l'obligació de seguir els vehicles.

R-401 a, b i c. Pas obligatori. La fletxa assenjala el costat o els costats del refugi pels quals han de passar els vehicles.

R-402. Intersecció de sentit giratori obligatori. Les fletxes assenyalen la direcció i el sentit del moviment giratori que han de seguir els vehicles.

R-403 a, b i c. Úniques direccions i sentits permesos. Les fletxes assenyalen les úniques direccions i sentits que poden prendre els vehicles.

R-404. Calçada per a automòbils, excepte motocicletes sense sidecar. Obligació per als conductors d'automòbils, excepte motocicletes, de circular per la calçada a l'entrada de la qual estigui situat.

R-405. Calçada per a motocicletes sense sidecar. Obligació per als conductors de motocicletes de circular per la calçada a l'entrada de la qual estigui situat.

R-406. Calçada per a camions, furgons i furgonetes. Obligació per als conductors de tota classe de camions i furgons, independentment de la seva massa, de circular per la calçada a l'entrada de la qual estigui situat. La inscripció d'una xifra de tonatge, ja sigui sobre la silueta del vehicle, ja sigui en una altra placa suplementària, significa que l'obligació només s'aplica quan la massa màxima autoritzada del vehicle o del conjunt de vehicles superi la xifra indicada.

R-407 a. Via reservada per a velocípedes o via ciclista. Obligació per als conductors de velocípedes de circular per la via a l'entrada de la qual estigui situat i prohibició als altres usuaris de la via d'utilitzar-la.

R-407 b. Via reservada a ciclomotors. Obligació per als conductors de ciclomotors de circular per la via a l'entrada de la qual estigui situat i prohibició als altres usuaris de la via d'utilitzar-la.

R-408. Camí per a vehicles de tracció animal. Obligació per als conductors de vehicles de tracció animal d'utilitzar el camí a l'entrada del qual estigui situat.

R-409. Camí reservat per a animals de sella. Obligació per als genets d'utilitzar amb els seus animals de sella el camí a l'entrada del qual estigui situat i prohibició als altres usuaris de la via d'utilitzar-lo.

R-410. Camí reservat per a vianants. Obligació per als vianants de transitar pel camí a l'entrada del qual estigui situat i prohibició als altres usuaris de la via d'utilitzar-lo.

R-411. Velocitat mínima. Obligació per als conductors de vehicles de circular, almenys, a la velocitat que indiqui la xifra, en quilòmetres per hora, que figuri al senyal, des del lloc on estigui situat fins a un altre de velocitat mínima diferent, o de fi de velocitat mínima o de velocitat màxima de valor igual o inferior.

R-412. Cadenes per a la neu. Obligació de no prosseguir la marxa sense cadenes per a la neu o altres dispositius autoritzats, que actuïn almenys en una roda a cada costat del mateix eix motor.

R-413. Llums de curt abast (d'encreuament). Obligació per als conductors de circular almenys amb els llums de curt abast, amb independència de les condicions de visibilitat i il·luminació de la via, des del lloc on estigui situat el senyal fins a un altre de fi d'aquesta obligació.

R-414. Calçada per a vehicles que transportin mercaderies perilloses. Obligació per als conductors de tota classe de vehicles que transportin mercaderies perilloses de circular per

la calçada a l'entrada de la qual estigui situat i que han de circular d'acord amb la seva reglamentació especial.

R-415. Calçada per a vehicles que transportin productes contaminants de l'aigua. Obligació per als conductors de tota classe de vehicles que transportin més de 1.000 litres de productes capaços de contaminar l'aigua de circular per la calçada a l'entrada de la qual estigui situat.

R-416. Calçada per a vehicles que transportin mercaderies explosives o inflamables. Obligació per als conductors de tota classe de vehicles que transportin mercaderies explosives o fàcilment inflamables de circular per la calçada a l'entrada de la qual estigui situat i que han de circular d'acord amb la seva reglamentació especial.

R-417. Us obligatori del cinturó de seguretat. Obligació d'utilitzar el cinturó de seguretat.

R-418. Via exclusiva per a vehicles dotats d'equip de telepeatge operatiu. Telepeatge obligatori. Obligació d'efectuar el pagament del peatge mitjançant el sistema de peatge dinàmic o telepeatge; el vehicle que circuli pel carril o carrils senyalitzats així ha d'estar proveït del mitjà tècnic que en possibiliti l'ús en condicions operatives d'acord amb les disposicions legals en la matèria.

Article 156

Senyals de fi de prohibició o restricció

La nomenclatura i el significat dels senyals de fi de prohibició o restricció són els següents:

R-500. Fi de prohibicions. Assenyala el lloc des del qual totes les prohibicions específiques indicades per senyals de prohibició anteriors per a vehicles en moviment deixen de tenir aplicació.

R-501. Fi de la limitació de velocitat. Assenyala el lloc des d'on deixa de ser aplicable un senyal anterior de velocitat màxima.

R-502. Fi de la prohibició d'avançament. Assenyala el lloc des d'on deixa de ser aplicable un senyal anterior d'avançament prohibit.

R-503. Fi de la prohibició d'avançament per a camions. Assenyala el lloc des d'on deixa de ser aplicable un senyal anterior d'avançament prohibit per a camions.

R-504. Fi de zona d'estacionament limitat. Assenyala el lloc des d'on deixa de ser aplicable un senyal anterior de zona d'estacionament limitat.

R-505. Fi de via reservada per a velocípedes. Assenyala el lloc des d'on deixa de ser aplicable un senyal anterior de via reservada per a velocípedes.

R-506. Fi de velocitat mínima. Assenyala el lloc des d'on deixa de ser aplicable un senyal anterior de velocitat mínima.

Article 157

Format dels senyals de reglamentació

1. La forma, el color, el disseny, els símbols, el significat i les dimensions dels senyals de reglamentació són els que figuren al Catàleg oficial de senyals de circulació. La forma, els símbols i la nomenclatura també figuren a l'annex I d'aquest Reglament.

2. Quan els senyals a què es refereixen els articles 151, 152, 153, 154 i 156 siguin lluminosos, es pot admetre que els símbols apareguin il·luminats en blanc sobre fons fosc no lluminós.

SUBSECCIÓ TERCERA

Dels senyals d'indicació

Article 158

Objecte i tipus

1. Els senyals d'indicació tenen per objecte facilitar a l'usuari de les vies certes indicacions que poden ser-li útils.

2. Els senyals d'indicació poden ser:

- a) Senyals d'indicacions generals.
- b) Senyals de carrils.
- c) Senyals de servei.
- d) Senyals d'orientació.
- e) Plafons complementaris.
- f) Altres senyals.

3. Els plafons complementaris col·locats sota un senyal d'indicació poden expressar la distància entre el senyal i el lloc assenyalat així. La indicació d'aquesta distància també pot figurar, si s'escau, a la part inferior del mateix senyal.

Article 159

Senyals d'indicacions generals

La nomenclatura i el significat dels senyals d'indicacions generals són els següents:

S-1. Autopista. Indica el principi d'una autopista i, per tant, el lloc a partir del qual s'apliquen les regles especials de circulació en aquest tipus de via. El símbol d'aquest senyal pot anunciar la proximitat d'una autopista o indicar el ramal d'una intersecció que condueix a una autopista.

S-1 a. Autovia. Indica el principi d'una autovia i, per tant, el lloc a partir del qual s'apliquen les regles especials de circulació en aquest tipus de via. El símbol d'aquest senyal pot anunciar la proximitat d'una autovia o indicar el ramal d'una intersecció que condueix a una autovia.

S-2. Fi d'autopista. Indica el final d'una autopista.

S-2 a. Fi d'autovia. Indica el final d'una autovia.

S-3. Via reservada per a automòbils. Indica el principi d'una via reservada a la circulació d'automòbils.

S-4. Fi de via reservada per a automòbils. Indica el final d'una via reservada per a automòbils.

S-5. Túnel. Indica el principi i eventualment el nom d'un túnel, d'un pas inferior o d'un tram de via equiparat a túnel. Pot portar a la part inferior la indicació de la longitud del túnel en metres.

S-6. Fi de túnel. Indica el final d'un túnel, d'un pas inferior o d'un tram de via equiparat a túnel.

S-7. Velocitat màxima aconsellada. Recomana una velocitat aproximada de circulació, en quilòmetres per hora, que s'aconsella no sobrepassar, encara que les condicions meteorològiques i ambientals de la via i de la circulació siguin favorables. Quan està col·locat sota un senyal d'advertència de perill, la recomanació es refereix al tram en el qual subsisteix el perill.

S-8. Fi de velocitat màxima aconsellada. Indica el final d'un tram en el qual es recomana circular a la velocitat en quilòmetres per hora indicada al senyal.

S-9. Interval aconsellat de velocitats. Recomana mantenir la velocitat entre els valors indicats, sempre que les condicions meteorològiques i ambientals de la via i de la circulació siguin favorables. Quan està col·locat sota un senyal d'advertència de perill, la recomanació es refereix al tram en el qual subsisteix el perill.

S-10. Fi d'interval aconsellat de velocitats. Indica el lloc des d'on deixa de ser aplicable un senyal anterior d'interval aconsellat de velocitats.

S-11. Calçada de sentit únic. Indica que, a la calçada que es prolonga en la direcció de la fletxa, els vehicles han de circular en el sentit indicat per aquesta, i que està prohibit circular en sentit contrari.

S-11 a. Calçada de sentit únic. Indica que, a la calçada que es prolonga en la direcció de les fletxes (dos carrils), els vehicles han de circular en el sentit indicat per aquestes, i que està prohibit circular en sentit contrari.

S-11 b. Calçada de sentit únic. Indica que, a la calçada que es prolonga en la direcció de les fletxes (tres carrils), els vehicles han de circular en el sentit indicat per aquestes, i que està prohibit circular en sentit contrari.

S-12. Tram de calçada de sentit únic. Indica que, en el tram de calçada que es prolonga en la direcció de la fletxa, els vehicles han de circular en el sentit indicat per aquesta, i que està prohibit circular en sentit contrari.

S-13. Situació d'un pas per a vianants. Indica la situació d'un pas per a vianants.

S-14 a. Pas superior per a vianants. Indica la situació d'un pas superior per a vianants.

S-14 b. Pas inferior per a vianants. Indica la situació d'un pas inferior per a vianants.

S-15 a, b, c i d. Presenyalització de calçada sense sortida. Indiquen que, de la calçada que figura al senyal amb un requadre vermell, els vehicles només en poden sortir pel lloc d'entrada.

S-16. Zona de frenada d'emergència. Indica la situació d'una zona d'escapament de la calçada, condicionada perquè un vehicle pugui ser aturat en cas que falli el seu sistema de frenada.

S-17. Estacionament. Indica un emplaçament on està autoritzat l'estacionament de vehicles. Una inscripció o un símbol, que representa certes classes de vehicles, indica que l'estacionament està reservat a aquestes classes. Una inscripció amb indicacions de temps limita la durada de l'estacionament assenyalat.

S-18. Lloc reservat per a taxis. Indica el lloc reservat a la parada i a l'estacionament de taxis lliures i en servei. La inscripció d'un número indica el nombre total d'espais reservats a aquesta finalitat.

S-19. Parada d'autobusos. Indica el lloc reservat per a parada d'autobusos.

S-20. Parada de tramvies. Indica el lloc reservat per a parada de tramvies.

S-21. Transitabilitat en un tram o port de muntanya. Indica la situació de transitabilitat del port o tram definit a la part superior del senyal.

S-21.1 a, b, c, d i e. Transitabilitat en un tram o port de muntanya. El plafó 1 pot ser blanc amb la inscripció «OBERT»; en aquest cas, indica que poden circular-hi tots els vehicles sense restricció; en verd, que indica que el port és transitable, si bé existeix prohibició d'avançar per als camions amb una massa màxima autoritzada superior a 3.500 quilograms; groc, que indica que el port és transitable, excepte per als camions amb una massa màxima autoritzada superior a 3.500 quilograms i vehicles articulats, i els turismes i autobusos han de circular-hi a una velocitat màxima de 60 km/h; vermell, que indica que per circular-hi és obligatori usar cadenes o pneumàtics especials a una velocitat màxima de 30 km/h i que està prohibida la circulació de vehicles articulats, camions i autobusos; i en negre amb la inscripció «TANCAT», que indica que la carretera és intransitable per a qualsevol tipus de vehicle.

S-21.2 a, b, c i d. Transitabilitat en un tram o port de muntanya. El plafó 2 és de color blanc i pot portar les inscripcions següents: el senyal R-306 quan el plafó 1 és verd; els senyals R-106 i R-301 amb la limitació a 60 km/h quan el plafó 1 és groc i el senyal R-107 amb la inscripció 3,5 tones i R-412 quan el plafó 1 és vermell.

S-21.3 a i b. Transitabilitat en un tram o port de muntanya. El plafó 3 pot portar una inscripció del lloc a partir del qual s'apliquen les indicacions del plafó 1 i 2.

S-22. Canvi de sentit al mateix nivell. Indica la proximitat d'un lloc on es pot efectuar un canvi de sentit al mateix nivell.

S-23. Hospital. Indica, a més, als conductors de vehicles la conveniència de prendre les precaucions que requereix la proximitat d'establiments mèdics, especialment la d'evitar produir soroll.

S-24. Fi d'obligació de llums de curt abast (encreuament). Indica el final d'un tram en el qual són obligatoris els llums d'encreuament o curt abast i recorda la possibilitat de prescindir-ne, sempre que no ho imposin circumstàncies de visibilitat, horari o il·luminació de la via.

S-25. Canvi de sentit a diferent nivell. Indica la proximitat d'una sortida a través de la qual es pot efectuar un canvi de sentit a diferent nivell.

S-26 a, b i c. Plafons d'aproximació a sortida. Indica en una autopista, en una autovia o en una via per a automòbils que la pròxima sortida està situada, aproximadament, a 300 metres, 200 metres i 100 metres, respectivament.

Si la sortida és per l'esquerra, la diagonal o diagonals serien descendents d'esquerra a dreta i els senyals se situarien a l'esquerra de la calçada.

S-27. Auxili en carretera. Indica la situació del pal o lloc de socors més pròxim des del qual es pot sol·licitar auxili en cas d'accident o avaria. El senyal pot indicar la distància a la qual es troba.

S-28. Carrer residencial. Indica les zones de circulació especialment condicionades que són destinades en primer lloc als vianants i en les quals s'apliquen les normes especials de circulació següents: la velocitat màxima dels vehicles està fixada en 20 quilòmetres per hora i els conductors han de concedir prioritat als vianants. Els vehicles només poden estacionar-se als llocs designats per senyals o per marques.

Els vianants poden utilitzar tota la zona de circulació. Els jocs i els esports hi estan autoritzats. Els vianants no han de destorbar inútilment els conductors de vehicles.

S-29. Fi de carrer residencial. Indica que s'apliquen de nou les normes generals de circulació.

S-30. Zona a 30. Indica la zona de circulació especialment condicionada que està destinada en primer lloc als vianants. La velocitat màxima dels vehicles està fixada en 30 quilòmetres per hora. Els vianants tenen prioritat.

S-31. Fi de zona a 30. Indica que es tornen a aplicar les normes generals de circulació.

S-32. Telepeatge. Indica que el vehicle que circuli pel carril o carrils senyalitzats així pot efectuar el pagament del peatge mitjançant el sistema de peatge dinàmic o telepeatge, sempre que estigui proveït del mitjà tècnic que en possibilita l'ús.

S-33. Sender pedalable. Indica l'existència d'una via per a vianants i velocípedes, segregada del trànsit motoritzat, i que discorre per espais oberts, parcs, jardins o boscos.

S-34. Apartador en túnels. Indica la situació d'un lloc on es pot apartar el vehicle en un túnel, a fi de deixar lliure el pas.

S-34 a. Apartador en túnels. Indica la situació d'un lloc on es pot apartar el vehicle en un túnel, a fi de deixar lliure el pas, i que disposa de telèfon d'emergència.

Article 160

Senyals de carrils

Els senyals de carrils indiquen una reglamentació especial per a un o més carrils de la calçada.

Se'n poden esmentar els següents:

S-50 a, b, c, d i e. Carrils reservats per a trànsit en funció de la velocitat senyalitzada. Indica que el carril sobre el qual està situat el senyal de velocitat mínima només pot ser utilitzat pels vehicles que circulin a una velocitat igual o superior a la indicada, encara que si les circumstàncies ho permeten han de circular pel carril de la dreta. El final de l'obligatorietat de velocitat mínima l'estableix el senyal S-52 o R-506.

S-51. Carril reservat per a autobusos. Indica la prohibició als conductors dels vehicles que no siguin de transport col·lectiu de circular pel carril indicat. La menció taxi autoritza també als taxis la utilització d'aquest carril. En els trams en què la marca blanca longitudinal estigui constituïda, al costat exterior d'aquest carril, per una línia discontinua, se'n permet la utilització general exclusivament per fer alguna maniobra que no sigui la de parar, estacionar, canviar el sentit de la marxa o avançar, deixant sempre preferència als autobusos i, si s'escau, als taxis.

S-52. Fi de carril destinat a la circulació. Presenyalitza el carril que cessa de ser utilitzable i indica el canvi de carril necessari.

S-52 a i b. Final de carril destinat a la circulació. Presenyalitza, en una calçada de doble sentit de circulació, el carril que cessa de ser utilitzable, i indica el canvi de carril necessari.

S-53. Pas d'un a dos carrils de circulació. Indica, en un tram amb un sol carril en un sentit de circulació, que en el pròxim tram es passa a disposar de dos carrils en el mateix sentit de la circulació.

S-53 a. Pas d'un a dos carrils de circulació amb especificació de la velocitat màxima en cada un d'aquests. Indica, en un tram amb un sol carril de circulació en un sentit, que en el pròxim tram es passa a disposar de dos carrils en el mateix sentit de circulació. També indica la velocitat màxima que està permès assolir en cada un dels carrils.

S-53 b. Pas de dos a tres carrils de circulació. Indica, en un tram amb dos carrils en un sentit de circulació, que en el pròxim tram es passa a disposar de tres carrils en el mateix sentit de circulació.

S-53 c. Pas de dos a tres carrils de circulació amb especificació de la velocitat màxima en cada un d'aquests. Indica, en un tram amb dos carrils en un sentit de circulació, que en el pròxim tram es passa a disposar de tres carrils en el mateix sentit de circulació. També indica la velocitat màxima que està permès assolir en cada un dels carrils.

S-60 a. Bifurcació cap a l'esquerra en calçada de dos carrils. Indica, en una calçada de dos carrils de circulació en el mateix sentit, que en el pròxim tram el carril de l'esquerra es bifurca cap a aquell mateix costat.

S-60 b. Bifurcació cap a la dreta en calçada de dos carrils. Indica, en una calçada de dos carrils de circulació en el mateix sentit, que en el pròxim tram el carril de la dreta es bifurca cap a aquell mateix costat.

S-61 a. Bifurcació cap a l'esquerra en calçada de tres carrils. Indica, en una calçada amb tres carrils de circulació en el mateix sentit, que en el pròxim tram el carril de l'esquerra es bifurca cap a aquell mateix costat.

S-61 b. Bifurcació cap a la dreta en calçada de tres carrils. Indica, en una calçada amb tres carrils de circulació en el mateix sentit, que en el pròxim tram el carril de la dreta es bifurca cap a aquell mateix costat.

S-62 a. Bifurcació cap a l'esquerra en calçada de quatre carrils. Indica, en una calçada amb quatre carrils de circulació en el mateix sentit, que en el pròxim tram el carril de l'esquerra es bifurca cap a aquell mateix costat.

S-62 b. Bifurcació cap a la dreta en calçada de quatre carrils. Indica, en una calçada amb quatre carrils de circulació en el mateix sentit, que en el pròxim tram el carril de la dreta es bifurca cap a aquell mateix costat.

S-63. Bifurcació en calçada de quatre carrils. Indica, en una calçada amb quatre carrils de circulació en el mateix sentit, que en el pròxim tram els dos carrils de l'esquerra es bifurquen cap a l'esquerra i els dos de la dreta cap a la dreta.

S-64. Carril bici o via ciclista adossada a la calçada. Indica que el carril sobre el qual està situat el senyal de via ciclista només pot ser utilitzat per velocípedes. Les fletxes indiquen el nombre de carrils de la calçada, com també el seu sentit de la circulació.

Article 161

Senyals de servei

Els senyals de servei informen d'un servei de possible utilitat per als usuaris de la via. El significat i la nomenclatura dels senyals de servei són els següents:

S-100. Lloc de socors. Indica la situació d'un centre oficialment reconegut on es pot fer una cura d'urgència.

S-101. Base d'ambulància. Indica la situació d'una ambulància en servei permanent per a cura i trasllat de ferits en accidents de circulació.

S-102. Servei d'inspecció tècnica de vehicles. Indica la situació d'una estació d'inspecció tècnica de vehicles.

S-103. Taller de reparacions. Indica la situació d'un taller de reparació d'automòbils.

S-104. Telèfon. Indica la situació d'un aparell telefònic.

S-105. Assortidor de carburant. Indica la situació d'un assortidor o una estació de servei de carburant.

S-106. Taller de reparacions i assortidor de carburant. Indica la situació d'una instal·lació que disposa de taller de reparació i assortidor de carburant.

S-107. Càmping. Indica la situació d'un lloc (càmping) on es pot acampar.

S-108. Aigua. Indica la situació d'una font amb aigua.

S-109. Lloc pintoresc. Indica un lloc pintoresc o el lloc des del qual es divisa.

S-110. Hotel o motel. Indica la situació d'un hotel o motel.

S-111. Restaurant. Indica la situació d'un restaurant.

S-112. Cafeteria. Indica la situació d'un bar o cafeteria.

S-113. Terreny per a remolcs habitatge. Indica la situació d'un terreny on es pot acampar amb remolc habitatge (caravana).

S-114. Àrea de pícnic. Indica el lloc que es pot utilitzar per al consum de menjar o begudes.

S-115. Punt de partida per a excursions a peu. Indica un lloc apropiat per iniciar excursions a peu.

S-116. Càmping i terreny per a remolcs habitatge. Indica la situació d'un lloc on es pot acampar amb tenda o amb remolc habitatge.

S-117. Alberg de joventut. Indica la situació d'un alberg la utilització del qual està reservada a organitzacions juvenils.

S-118. Informació turística. Indica la situació d'una oficina d'informació turística.

S-119. Vedat de pesca. Indica un tram del riu o llac en què la pesca està subjecta a autorització especial.

S-120. Parc nacional. Indica la situació d'un parc nacional el nom del qual no figura inscrit.

S-121. Monument. Indica la situació d'una obra històrica o artística declarada monument.

S-122. Altres serveis. Senyal genèric per a qualsevol altre servei, que s'ha d'inscriure en el requadre blanc.

S-123. Àrea de descans. Indica la situació d'una àrea de descans.

S-124. Estacionament per a usuaris del ferrocarril. Indica la situació d'una zona d'estacionament connectada amb una estació de ferrocarril i destinada principalment per als vehicles dels usuaris que realitzen una part del seu viatge en vehicle privat i l'altra en ferrocarril.

S-125. Estacionament per a usuaris del ferrocarril inferior. Indica la situació d'una zona d'estacionament connectada amb una estació de ferrocarril inferior i destinada principalment per als vehicles dels usuaris que realitzen una part del seu viatge en vehicle privat i l'altra en ferrocarril inferior.

S-126. Estacionament per a usuaris d'autobús. Indica la situació d'una zona d'estacionament connectada amb una estació o una terminal d'autobusos i destinada principalment per als vehicles privats dels usuaris que realitzen una part del seu viatge en vehicle privat i l'altra amb autobús.

S-127. Àrea de servei. Indica en autopista o autovia la situació d'una àrea de servei.

Article 162

Senyals d'orientació

1. Els senyals d'orientació se subdivideixen en: senyals de presenyalització, senyals de direcció, senyals d'identificació de carreteres, senyals de localització, senyals de confirmació i senyals d'ús específic en poblat.

2. Els senyals de presenyalització es col·loquen a una distància adequada de la intersecció perquè la seva eficàcia sigui màxima, tant de dia com de nit, tenint en compte les condicions viàries i de circulació, especialment la velocitat habitual dels vehicles i la distància a la qual sigui visible el senyal. Aquesta distància es pot reduir a uns 50 metres en els poblats però ha de ser, almenys, de 500 metres a les autopistes i autovies. Aquests senyals es poden repetir. La distància entre el senyal i la intersecció es pot indicar per mitjà d'un plafó complementari col·locat sobre el senyal; aquesta distància també es pot indicar a la part superior del mateix senyal.

La nomenclatura i el significat dels senyals de presenyalització són els següents:

S-200. Presenyalització de rotonda. Indica les direccions de les diferents sortides de la pròxima rotonda. Si figura alguna inscripció sobre fons blau, indica que la sortida condueix cap a una autopista o autovia.

S-220. Presenyalització de direccions cap a una carretera convencional. Indica, en una carretera convencional, les direccions dels diferents ramals de la pròxima intersecció quan un d'aquests condueix a una carretera convencional.

S-222. Presenyalització de direccions cap a una autopista o una autovia. Indica, en una carretera convencional, les direccions dels diferents ramals de la pròxima intersecció quan un d'aquests condueix a una autopista o una autovia.

S-222 a. Presenyalització de direccions cap a una autopista o una autovia i direcció pròpia. Indica, en una carretera convencional, les direccions dels diferents ramals de la pròxima intersecció quan un d'aquests condueix a una autopista o una autovia. També indica la direcció pròpia de la carretera convencional.

S-225. Presenyalització de direccions en una autopista o una autovia cap a qualsevol carretera. Indica en una autopista o en una autovia les direccions dels diferents ramals a la pròxima intersecció. També indica la distància, el número i, si s'escau, la lletra de l'enllaç i ramal.

S-230. Presenyalització amb senyals sobre la calçada en carretera convencional cap a carretera convencional. Indica les direccions del ramal de la pròxima sortida i la distància a la qual es troba.

S-230 a. Presenyalització amb senyals sobre la calçada en carretera convencional cap a carretera convencional i direcció pròpia. Indica les direccions del ramal de la pròxima sortida i la distància a la qual es troba. També indica la direcció pròpia de la carretera convencional.

S-232. Presenyalització amb senyals sobre la calçada en carretera convencional cap a autopista o autovia. Indica les direccions del ramal de la pròxima sortida i la distància a la qual es troba.

S-232 a. Presenyalització amb senyals sobre la calçada en carretera convencional cap a autopista o autovia i direcció pròpia. Indica les direccions del ramal de la pròxima sortida i la distància a la qual es troba. També indica la direcció pròpia de la carretera convencional.

S-235. Presenyalització amb senyals sobre la calçada en autopista o autovia cap a qualsevol carretera. Indica les direccions del ramal de la pròxima sortida, la distància a la qual es troba i el número de l'enllaç.

S-235 a. Presenyalització amb senyals sobre la calçada en autopista o autovia cap a qualsevol carretera i direcció pròpia. Indica les direccions del ramal de la pròxima sortida, la distància a la qual es troba i el número de l'enllaç. També indica la direcció pròpia de l'autopista o autovia.

S-242. Presenyalització en autopista o autovia de dues sortides molt pròximes cap a qualsevol carretera. Indica les direccions dels ramals de les dues sortides consecutives de l'autopista o autovia, la distància, el número de l'enllaç i la lletra de cada sortida.

S-242 a. Presenyalització en autopista o autovia de dues sortides molt pròximes cap a qualsevol carretera i direcció pròpia. Indica les direccions dels ramals de les dues sortides consecutives de l'autopista o autovia, la distància, el número de l'enllaç i la lletra de cada sortida. També indica la direcció pròpia de l'autopista o autovia.

S-250. Presenyalització d'itinerari. Indica l'itinerari que cal seguir per prendre la direcció que assenyalava la fletxa.

S-260. Presenyalització de carrils. Indica les úniques direccions permeses, a la pròxima intersecció, als usuaris que circulen pels carrils assenyalats.

S-261. Presenyalització en carretera convencional d'una zona o àrea de serveis. Indica, en una carretera convencional, la proximitat d'una sortida cap a una zona o àrea de serveis.

S-263. Presenyalització en autopista o autovia d'una zona o àrea de serveis amb sortida compartida. Indica, en autopista o autovia, la proximitat d'una sortida cap a una zona o àrea de servei, i que aquesta coincideix amb una sortida cap a una o diverses poblacions.

S-263 a. Presenyalització en autopista o autovia d'una zona o àrea de serveis amb sortida exclusiva. Indica, en autopista o autovia, la proximitat d'una sortida cap a una zona o àrea de serveis.

S-264. Presenyalització en carretera convencional d'una via de servei. Indica, en carretera convencional, la proximitat d'una sortida cap a una via de servei des de la qual es pot accedir als serveis indicats.

S-266. Presenyalització en autopista o autovia d'una via de servei amb sortida compartida. Indica, en autopista o autovia, la proximitat d'una sortida cap a una via de servei des de la qual es pot accedir als serveis indicats, i que aquesta coincideix amb una sortida cap a una o diverses poblacions.

S-266 a. Presenyalització en autopista o autovia d'una via de servei amb sortida exclusiva. Indica, en autopista o autovia, la proximitat d'una sortida cap a una via de servei des de la qual es pot accedir als serveis indicats.

S-270. Presenyalització de dues sortides molt pròximes. Indica la proximitat de dues sortides consecutives entre les quals, perquè no tenen prou distància entre si, no és possible instal·lar altres senyals d'orientació individualitzats per a cada sortida.

Les lletres o, si s'escau, els números corresponen als dels senyals de presenyalització immediatament anteriors.

S-271. Presenyalització d'àrea de servei. Indica, en autopista o autovia, la sortida cap a una àrea de servei.

3. El significat i la nomenclatura dels senyals de direcció són els següents:

S-300. Poblacions d'un itinerari per carretera convencional. Indica els noms de poblacions situades en un itinerari constituït per una carretera convencional i el sentit pel qual s'assoleixen les poblacions. El caixetí situat dins del senyal defineix la categoria i el número de la carretera. Les xifres inscrites dins del senyal indiquen la distància en quilòmetres.

S-301. Poblacions en un itinerari per autopista o autovia. Indica els noms de poblacions situades en un itinerari constituït per una autopista o autovia i el sentit pel qual s'hi arriba. El caixetí situat dins el senyal defineix la categoria i el número de la carretera. Les xifres inscrites dins el senyal indiquen la distància en quilòmetres.

S-310. Poblacions de diversos itineraris. Indica les carreteres i poblacions que s'assoleixen en el sentit que indica la fletxa.

S-320. Llocs d'interès per carretera convencional. Indica llocs d'interès general que no són poblacions situats en un itinerari constituït per una carretera convencional. Les xifres inscrites dins el senyal indiquen la distància en quilòmetres.

S-321. Llocs d'interès per autopista o autovia. Indica llocs d'interès que no són poblacions situats en un itinerari constituït per una autopista o autovia. Les xifres inscrites dins el senyal indiquen la distància en quilòmetres.

S-322. Senyal de destí cap a una via ciclista o sender pedalable. Indica l'existència en la direcció apuntada per la fletxa d'una via ciclista o sender pedalable. Les xifres escrites dins el senyal indiquen la distància en quilòmetres.

S-341. Senyals de destí de sortida immediata cap a carretera convencional. Indica el lloc de sortida d'una autopista o autovia cap a una carretera convencional. La xifra indica el número de l'enllaç que es correspon amb el punt quilomètric de la carretera.

S-342. Senyals de destí de sortida immediata cap a autopista o autovia. Indica el lloc de sortida d'una autopista o autovia cap a una autopista o autovia. La xifra indica el número de l'enllaç que es correspon amb el punt quilomètric de la carretera.

S-344. Senyals de destí de sortida immediata cap a una zona, àrea o via de serveis. Indica el lloc de sortida de qualsevol carretera cap a una zona, àrea o via de servei.

S-347. Senyals de destí de sortida immediata cap a una zona, àrea o via de serveis, amb sortida compartida cap a una autopista o autovia. Indica el lloc de sortida de qualsevol carretera cap a una zona, àrea o via de servei, i que coincideix amb una sortida cap a una autopista o autovia.

S-348 a. Senyal de destí en desviament. Indica que, per l'itinerari provisional de desviament i en el sentit indicat per la fletxa, s'arriba a la destinació que apareix en el senyal.

S-348 b. Senyal variable de destí. Indica que en el sentit apuntat per la fletxa s'arriba a la destinació que apareix en el senyal.

S-350. Senyal sobre la calçada, en carretera convencional. Sortida immediata cap a carretera convencional. Indica, a la carretera convencional, en el lloc on s'inicia el ramal de sortida, les direccions que s'assoleixen per la sortida immediata per una carretera convencional i, si s'escau, el número d'aquesta.

S-351. Senyal sobre la calçada en autopista i autovia. Sortida immediata cap a carretera convencional. Indica, en autopista i autovia, en el lloc on s'inicia el ramal de sortida de qualsevol carretera, les direccions que s'assoleixen per la sortida immediata per una carretera convencional i, si s'escau, el número d'aquesta. També indica el número i, si s'escau, la lletra de l'enllaç i ramal.

S-354. Senyal sobre la calçada, en carretera convencional. Sortida immediata cap a autopista o autovia. Indica, en el lloc on s'inicia el ramal de sortida, les direccions que s'assoleixen per la sortida immediata per una autopista o una autovia i, si s'escau, el número d'aquestes.

S-355. Senyal sobre la calçada en autopista i autovia. Sortida immediata cap a autopista o autovia. Indica, en el lloc on s'inicia el ramal de sortida, les direccions que s'assoleixen per la sortida immediata per una autopista o autovia i, si s'escau, el número d'aquestes. També indica el número i, si s'escau, la lletra de l'enllaç i ramal.

S-360. Senyals sobre la calçada en carretera convencional. Sortida immediata cap a carretera convencional i direcció pròpia. Indica, en una carretera convencional, les direccions que s'assoleixen per la sortida immediata cap a una altra carretera convencional. També indica la direcció pròpia de la carretera convencional i el seu número.

S-362. Senyals sobre la calçada en carretera convencional. Sortida immediata cap a autopista o autovia i direcció pròpia. Indica, en una carretera convencional, les direccions que s'assoleixen per la sortida immediata cap a una autopista o una autovia. També indica la direcció pròpia de la carretera convencional.

S-366. Senyals sobre la calçada en autopista o autovia. Sortida immediata cap a carretera convencional i direcció pròpia. Indica, en una autopista o una autovia, les direccions que s'assoleixen per la sortida immediata cap a una carretera convencional, així com el número de l'enllaç i, si s'escau, la lletra del ramal. També indica la direcció pròpia de l'autopista o l'autovia.

S-368. Senyals sobre la calçada en autopista o autovia. Sortida cap a autopista o autovia i direcció pròpia. Indica, en una autopista o una autovia, les direccions que s'assoleixen per la sortida immediata cap a una autopista o una autovia, així com el número de l'enllaç i, si s'escau, la lletra del ramal. També indica la direcció pròpia de l'autopista o de l'autovia.

S-371. Senyals sobre la calçada en carretera convencional. Dues sortides immediates molt pròximes cap a carretera convencional i direcció pròpia.

S-373. Senyals sobre la calçada en autopista o autovia. Dues sortides immediates molt pròximes cap a carretera convencional i direcció pròpia. Indica les direccions dels ramals de les dues sortides consecutives de l'autopista o autovia, la distància de la segona, el número de l'enllaç i la lletra de cada sortida. També indica la direcció pròpia de l'autopista o autovia.

S-375. Senyals sobre la calçada en autopista o autovia. Dues sortides immediates molt pròximes cap a autopista o autovia i direcció pròpia. Indica les direccions dels ramals de les dues sortides consecutives de l'autopista o autovia, la distància de la segona, el número de l'enllaç i la lletra de cada sortida. També indica la direcció pròpia de l'autopista o autovia.

4. Els senyals destinats a identificar les vies, sigui pel seu número, compost en xifres, lletres o una combinació de totes dues, sigui pel seu nom, han d'estar constituïdes per aquest número o aquest nom enquadrats en un rectangle o en un escut. Tenen la nomenclatura i el significat següents:

S-400. Itinerari europeu. Identifica un itinerari de la xarxa europea.

S-410. Autopista i autovia. Identifica una autopista o autovia. Quan és d'àmbit autonòmic, a més de la lletra A i a continuació del número corresponent o bé a sobre del senyal amb un plafó complementari, s'hi poden incloure les sigles d'identificació de la comunitat autònoma. Cap carretera que no tingui característiques d'autopista o autovia no pot ser identificada amb la lletra A. Quan l'autopista o autovia és una ronda o circumval·lació, la lletra A es pot substituir per les lletres indicatives de la ciutat, d'acord amb el codi establert a aquest efecte pels ministeris de Foment i Interior.

S-410 a. Autopista de peatge. Identifica una autopista de peatge.

S-420. Carretera de la Xarxa General de l'Estat. Identifica una carretera de la Xarxa General de l'Estat que no sigui autopista o autovia.

S-430. Carretera autonòmica de primer nivell. Identifica una carretera del primer nivell, que no sigui autopista o autovia, de la xarxa autonòmica de la comunitat a la qual corresponen les sigles d'identificació.

S-440. Carretera autonòmica de segon nivell. Identifica una carretera del segon nivell, que no sigui autopista o autovia, de la xarxa autonòmica de la comunitat a la qual corresponen les sigles d'identificació.

S-450. Carretera autonòmica de tercer nivell. Identifica una carretera del tercer nivell, que no sigui autopista o autovia, de la xarxa autonòmica de la comunitat a la qual corresponen les sigles d'identificació.

5. Els senyals de localització es poden fer servir per indicar la frontera entre dos estats o el límit entre dues divisions administratives del mateix Estat o el nom d'una població, un riu, un port, un lloc o una altra circumstància de naturalesa anàloga.

La nomenclatura i el significat dels senyals de localització són els següents:

S-500. Entrada a una població. Indica el lloc a partir del qual regeixen les normes de comportament en la circulació relatives a poblat.

S-510. Fi d'una població. Indica el lloc des d'on deixen de ser aplicables les normes de comportament en la circulació relatives a poblat.

S-520. Situació de punt característic de la via. Indica un lloc d'interès general a la via.

S-540. Situació de límit de província. Indica el lloc a partir del qual la via entra en una província.

S-550. Situació de límit de comunitat autònoma. Indica el lloc a partir del qual la via entra en una comunitat autònoma.

S-560. Situació de límit de comunitat autònoma i província. Indica el lloc a partir del qual la via entra en una comunitat autònoma i província.

S-570. Fita quilomètrica en autopista i autovia. Indica el punt quilomètric de l'autopista o autovia la identificació de la qual apareix a la part superior.

S-570 a. Fita quilomètrica en autopista de peatge. Indica el punt quilomètric de l'autopista de peatge la identificació de la qual apareix a la part superior.

S-571. Fita quilomètrica en autopista i autovia que, a més, forma part d'un itinerari europeu. Indica el punt quilomètric de l'autopista o autovia que, a més, forma part d'un itinerari europeu, la identificació de la qual apareix a la part superior del senyal.

S-572. Fita quilomètrica en carretera convencional. Indica el punt quilomètric d'una carretera convencional la identificació de la qual apareix a la part superior sobre el fons del color que correspongui a la xarxa de carreteres a què pertanyi.

S-573. Fita quilomètrica en itinerari europeu. Indica el punt quilomètric d'una carretera convencional i que forma part d'un itinerari europeu, les lletres i números de la qual apareixen a la part superior del senyal.

S-574. Fita miriamètrica en autopista o autovia. Indica el punt quilomètric d'una autopista o autovia quan aquell⁶⁹ és múltiple de 10.

S-574 a. Fita miriamètrica en carretera convencional. Indica el punt quilomètric d'una carretera convencional quan aquell⁷⁰ és múltiple de 10.

S-574 b. Fita miriamètrica en autopista de peatge. Indica el punt quilomètric d'una autopista de peatge quan aquell⁷¹ és múltiple de 10.

S-575. Fita miriamètrica. Indica el punt quilomètric d'una carretera que no és autopista ni autovia quan aquell⁷² és múltiple de 10. El color es correspon amb el de la xarxa de la qual forma part la carretera.

6. Els senyals de confirmació tenen per objecte recordar, quan les autoritats competents ho considerin necessari, com és ara a la sortida de les poblacions importants, la direcció de la via.

Quan s'indiquin distàncies, les xifres que les expressin s'han de col·locar després del nom de la localitat. La seva nomenclatura i el seu significat són els següents:

S-600. Confirmació de poblacions en un itinerari per carretera convencional. Indica, en carretera convencional, els noms i les distàncies en quilòmetres a les poblacions expressades.

S-602. Confirmació de poblacions en un itinerari per autopista o autovia. Indica, en autopista o autovia, els noms i les distàncies en quilòmetres a les poblacions expressades.

7. Els senyals d'ús específic en poblat estan constituïts per mòduls, utilitzats conjuntament o separatament, la finalitat comuna dels quals és comunicar que els llocs a què es refereixen s'assoleixen seguint el sentit marcat per la fletxa, i la nomenclatura i el significat respectius dels quals són els següents:

S-700. Llocs de la xarxa viària urbana. Indica els noms de carrers, avingudes, places, rotondes o de qualsevol altre punt de la xarxa viària.

S-710. Llocs d'interès per a viatgers. Indica els llocs d'interès per als viatgers, com ara estacions, aeroports, zones d'embarcament dels ports, hotels, càmpings, oficines de turisme i clubs d'automòbil.

S-720. Llocs d'interès esportiu o recreatiu. Indica els llocs on predomina un interès esportiu o recreatiu.

S-730. Llocs de caràcter geogràfic o ecològic. Indica els llocs de tipus geogràfic o d'interès ecològic.

S-740. Llocs d'interès monumental o cultural. Indica els llocs d'interès monumental, històric, artístic o, en general, cultural.

S-750. Zones d'ús industrial. Indica les zones d'important atracció de camions, mercaderies i, en general, trànsit industrial pesant.

S-760. Autopistes i autovies. Indica les autopistes i autovies i els llocs als quals es pot accedir a través d'aquestes.

S-770. Altres llocs i vies. Indica les carreteres que no siguin autopistes o autovies, els poblat als quals es pugui accedir a través d'aquestes, així com altres llocs d'interès públic no compresos als senyals S-700 a S-760.

⁶⁹ El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «aquella».

⁷⁰ El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «aquella».

⁷¹ El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «aquella».

⁷² El suplement en català del BOE no coincideix amb el text en castellà i ho tradueix per «aquella».

Article 163

Plafons complementaris

Els plafons complementaris precisen el significat del senyal que complementen. La seva nomenclatura i el seu significat són els següents:

S-800. Distància a l'inici del perill o de la prescripció. Indica la distància des del lloc on hi ha el senyal a aquell en el qual comença el perill o comença a regir la prescripció. En cas que estigui col·locada sota el senyal d'advertència de perill per estretall de calçada, pot indicar l'amplada lliure de l'estretall.

S-810. Longitud del tram perillós o subjecte a prescripció. Indica la longitud en la qual hi ha el perill o en la qual s'aplica la prescripció.

S-820 i S-821. Extensió de la prohibició, a un costat. Col·locat sota un senyal de prohibició, indica la distància en la qual s'aplica aquesta prohibició en el sentit de la fletxa.

S-830. Extensió de la prohibició, a ambdós costats. Col·locat sota un senyal de prohibició, indica les distàncies en les quals s'aplica aquesta prohibició en cada sentit indicat per les fletxes.

S-840. Presenyalització de detenció obligatòria. Col·locat sota el senyal de cedeu el pas, indica la distància a la qual es troba el senyal de detenció obligatòria o stop de la pròxima intersecció.

S-850 a S-853. Itinerari amb prioritat. Plafó addicional del senyal R-3, que indica l'itinerari amb prioritat.

S-860. Genèric. Plafó per a qualsevol altre aclariment o delimitació del senyal o semàfor sota el qual està col·locat.

S-870. Aplicació de la senyalització. Indica, sota el senyal de prohibició o prescripció, que el senyal es refereix exclusivament al ramal de sortida la direcció del qual coincideix aproximadament amb la de la fletxa. Col·locat sota un altre senyal, indica que aquest només s'aplica en el ramal de sortida.

S-880. Aplicació de senyalització a determinats vehicles. Indica, sota el senyal vertical corresponent, que el senyal es refereix exclusivament als vehicles que figuren al plafó, i que poden ser camions, vehicles amb remolc, autobusos o velocípedes.

S-890. Plafó complementari d'un senyal vertical. Indica, sota un altre senyal vertical, que aquest es refereix a les circumstàncies que s'assenyalen al plafó com ara neu, pluja o boira.

Article 164

Altres senyals

Altres senyals d'indicació són els següents:

S-900. Perill d'incendi. Adverteix del perill que representa encendre un foc.

S-910. Extintor. Indica la situació d'un extintor d'incendis.

S-920. Entrada a Espanya. Indica que s'ha entrat en territori espanyol per una carretera procedent d'un altre país.

S-930. Confirmació del país. Indica el nom del país cap al qual es dirigeix la carretera. La xifra a la part inferior indica la distància a la qual es troba la frontera.

S-940. Limitacions de velocitat a Espanya. Indica els límits genèrics de velocitat a les diferents classes de carreteres i en zona urbana a Espanya.

S-950. Radiofreqüència d'emissores específiques d'informació sobre carreteres. Indica la freqüència a què s'ha de connectar el receptor de radiofreqüència per rebre informació.

S-960. Telèfon d'emergència. Indica la situació d'un telèfon d'emergència.

S-970. Apartador. Indica la situació en un apartador d'un extintor d'incendis i telèfon d'emergència.

S-980. Sortides d'emergència. Indica la situació d'una sortida d'emergència.

S-990. Cartell fletxa indicativa senyal d'emergència en túnels. Indica la direcció i la distància a una sortida d'emergència.

Article 165

Format dels senyals d'indicació

La forma, el color, el disseny, els símbols, el significat i les dimensions dels senyals d'indicació figuren al Catàleg oficial de senyals de circulació. La forma, els símbols i la nomenclatura dels senyals corresponents també figuren a l'annex I d'aquest Reglament.

SECCIÓ CINQUENA

De les marques viàries

Article 166

Objecte i classes

1. Les marques sobre el paviment, o marques viàries, tenen per objecte regular la circulació i advertir o guiar els usuaris de la via, i es poden emprar soles o amb altres mitjans de senyalització, a fi de reforçar o precisar les seves indicacions.

2. Les marques viàries poden ser: marques blanques longitudinals, marques blanques transversals, senyals horitzontals de circulació, altres marques i inscripcions de color blanc i marques d'altres colors.

Article 167

Marques blanques longitudinals

La nomenclatura i el significat de les marques blanques longitudinals són els següents:

a) Marca longitudinal contínua. Una marca longitudinal consistent en una línia contínua sobre la calçada significa que cap conductor amb el seu vehicle o animal no l'ha de travessar ni ha de circular amb el seu vehicle per sobre ni, quan la marca separi els dos sentits de circulació, circular per l'esquerra de la marca.

Una marca longitudinal constituïda per dues línies contínues adossades té el mateix significat.

Una línia blanca contínua sobre la calçada també pot indicar l'existència d'un carril especial, i els conductors dels vehicles que circulin pel carril especial la poden sobrepassar amb les

degudes precaucions per abandonar-lo quan ho exigeixi la maniobra o la destinació que pretenen seguir. En aquest cas la marca és sensiblement més ampla que en el cas general.

b) Marca longitudinal discontinua. Una línia discontinua a la calçada està destinada a delimitar els carrils a fi de guiar la circulació, i significa que cap conductor no ha de circular amb el seu vehicle o animal per sobre, excepte, quan sigui necessari i la seguretat de la circulació ho permeti, en calçades amb carrils estrets (de menys de tres metres d'amplada).

També pot estar destinada a:

1r. Anunciar al conductor que s'aproxima a una marca longitudinal contínua la prohibició que aquesta marca implica o la proximitat d'un tram de via que presenti un risc especial; en aquests casos, la separació entre els traços de la línia és sensiblement més curta que en el cas general.

2n. Indicar l'existència d'un carril especial (per determinar la classe de vehicles, d'entrada o sortida, o un altre); en aquest cas la marca és sensiblement més ampla que en el cas general.

c) Marques longitudinals discontinues dobles. Com a cas especial de línia discontinua, les dobles que delimiten un carril per ambdós costats signifiquen que aquest és reversible, és a dir, que la circulació hi pot estar reglamentada en un sentit o en l'altre mitjançant semàfors de carril o altres mitjans.

d) Marques longitudinals contínues adossades a discontinues. Quan una marca consisteixi en una línia longitudinal contínua adossada a una altra de discontinua, els conductors només han de tenir en compte la línia situada al costat pel qual circulen. Quan aquestes marques separin sentits diferents de circulació, aquesta disposició no impedeix que els conductors que hagin efectuat un avançament tornin a ocupar el seu lloc normal a la calçada.

e) Marques de guia a la intersecció. Indiquen als conductors com s'ha de realitzar una determinada maniobra en una intersecció.

f) Línies de vora i estacionament. Als efectes d'aquest article, no s'hi consideren incloses les línies longitudinals que delimiten, per fer-les més visibles, les vores de la calçada o els llocs d'estacionament que preveu l'article 170.

Article 168

Marques blanques transversals

La nomenclatura i el significat de les marques blanques transversals són els següents:

a) Marca transversal contínua. Una línia contínua, disposada a l'ample d'un o diversos carrils, és una línia de detenció que indica que cap vehicle o animal ni la seva càrrega l'han de franquejar en compliment de l'obligació imposada per un senyal horitzontal o vertical de detenció obligatòria, un senyal de prohibició de passar sense detenir-se, un pas per a vianants indicat per una marca viària, un semàfor o un senyal de detenció efectuat per un agent de la circulació o per l'existència d'un pas a nivell o pont mòbil.

Si per circumstàncies excepcionals des del lloc on s'ha efectuat la detenció no hi ha visibilitat suficient, el conductor s'ha de tornar a aturar en el lloc des d'on tingui visibilitat, sense posar en perill cap usuari de la via.

b) Marca transversal discontinua. Una línia discontinua disposada a l'ample d'un o diversos carrils és una línia de detenció que indica que, excepte en circumstàncies anormals que redueixin la visibilitat, cap vehicle o animal ni la seva càrrega l'han de franquejar, quan hagin de cedir el pas, en compliment de l'obligació imposada per un senyal vertical o horitzontal de «Cedi el pas», per una fletxa verda de gir d'un semàfor, o quan no hi hagi cap senyal de prioritat per aplicació de les normes que la regeixen.

c) Marca de pas per a vianants. Una sèrie de línies de gran amplada, disposades sobre el paviment de la calçada en bandes paral·leles a l'eix d'aquesta i que formen un conjunt transversal a la calçada, indica un pas per a vianants, on els conductors de vehicles o

animals els han de deixar pas. No es poden utilitzar línies d'altres colors que alternin amb les blanques.

d) Marca de pas per a ciclistes. Una marca consistent en dues línies transversals discontinües i paral·leles sobre la calçada indica un pas per a ciclistes, on aquests tenen preferència.

Article 169

Senyals horitzontals de circulació

La nomenclatura dels senyals horitzontals de circulació és la següent:

a) Cedi el pas. Un triangle marcat sobre la calçada amb el vèrtex oposat al costat menor i dirigit cap al vehicle que s'apropa indica al conductor l'obligació que té a la pròxima intersecció de ceder el pas a altres vehicles. Si el triangle està situat en un carril delimitat per línies longitudinals, l'obligació anterior es refereix exclusivament als vehicles que circulin per aquest carril.

b) Detenció obligatòria o stop. El símbol «stop», marcat sobre la calçada, indica al conductor l'obligació d'aturar el seu vehicle davant d'una pròxima línia de detenció o, si no existeix, immediatament abans de la calçada a la qual s'apropa, i de ceder el pas als vehicles que circulin per aquesta calçada. Si aquest símbol està situat en un carril delimitat per línies longitudinals, l'obligació anterior es refereix exclusivament als vehicles que circulin per aquest carril.

c) Senyal de limitació de velocitat. Indica que cap vehicle no ha de sobrepassar la velocitat expressada en quilòmetres per hora. Si la xifra està situada en un carril delimitat per línies longitudinals, la prohibició anterior es refereix exclusivament als vehicles que circulin per aquest carril. La limitació establerta s'aplica fins al pròxim senyal de «Fi de limitació», «Fi de limitació de velocitat» o un altre senyal de velocitat màxima diferent.

d) Fletxa de selecció de carrils. Una fletxa situada en un carril delimitat per línies longitudinals indica que tot conductor ha de seguir la direcció, o una de les direccions, indicada per la fletxa al carril en què es trobi o, si la senyalització ho permet, canviar-se a un altre carril. Aquesta fletxa pot anar complementada amb una inscripció de destí.

e) Fletxa de sortida. Indica als conductors el lloc on poden iniciar el canvi de carril per agafar una sortida i la direcció pròpia d'aquesta.

f) Fletxa de fi de carril. Indica que el carril on està situada acaba pròximament i cal seguir la seva indicació.

g) Fletxa de retorn. Una fletxa, situada aproximadament a l'eix d'una calçada de doble sentit de circulació i que apunta cap a la dreta, anuncia la proximitat d'una línia contínua que implica la prohibició de circular per la seva esquerra, i indica, per tant, que tot conductor ha de circular amb el seu vehicle com més aviat millor pel carril a la dreta de la fletxa.

Article 170

Altres marques i inscripcions de color blanc

La nomenclatura i el significat d'altres marques i inscripcions de color blanc són els següents:

a) Marca de bifurcació. Anuncia al conductor que s'acosta a una bifurcació a la calçada per la qual transita, amb possible reajustament del nombre total de carrils abans i després d'aquella.

b) Marca de pas a nivell. Les lletres «P» i «N», una a cada costat d'una aspa, indiquen la proximitat d'un pas a nivell.

c) Inscripció de carril o zona reservada. Indica que un carril o zona de la via estan reservats, temporalment o permanentment, per a la circulació, parada o estacionament de determinats vehicles com ara autobusos (bus), taxis i velocípedes.

- d) Marca de començament de carril reservat. Indica el començament d'un carril reservat per a determinats vehicles.
- e) Marca de via ciclista. Indica una via ciclista o sender pedalable.
- f) Línies i marques d'estacionament. Delimiten els llocs o zones d'estacionament, així com la forma en la qual els vehicles els han d'ocupar.
- g) Franges obliqües (illes). Una zona marcada per franges obliqües paral·leles emmarcades per una línia contínua significa que cap conductor no ha d'entrar amb el vehicle o animal en aquesta zona, excepte els obligats a circular pel voral.
- h) Línia de vora de calçada. Delimita per fer-la més visible la vora de la calçada.
- i) Altres marques o inscripcions de color blanc a la calçada repeteixen indicacions de senyals o proporcionen als usuaris indicacions útils.

Article 171

Marques d'altres colors

La nomenclatura i el significat de marques d'altres colors són els següents:

- a) Marca groga en ziga-zaga. Indica el lloc de la calçada en què l'estacionament està prohibit als vehicles en general, perquè està reservat per a algun ús especial que no impliqui una llarga permanència de cap vehicle. Generalment s'utilitza en zones de parada (no estacionament) d'autobusos o destinades a la càrrega i descàrrega de vehicles.
- b) Marca groga longitudinal contínua. Una línia contínua de color groc, a la vorada o al costat de la vora de la calçada, significa que la parada i l'estacionament estan prohibits o sotmesos a alguna restricció temporal, indicada per senyals, en tota la llargada de la línia i al costat en què estigui disposada.
- c) Marca groga longitudinal discontinua. Una línia discontinua de color groc, a la vorada o al costat de la vora de la calçada, significa que l'estacionament està prohibit o sotmès a alguna restricció temporal, indicada per senyals, en tota la llargada de la línia i al costat en què estigui disposada.
- d) Quadrícula de marques grogues. Un conjunt de línies grogues entrecreudades recorda als conductors la prohibició que estableix l'article 59.1.
- e) Escaquer blanc i vermell. Una quadrícula de marques blanques i vermelles indica el lloc on comença una zona de frenada d'emergència i prohibeix la parada, l'estacionament o la utilització d'aquesta part de la calçada amb altres finalitats.
- f) Marques blaves. Les marques que delimiten els llocs en els quals l'estacionament està permès, que siguin de color blau en lloc del color blanc normal, indiquen que, en certs períodes del dia, la durada de l'estacionament autoritzat està limitada.

Article 172

Format de les marques viàries

La forma, el color, el disseny, els símbols, el significat i les dimensions de les marques viàries figuren al Catàleg oficial de senyals de circulació. La forma, els símbols i la nomenclatura de les marques corresponents també figuren a l'annex I d'aquest Reglament.

TÍTOL V

Senyals en els vehicles

Article 173

Objecte, significat i classes

1. Els senyals en els vehicles estan destinats a donar a conèixer als usuaris de la via determinades circumstàncies o característiques del vehicle en el qual estan col·locats, del servei que presta, de la càrrega que transporta o del seu propi conductor.

2. Amb independència dels exigits per altres reglamentacions específiques, la nomenclatura i el significat dels senyals en els vehicles són els següents:

V-1. Vehicle prioritari. Indica que es tracta d'un vehicle dels serveis de policia, d'extinció d'incendis, protecció civil i salvament o d'assistència sanitària, en servei urgent, si s'utilitza de forma simultània amb l'aparell emissor de senyals acústics especials, a què es refereixen les normes reguladores dels vehicles.

V-2. Vehicles per a obres o serveis, tractors agrícoles, maquinària agrícola automotriu, altres vehicles especials, transports especials i columnes militars. Indica que es tracta d'un vehicle d'aquesta classe, en servei, o d'un transport especial o columna militar.

V-3. Vehicle de policia. Senyalitza un vehicle d'aquesta classe en servei no urgent.

V-4. Limitació de velocitat. Indica que el vehicle no ha de circular a una velocitat superior, en quilòmetres per hora, a la xifra que figura al senyal.

V-5. Vehicle lent. Indica que es tracta d'un vehicle de motor, o conjunt de vehicles, que per construcció no pot sobrepassar la velocitat de 40 quilòmetres per hora.

V-6. Vehicle llarg. Indica que el vehicle o conjunt de vehicles té una llargada superior a 12 metres.

V-7. Distintiu de nacionalitat espanyola. Indica que el vehicle està matriculat a Espanya.

V-8. Distintiu de nacionalitat estrangera. Indica que el vehicle està matriculat al país al qual corresponen les sigles que conté, i que la seva instal·lació és obligatòria per circular per Espanya.

V-9. Servei públic. Indica que el vehicle està dedicat a prestar serveis públics. L'ús d'aquest senyal només és exigible quan ho disposi la normativa reguladora del servei públic de què es tracti.

V-10. Transport escolar. Indica que el vehicle està realitzant aquesta classe de transport.

V-11. Transport de mercaderies perilloses. Indica que el vehicle transporta mercaderies perilloses.

V-12. Placa d'assaig o investigació. Indica que el vehicle està efectuant proves especials o assajos d'investigació.

V-13. Conductor novell. Indica que el vehicle està conduït per una persona el permís de conducció de la qual té menys d'un any d'antiguitat.

V-14. Aprenentatge de la conducció. Indica que el vehicle circula en funció de l'aprenentatge de la conducció o de les proves d'aptitud.

V-15. Discapacitat. Indica que el conductor del vehicle és una persona amb discapacitats que redueixen la seva mobilitat i que, per tant, es pot beneficiar de les facilitats que se li atorguin amb caràcter general o específic.

V-16. Dispositiu de presenyalització de perill. Indica que el vehicle ha quedat immobilitzat a la calçada o que hi ha caigut el carregament.

V-17. Llum indicador de lliure. Indica que els autotaxis circulen en condicions de ser llogats.

V-18. Llum de taxímetre. És el destinat, als automòbils de turisme de servei públic de viatgers, a il·luminar el comptador taxímetre tan aviat es produeixi la baixada de bandera.

V-19. Distintiu d'inspecció tècnica periòdica del vehicle. Indica que el vehicle ha superat favorablement la inspecció tècnica periòdica, així com la data en què han de passar la pròxima inspecció.

V-20. Plafó per a càrregues que sobresurten. Indica que la càrrega del vehicle sobresurt posteriorment.

V-21. Cartell avisador d'acompanyament de transport especial. Indica la circulació pròxima d'un transport especial.

V-22. Cartell avisador d'acompanyament de ciclistes. Indica la circulació pròxima de ciclistes.

V-23. Distintiu de vehicles de transport de mercaderies. Senyalitza un vehicle d'aquesta classe. Està constituït per marques reflectores utilitzades per incrementar la visibilitat i el reconeixement de camions i vehicles llargs i pesants i els seus remolcs. El distintiu dels vehicles de transport s'ha d'ajustar al que estableix per a aquest senyal l'annex XI del Reglament general de vehicles.

3. La forma, el color, el disseny, els símbols, les dimensions, el significat i la col·locació dels senyals en els vehicles s'han d'ajustar al que estableix l'annex XI del Reglament general de vehicles.

Disposició addicional primera

Comunitats autònomes

El que disposa aquest Reglament, de conformitat amb el que estableix l'article 4 de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, s'entén sense perjudici de les competències que tinguin assumides les comunitats autònomes que ostenten i exerceixen de conformitat amb els seus Estatuts.

Disposició addicional segona⁷³

Ús obligatori de cinturons de seguretat o altres sistemes de retenció homologats

El compliment de l'obligació d'utilitzar cinturons de seguretat o altres sistemes de retenció homologats, correctament cordats o col·locats, tant en la circulació per vies urbanes com interurbanes, que l'article 117.1, 2 i 3 imposa als conductors i als passatgers, només és exigible respecte dels vehicles que, d'acord amb la normativa vigent en el moment de la matriculació, hagin de portar instal·lats cinturons de seguretat o altres sistemes de retenció homologats.

No obstant això, en els vehicles que, tot i no estar-hi obligats, portin instal·lats cinturons de seguretat o altres sistemes de retenció homologats, és obligatori utilitzar-los en les condicions que estableix aquest Reglament.

⁷³ Disposició addicional redactada de conformitat amb l'article únic.8 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

Disposició addicional tercera

Sistemes de retenció infantils

El Govern, dins el termini que preveu la Directiva 2003/20/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 8 d'abril de 2003, per la qual es modifica la Directiva 91/67/CEE del Consell, sobre l'ús obligatori de cinturons de seguretat en vehicles de menys de 3,5 tones, ha de continuar avançant en el procés de la seva completa transposició.

Disposició addicional quarta⁷⁴

Utilització de cinturons de seguretat i de dispositius de retenció en els vehicles destinats al transport escolar i de menors

La utilització dels cinturons de seguretat i de dispositius de retenció en els vehicles destinats al transport escolar i de menors s'ha d'ajustar al que estableix aquest Reglament, amb la particularitat que els seients situats de cara al passadís en els vehicles de més de nou

places dedicats a aquesta classe de transport només els poden ocupar els de menys de setze anys quan aquests seients portin instal·lats cinturons de seguretat, que s'han d'utilitzar en les condicions que indica el present Reglament.

⁷⁴ Disposició addicional afegida per l'article únic.9 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

Disposició final primera

Obligació de fer servir les armilles reflectores d'alta visibilitat

L'obligació que els conductors de turismes hagin d'utilitzar l'armilla reflectora d'alta visibilitat, imposada a l'article 118.3, és exigible transcorreguts sis mesos des de la seva entrada en vigor. Per als restants conductors a què al·ludeix el mateix precepte, així com per als conductors i personal auxiliar dels vehicles pilots de protecció i acompanyament, és exigible l'endemà de la seva entrada en vigor.

Disposició final segona

Obligacions sobre sistemes de retenció infantils

Les obligacions que imposa l'article 117.2, paràgraf tercer, són exigibles al cap de sis mesos des de la seva entrada en vigor.

Disposició final tercera⁷⁵

Referències al text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, aprovat pel Reial decret legislatiu 339/1990, de 2 de març

Les referències següents a l'article 65 del text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària se substitueixen, al llarg de tot el text d'aquest Reglament, com s'indica a continuació:

- Les referències a l'article 65.4.a s'han d'entendre fetes a l'article 65.4.ñ.
- Les referències a l'article 65.4.b s'han d'entendre fetes a l'article 65.4.o.
- Les referències a l'article 65.4.c s'han d'entendre fetes a l'article 65.4.a.
- Les referències a l'article 65.4.d s'han d'entendre fetes a l'article 65.4.b.
- Les referències a l'article 65.4.f s'han d'entendre fetes a l'article 65.4.d.
- Les referències a l'article 65.5.c s'han d'entendre fetes a l'article 65.5.d.
- Les referències a l'article 65.5.d s'han d'entendre fetes a l'article 65.5.e.
- Les referències a l'article 65.5.e s'han d'entendre fetes a l'article 65.5.c.

⁷⁵ Disposició final afegida per l'article únic.10 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).

Disposició final quarta⁷⁶

Títol competencial

Aquest reglament es dicta a l'empara de la competència exclusiva atribuïda a l'Estat sobre trànsit i circulació de vehicles de motor, per l'article 149.1.21a de la Constitució espanyola.

⁷⁶ Disposició final afegida per l'article únic.2 del Reial decret 1514/2018, de 28 de desembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 314, de 29 de desembre, i suplement en català de la mateixa data).

ANNEX I

El Catàleg oficial de senyals de circulació està constituït pels documents que s'especifiquen a continuació:

Norma de carreteres 8.1-I.C Senyalització vertical.

Norma de carreteres 8.2-I.C Marques viàries.

Norma de carreteres 8.3.I.C Senyalització d'obres.

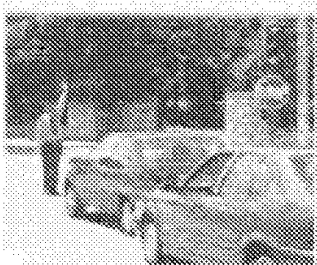
Catàleg de senyals verticals de circulació toms I i II.

Els documents indicats formen part de la regulació bàsica establerta per la Direcció General de Carreteres del Ministeri de Foment.

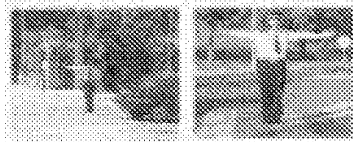
SENYALS DE CIRCULACIÓ

1. Senyals i ordres dels agents de circulació

1.1. Senyals amb el braç i altres

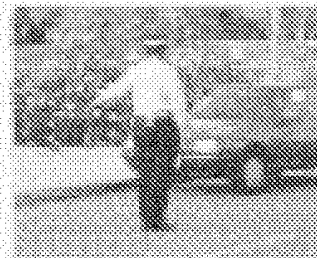
Braç aixecat verticalment

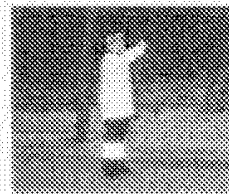
Braç o braços estesos horitzontalment

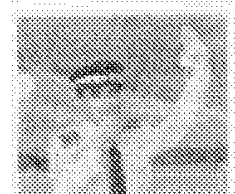
Balanceig d'un llum vermell o groc

Braç estès movent-lo alternativament de dalt a baix

Altres senyals

Senyals fets amb xiulet

1.2. Senyals des dels vehicles

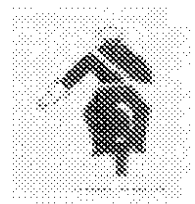
Bandera vermella

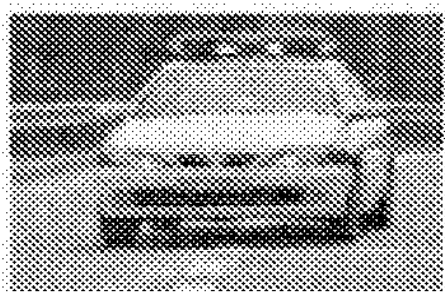
Bandera verda

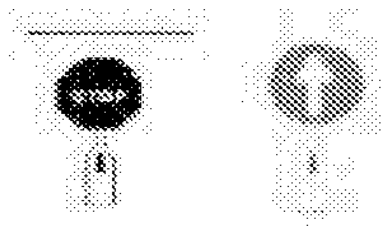
Bandera groga

Braç estès cap avall Inclinat i fix

Llum vermell o groc intermitent o de llampades cap endavant

Regulació del pas

1.3. Senyals portàtils que utilitzen els agents de circulació

P-17
Estretall de la calçada

P-50
Altres perills

R-200
Prohibició de passar sense detenir-se

R-301
Velocitat màxima

R-305
Avançament prohibit

R-400a
Sentit obligatori

R-400b
Sentit obligatori

R-500
Fi de prohibicions

1.4. Dimensions de senyals i bastidors

Les dimensions dels senyals que utilitzen els agents de circulació en qualsevol tipus de via són les següents:

Senyals circulars: 50 cm de diàmetre

Senyals triangulars: 70 cm de costat

Altura del senyal en el bastidor (dues posicions):

Màxima: 132 cm.

Mínima: 93 cm.

(Dimensió obtinguda des del terra fins a la part superior del senyal)

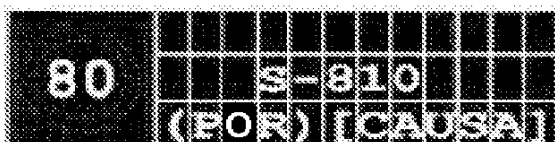
2. Plafons de missatge variable

Grup 1. Missatges preceptius

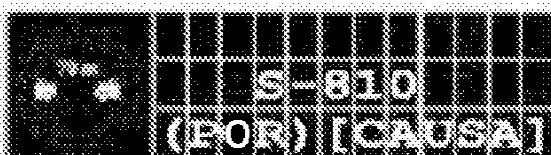
1.1. Variació en l'adherència

1.1.1. Ferm lliscant

1.1.1.1. Limitació de velocitat

1.1.1.2. Limitació de distància

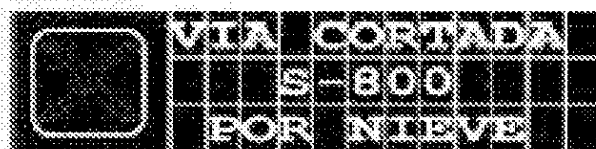
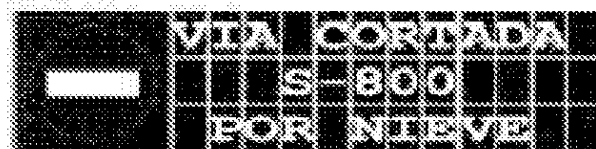
1.1.1.3. Prohibició d'avançament a camions

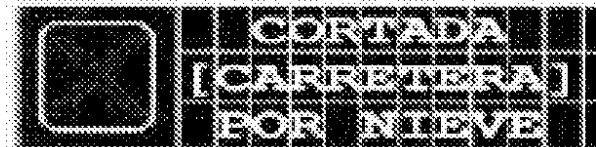
1.1.2. Neu

1.1.2.1. Neu nivell negre

1.1.2.1.1. Missatge general

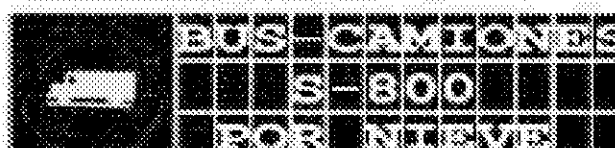

1.1.2.1.2. Missatge estratègic

1.1.2.2. Neu nivell vermell

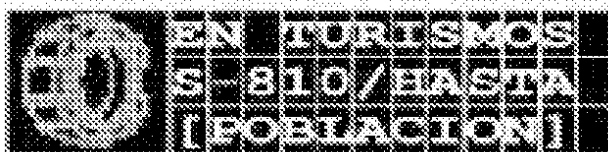
1.1.2.2.1. General (alternant)

1.1.2.2.2. Només vehicles pesants

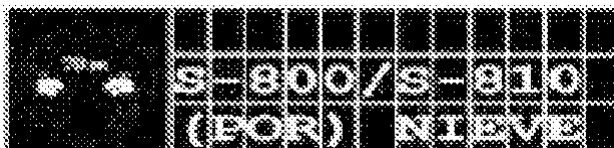
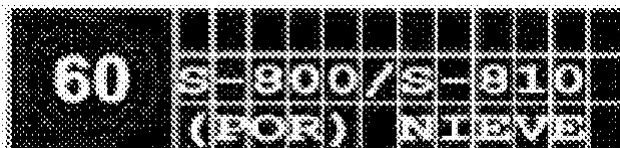

1.1.2.2.3. PMV en neu

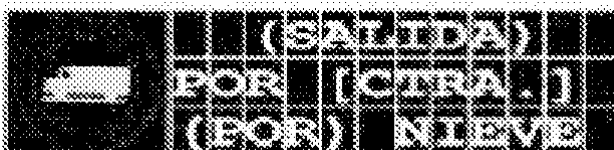

1.1.2.3. Neu nivell groc

1.1.2.3.1. General: limitació de velocitat i distància entre vehicles

1.1.2.3.2. General (alternant)

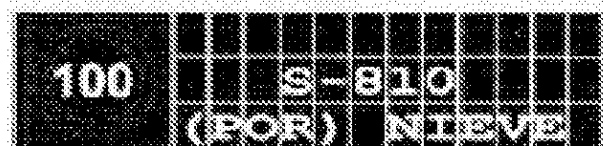

1.1.2.3.3. Sortida camió (alternant)

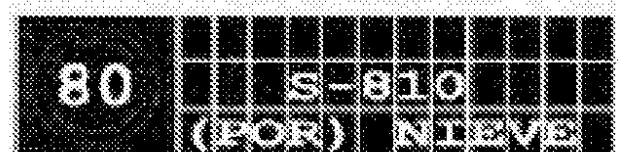

1.1.2.4. Neu nivell verd

1.1.2.4.1. En autopista o autovia

1.1.2.4.2. En carretera convencional

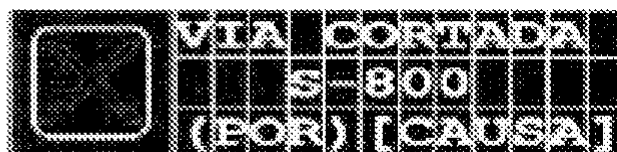
1.1.2.4.3. Específic camions

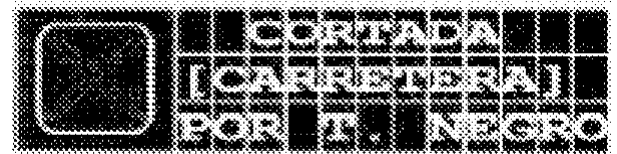
1.2. Variació en els nivells del trànsit

1.2.1. Trànsit negre

1.2.1.1. General

1.2.1.2. Estratègic

1.2.2. Trànsit vermell i groc

1.2.2.1. Limitació de velocitat i distància entre vehicles

1.2.3. Trànsit verd

1.3. Variació en la visibilitat

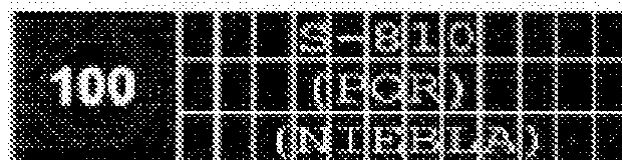
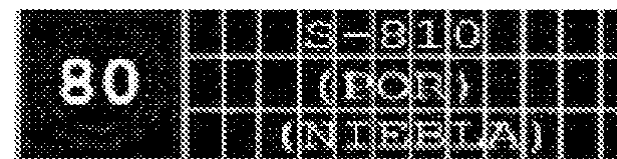
1.3.1. Llum d'encreuament

1.3.2. Distància entre vehicles

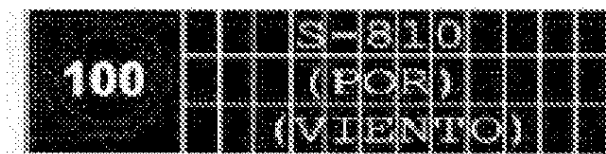
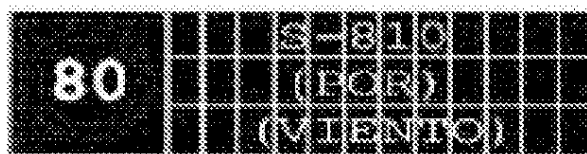
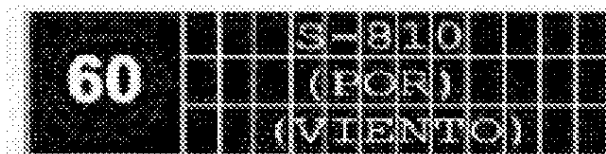

1.3.3. Limitacions de velocitat

1.4. Variació en el vent

1.4.1. Limitacions de velocitat

1.4.2. Prohibició d'avançament a camions

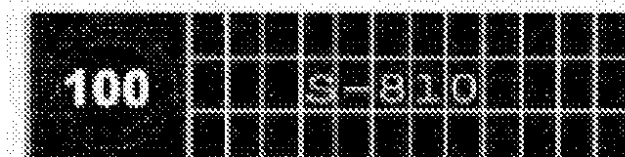
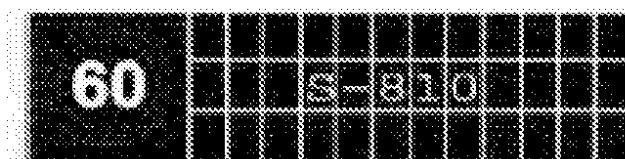
1.5. Variació en la capacitat de la via

1.5.1. Augment

1.5.1.1. Per carril directe

1.5.1.1.1. Abans del c. directe

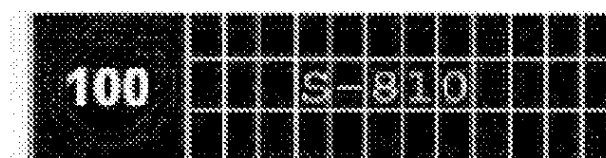
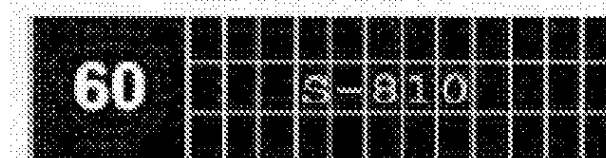
1.5.1.1.2. Durant el c. directe

1.5.1.2. Per circulació en voral

1.5.1.2.1. Abans

1.5.1.2.2. Durant

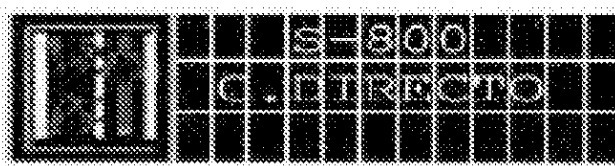
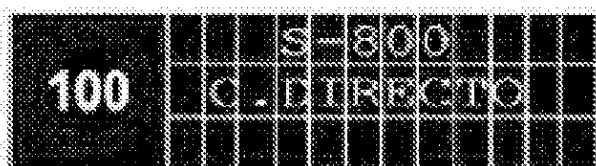
1.5.1.2.3. Final

1.5.2. Disminució

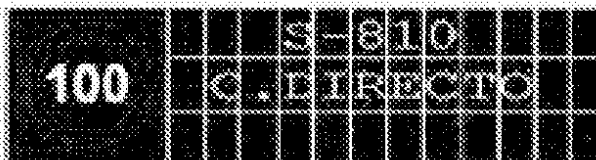
1.5.2.1. Estretall / tall de carril/s

1.5.2.1.1. Per carril directe en sentit contrari

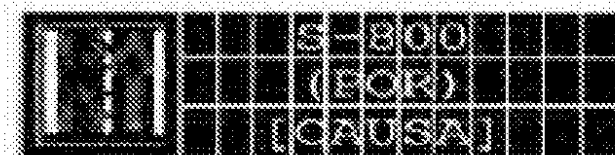
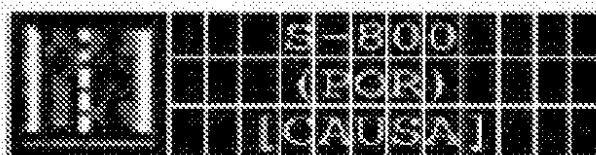
1.5.2.1.1.1. Abans

1.5.2.1.1.2. Durant

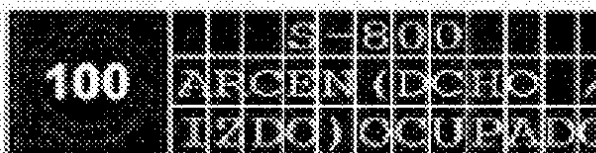

1.5.2.1.2. Altres

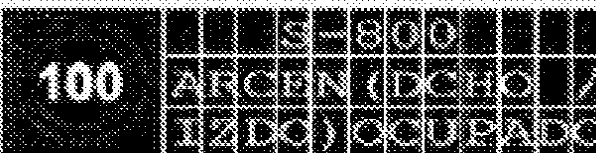

1.5.2.2. Ocupació de voral

1.5.2.2.1. Per obres

1.5.2.2.2. Per accident

1.6. Variació en l'itinerari

1.6.1. Sortida obligatòria

1.6.2. Gestió

1.6.3. Informació

1.6.3.1. Gràfics en temps real

1.6.3.2. Temps de recorregut

1.6.3.2.1. General

1.6.3.2.2. Esdeveniments (causes)

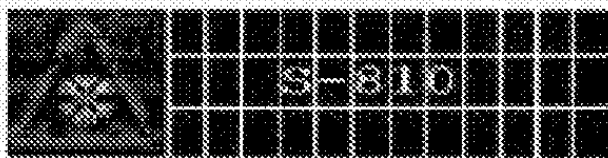
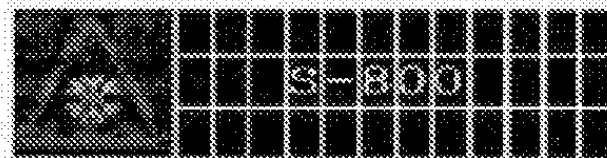
Grup 2. Missatges d'advertències de perill

2.1. Variació en l'adherència

2.1.1. Ferm lliscant

2.1.2. Neu

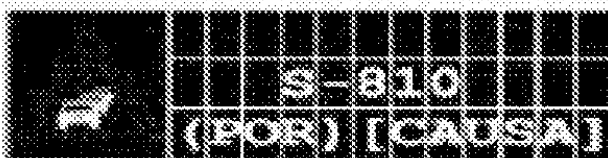
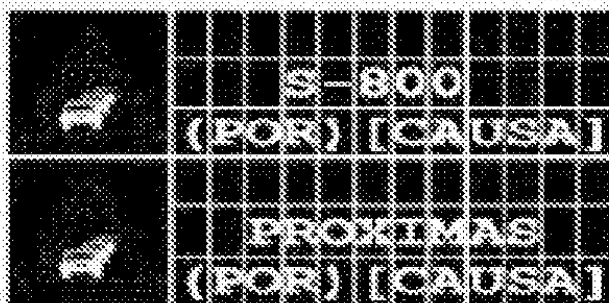

2.2. Variació en els nivells del trànsit

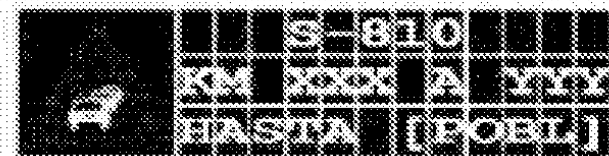
2.2.1. Trànsit negre

2.2.2. Trànsit vermell i groc

2.2.2.1. Abans

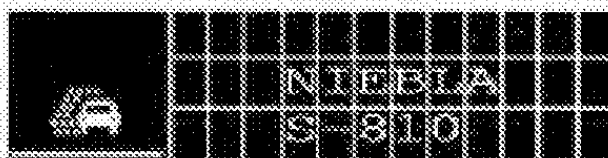
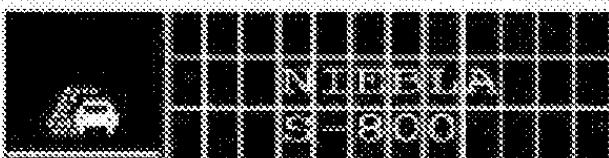
2.2.2.2. Durant

2.2.3. Trànsit verd

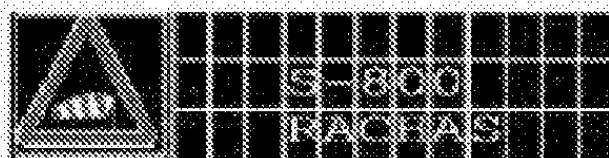
2.3. Variació en la visibilitat

2.3.1. Boira

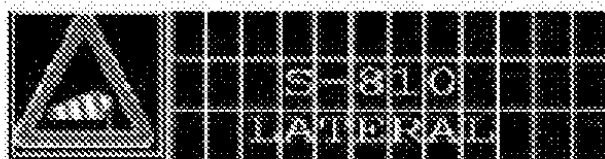
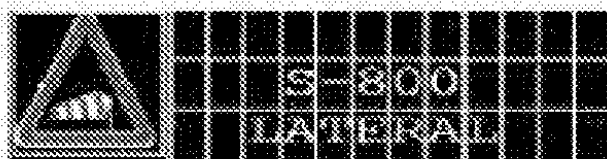

2.4. Variació en el vent

2.4.1. Vent: ratxes

2.4.2. Vent: lateral

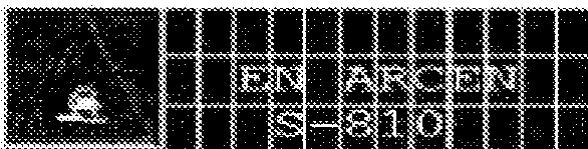

2.5. Variació en la capacitat de la via

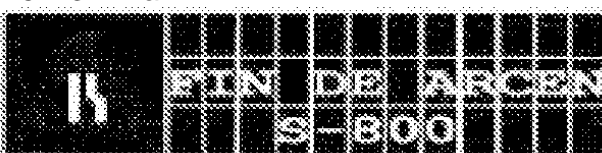
2.5.1. Augment: circulació pel voral

2.5.1.1. Abans

2.5.1.2. Durant

2.5.1.3. Final

2.5.2. Disminució

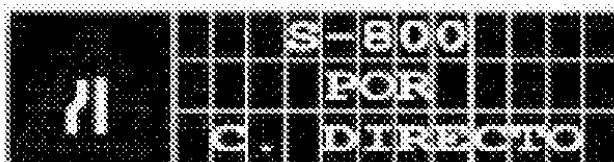
2.5.2.1. Estretall / tall de carril/s

2.5.2.1.1. Per retorn de carril directe

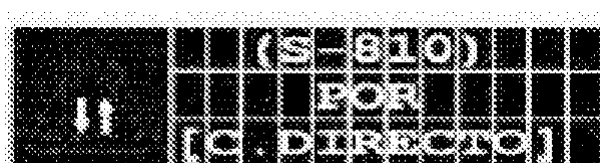
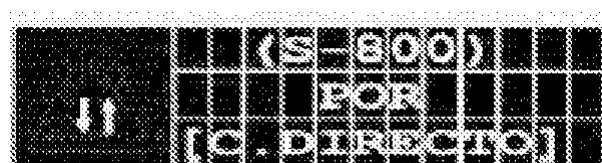
2.5.2.1.1.1. Retorn a la via

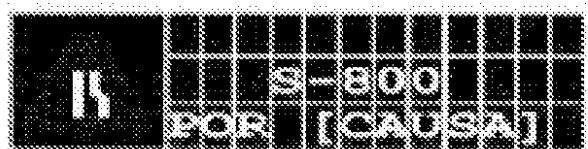
2.5.2.1.1.2. Abans

2.5.2.1.1.3. Abans/durant

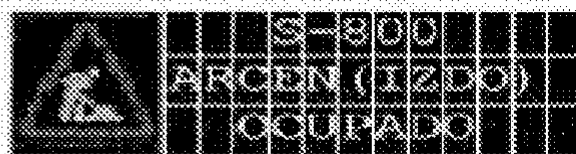
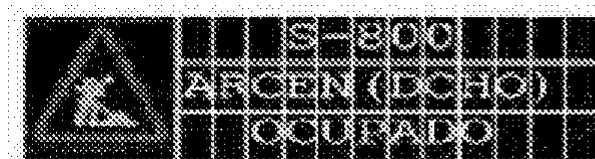

2.5.2.1.2. Altres

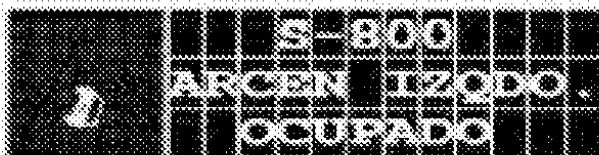
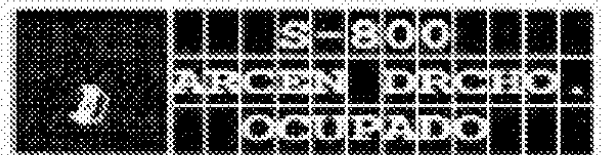

2.5.2.2. Ocupació de voral

2.5.2.2.1. Per obres

2.5.2.2.2. Per accident

2.6. Variació en l'itinerari

2.6.1. Obligatori

2.6.2. Gestió

2.6.3. Informació

Grup 3. Missatges informatius

3.1. Variació en l'adherència

3.2. Variació en els nivells del trànsit

3.2.1. Trànsit vermell i groc

3.3. Variació en la visibilitat

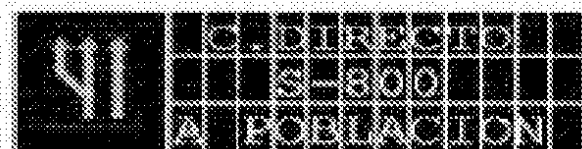
3.4. Variació en el vent

3.5. Variació en la capacitat de la via

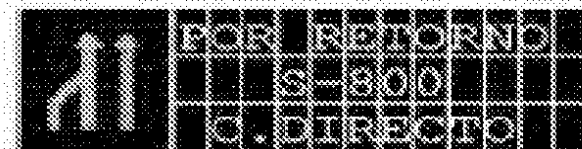
3.5.1. Augment

3.5.1.1. Per carril directe

3.5.1.1.1. Abans

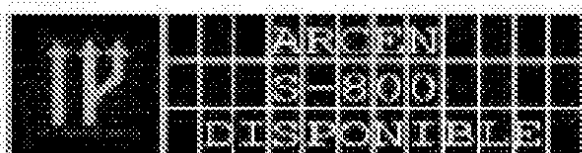

3.5.1.1.2. Durant

3.5.1.2. Per circulació per voral

3.5.1.2.1. Abans

3.5.1.2.2. Durant

3.5.1.2.3. Final

3.5.2. Disminució

3.6. Variació en l'itinerari

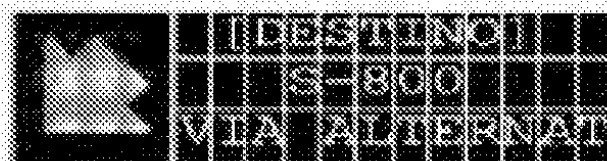
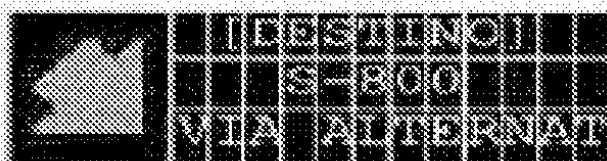
3.6.1. Obligatòria

3.6.2. Recomanada: reencaminament

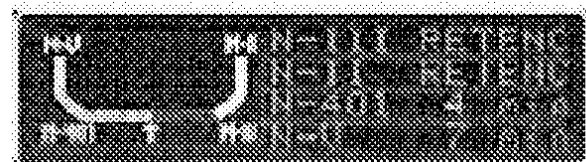
3.6.3. Informació

3.6.3.1. Gràfics en temps real: mímic

3.6.3.2. Temps de recorregut

3.6.3.2.1. General

3.6.3.2.2. Causes

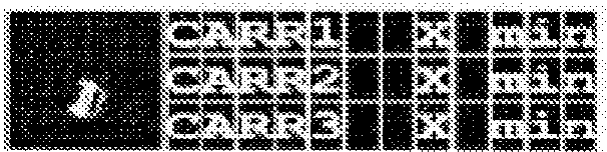
3.6.3.2.2.1. Retencions

3.6.3.2.2.2. Obres

3.6.3.2.2.3. Accident

(*) Les indicacions S-800 i S-810 fan referència al contingut dels plafons complementaris de senyalització vertical del mateix nom.

Instruccions complementàries:

1r. Qualsevol missatge diferent dels establerts ha de ser aprovat expressament per l'organisme autònom Prefectura General de Trànsit o, si s'escau, l'autoritat autonòmica responsable de la regulació del trànsit.

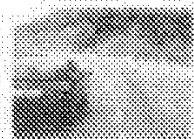
2n. En cap cas el text d'un missatge no pot contenir més de set (7) paraules.

3r. Mai no s'han d'utilitzar més de dos missatges alternats.

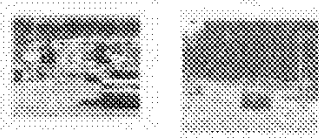
4t. En cas d'utilitzar plafons de missatges variables que disposin de dues àrees gràfiques, es pot complementar el missatge incloent a la segona una altra dels pictogrames del tipus.

3. Senyals d'abalisament

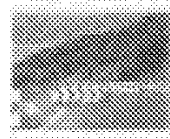
3.1. Dispositius de barrera

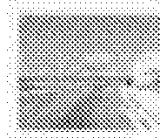
Barrera fixa

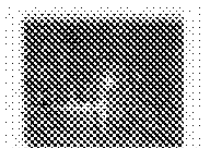
Barrera o semibarrera mòbil

Plafó direccional provisional

Banderetes, cons o dispositius anàlegs

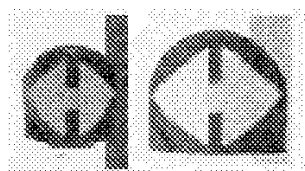

Llum vermell fix

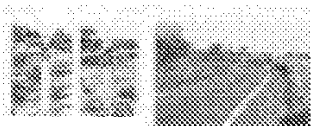

Llums grocs fixos o intermitents

3.2. Dispositius de guia

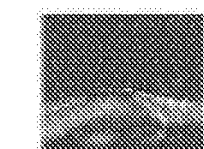
Fites de vèrtex

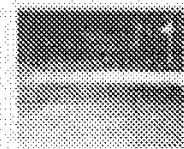
Fites d'aresta

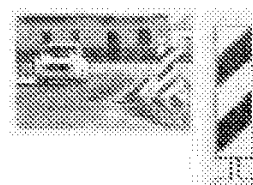
Plafó direccional permanent

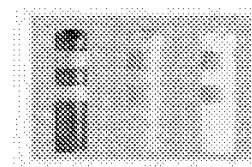
Reflectors horitzontals (ulls de gat)

Reflectors de barrera

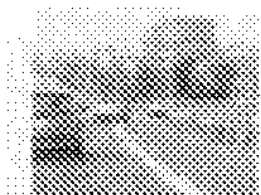
Balises planes

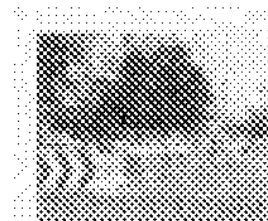
Balises cilíndriques

Barrera lateral rígida

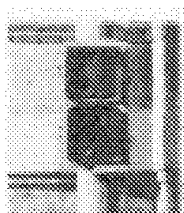
Barrera lateral semirígida

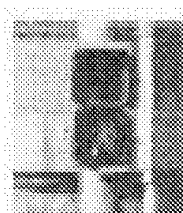
Barrera lateral desplaçable

4. Semàfors

4.1. Semàfors reservats per a vianants

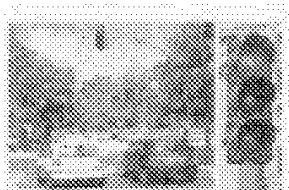

Llum vermell no intermitent en forma de vianant immòbil

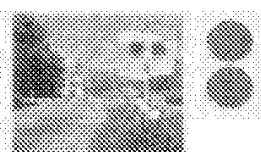

Llum verd no intermitent en forma de vianant en marxa

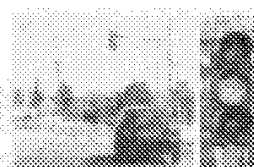
4.2. Semàfors circulars per a vehicles

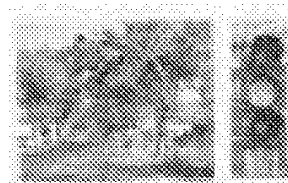
Llum vermell no intermitent

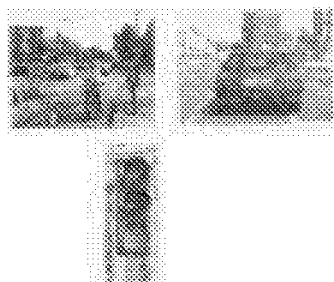
Llum vermell intermitent

Llum groc no intermitent

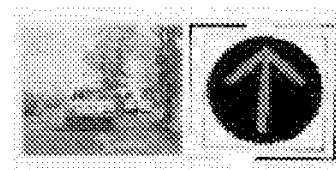
Llum groc intermitent

Llum verd no intermitent

Fletxa negra

Fletxa verda

4.3. Semàfors quadrats per a vehicles o de carril

Llum vermell en forma d'aspa

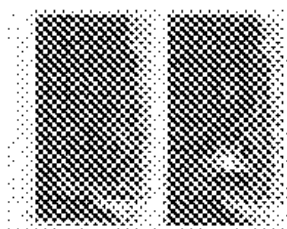

Llum verd en forma de fletxa

Llum blanc o groc en forma de fletxa

4.4. Semàfors reservats a determinats vehicles

Semàfors per a velocípedes i ciclomotors

Semàfors reservats per a tramvies i autobusos

5. Senyals verticals de circulació

5.1. Senyals d'advertència de perill

P-1 Intersecció amb prioritat

P-1a Intersecció amb prioritat sobre via a la dreta

P-1b Intersecció amb prioritat sobre via a l'esquerra

P-1c Intersecció amb prioritat sobre incorporació per la dreta

P-1d Intersecció amb prioritat sobre incorporació per l'esquerra

P-2 Intersecció amb prioritat a la dreta

P-3 Semàfors

P-4 Intersecció amb circulació giratòria

P-5 Pont mòbil

P-6 Encreuament de tramvia

P-7 Pas a nivell amb barreres

P-8 Pas a nivell sense barreres

P-9a Proximitat d'un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat dret)

P-9b Aproximació a un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat dret)

P-9c Imminència d'un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat dret)

P-10a Proximitat d'un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat esquerre)

P-10b Aproximació a un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat esquerre)

P-10c Imminència d'un pas a nivell, pont mòbil o moll (costat esquerre)

P-11 Situació d'un pas a nivell sense barreres

P-11a Situació d'un pas a nivell sense barreres amb més d'una via fèrria

P-12 Aeroport

P-13a Revolt perillós cap a la dreta

P-13b Revolt perillós cap a l'esquerra

P-14a Revolts perillosos cap a la dreta

P-14b Revolts perillosos cap a l'esquerra

P-15 Perfil irregular

P-15a Ressalt

P-15b Gual

P-16a Baixada amb fort pendent

P-16b Pujada amb fort pendent

P-17 Estretall de la calçada

P-17a Estretall de la calçada per la dreta

P-17b Estretall de la calçada per l'esquerra

P-18 Obres

P-19 Paviment lliscant

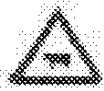
P-20 Vianants

P-21 Nens

P-22 Ciclistes

P-23 Pas d'animals domèstics

P-24 Pas d'animals en llibertat

P-25 Circulació en tots dos sentits

P-26 Eslavissada

P-27 Moll

P-28 Projectió de graveta

P-29 Vent transversal

P-30 Esglaó lateral

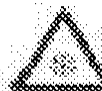
P-31 Congestió

P-32 Obstrucció a la calçada

P-33 Visibilitat reduïda

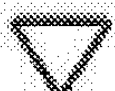

P-34 Paviment lliscant per gel o neu

P-50 Altres perills

5.2. Senyals de prioritat

R-1 Cediu el pas

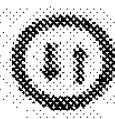
R-2 Detenció obligatòria o STOP

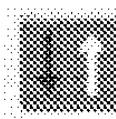
R-3 Calçada amb prioritat

R-4 Fi de prioritat

R-5 Prioritat al sentit contrari

R-6 Prioritat respecte al

sentit contrari

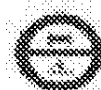
5.3. Senyals de prohibició d'entrada

R-100 Circulació
prohibida

R-101 Entrada prohibida

R-102 Entrada
prohibida a vehicles de
motor

R-103 Entrada
prohibida a vehicles de
motor, excepte
motocicletes de dues
rodes

R-104 Entrada
prohibida a
motocicletes

R-105 Entrada prohibida
a ciclomotors

R-106 Entrada
prohibida a vehicles
destinats al transport
de mercaderies

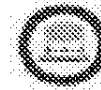
R-107 Entrada
prohibida a vehicles
destinats al transport
de mercaderies amb
una massa
autoritzada superior a
la indicada

R-108 Entrada
prohibida a
vehicles que
transportin
mercaderies
perilloses

R-109 Entrada prohibida
a vehicles que
transportin mercaderies
explosives o inflamables

R-110 Entrada prohibida a
vehicles que transportin
productes contaminants de
l'aigua

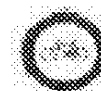
R-111 Entrada
prohibida a
vehicles agrícoles
de motor

R-112 Entrada
prohibida a vehicles
de motor amb
remolc, que no sigui
un semiremolc o un
remolc d'un sol eix

R-113 Entrada
prohibida a vehicles de
tracció animal

R-114 Entrada prohibida
a velocípedes

R-115 Entrada
prohibida a carros de
mà

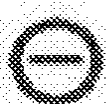

R-116 Entrada
prohibida a vianants

R-117 Entrada prohibida a
animals de sella

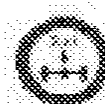
5.4. Senyals de restricció de pas

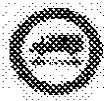
R-200 Prohibició de passar sense detenir-se

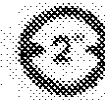
R-201 Limitació de massa

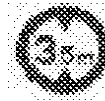
R-202 Limitació de massa per eix

R-203 Limitació de longitud

R-204 Limitació d'amplària

R-205 Limitació d'alçària

5.5. Altres senyals de prohibició o restricció

R-300 Separació mínima

R-301 Velocitat màxima

R-302 Gir a la dreta prohibit

R-303 Gir a l'esquerra prohibit

R-304 Mitja volta prohibida

R-305 Avançament prohibit

R-306 Avançament prohibit per a camions

R-307 Parada i estacionament prohibit

R-308 Estacionament prohibit

R-308a Estacionament prohibit els dies senars

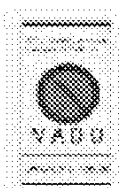
R-308b Estacionament prohibit els dies parells

R-308c Estacionament prohibit la primera quinzena

R-308d Estacionament prohibit la segona quinzena

R-308e Estacionament prohibit en gual

R-309 Zona d'estacionament limitat

R-310 Advertències acústiques prohibides

5.6. Senyals d'obligació

R-400a Sentit obligatori

R-400b Sentit obligatori

R-400c Sentit obligatori

R-400d Sentit obligatori

R-400e Sentit obligatori

R-401a Pas obligatori

R-401b Pas obligatori

R-401c Pas obligatori

R-402 Intersecció de sentit giratori obligatori

R-403a Úniques direccions i sentits permesos

R-403b Úniques direccions i sentits permesos

R-403c Úniques direccions i sentits permesos

R-404 Calçada per a automòbils, excepte motocicletes

R-405 Calçada per a motocicletes

R-406 Calçada per a camions i furgons

R-407a Via reservada per a velocípedes o via ciclista

R-407b Via reservada per a ciclomotors

R-408 Camí per a vehicles de tracció animal

R-409 Camí reservat per a animals de sella

R-410 Camí reservat per a vianants

R-411 Velocitat mínima

R-412 Cadenes per a la neu

R-413 Llums de curt abast (d'encreuament)

R-414 Calçada per a vehicles que transportin mercaderies perilloses

R-415 Calçada per a vehicles que transportin productes contaminants de l'aigua

R-416 Calçada per a vehicles que transportin mercaderies explosives o inflamables

R-417 Ús obligatori del cinturó de seguretat

R-418 Via exclusiva per a vehicles dotats d'equip de telepatge operatiu

5.7. Senyals de fi de prohibició o restricció

R-500 Fi de prohibicions

R-501 Fi de la limitació de velocitat

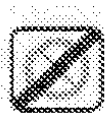

R-502 Fi de la prohibició d'avançament

R-503 Fi de la prohibició

d'avançament per a
camions

R-504 Fi de zona
d'estacionament limitat

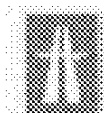

R-505 Fi de via reservada per
a velocípedes

R-506 Fi de velocitat mínima

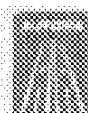
5.8. Senyals d'indicacions generals

S-1 Autopista

S-2 Fi d'autopista

S-1a Autovia

S-2a Fi d'autovia

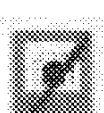
S-3 Via reservada
per a automòbils

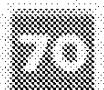
S-4 Fi de via reservada
per a automòbils

S-5 Túnel

S-6 Fi de túnel

S-7 Velocitat
màxima
aconsellada

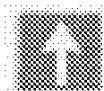
S-8 Fi de velocitat
aconsellada

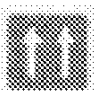
S-9 Interval aconsellat de
velocitats

S-10
Fi d'interval
aconsellat de
velocitats

S-11 Calçada de
sentit únic

S-11a Calçada de sentit
únic

S-11b Calçada de sentit
únic

S-12 Tram de
calçada de sentit
únic

S-13 Situació d'un
pas per a vianants

S-14a Pas superior per
a vianants

S-14b Pas inferior per a
vianants

S-15a
Presenyalització de
calçada sense
sortida

S-15b
Presenyalització
de calçada

S-15c Presenyalització
de calçada sense sortida

S-15d Presenyalització de
calçada sense sortida

S-16 Zona de
frenada
d'emergència

sense sortida

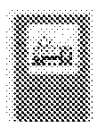
S-17
 Estacionament

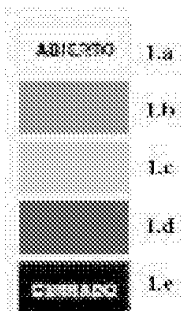
S-18 Lloc reservat per a taxis

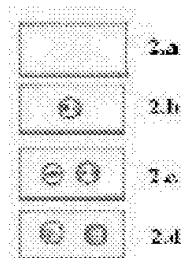
S-19 Parada d'autobusos

S-20 Parada de tramvies

S-21.1 Transitabilitat en un tram o port de muntanya

S-21.2 Transitabilitat en un tram o port de muntanya

S-21.3 Transitabilitat en un tram o port de muntanya

S-21 Transitabilitat en un tram o port de muntanya

S-22 Canvi de sentit al mateix nivell

S-23 Hospital

S-24 Fi d'obligació de llums de curt abast (encreuament)

S-25 Canvi de sentit a diferent nivell

S-26a (300m) Plafó d'aproximació a sortida

S-26b (200m) Plafó d'aproximació a sortida

S-26c (100m) Plafó d'aproximació a sortida

S-27 Auxili en carretera

S-28 Carrer residencial

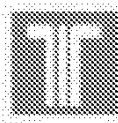
S-29 Fi de carrer residencial

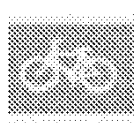
S-30 Zona a 30

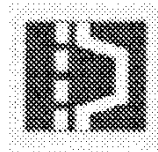
S-31 Fi de zona a 30

S-32 Telepeatge

S-33 Sender pedalable

S-34 Apartador en túnels

S-34a Apartador en túnels

5.9. Senyals de carrils

S-50a carrils reservats per a trànsit en funció de la velocitat senyalitzada

S-50b Carrils reservats per a trànsit en funció de la velocitat senyalitzada

S-50c Carrils reservats per a trànsit en funció de la velocitat senyalitzada

S-50d Carrils reservats per a trànsit en funció de la velocitat senyalitzada

S-50e Carrils reservats per a trànsit en funció de la velocitat senyalitzada

S-51 Carril reservat per a autobusos

S-52 Fi de carril destinat a la circulació

S-52a Fi de carril destinat a la circulació

S-52b Fi de carril destinat a la circulació

S-53 Pas d'un a dos carrils de circulació

S-53a Pas d'un a dos carrils de circulació amb especificació de la velocitat màxima en cada un d'aquests

S-53b Pas de dos a tres carrils de circulació

S-53c Pas de dos a tres carrils de circulació amb especificació de la velocitat màxima en cada un d'aquests

S-60a Bifurcació cap a l'esquerra en calçada de dos carrils

S-60b Bifurcació cap a la dreta en calçada de dos carrils

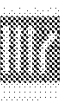
S-61a Bifurcació cap a l'esquerra en calçada de tres carrils

S-61b Bifurcació cap a la dreta en calçada de tres carrils

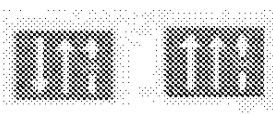
S-62a Bifurcació cap a l'esquerra en calçada de quatre carrils

S-62b Bifurcació cap a la dreta en calçada de quatre carrils

S-63 Bifurcació en calçada de quatre carrils

S-64 Carril bici o via ciclista adossada a la calçada

5.10. Senyals de servei

S-100 Lloc de socors

S-101 Base d'ambulància

S-102 Servei d'inspecció tècnica de vehicles

S-103 Taller de reparacions

S-104 Telèfon

S-105 Assortidor de carburant

S-106 Taller de reparacions i assortidor de carburant

S-107 Càmping

S-108 Aigua

S-109 Lloc pintoresc

S-110 Hotel o motel

S-111 Restaurant

S-112 Cafeteria

S-113 Terreny per a remolcs habitatge

S-114 Àrea de pícnic

S-115 Punt de partida per a excursions a peu

S-116 Càmping i terreny per a remolcs habitatge

S-117 Alberg de joventut

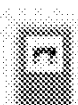
S-118 Informació turística

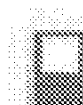
S-119 Vedat de pesca

S-120 Parc nacional

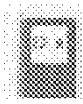
S-121 Monument

S-122 Altres serveis

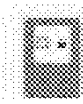
S-123 Àrea de descans

S-124 Estacionament per a usuaris del ferrocarril

S-125 Estacionament per a usuaris del ferrocarril inferior

S-126 Estacionament per usuaris d'autobús

S-127 Àrea de servei

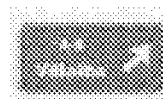
5.11. Senyals de presenyalització

S-200
Presenyalització de
rotonda

S-220 Presenyalització
de direccions cap a
una carretera
convencional

S-222 Presenyalització de
direccions cap a una
autopista o autovia

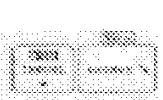
S-222a
Presenyalització de
direccions cap a una
autopista o una
autovia i direcció
pròpia

S-225
Presenyalització de
direccions en una
autopista o una
autovia cap a
qualsevol carretera

S-230 Presenyalització
amb senyals sobre la
calçada en carretera
convencional cap a
carretera convencional

S-230a Presenyalització
amb senyals sobre la
calçada en carretera
convencional cap a
carretera convencional i
direcció pròpia

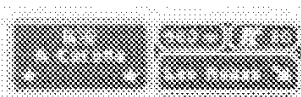
S-232 Presenyalització
amb senyals sobre la
calçada en carretera
convencional cap a
autopista o autovia

S-232a
Presenyalització
amb senyals sobre
la calçada en
carretera
convencional cap a
autopista o autovia
i direcció pròpia

S-235 Presenyalització
amb senyals sobre la
calçada en autopista o
autovia cap a
qualsevol carretera

S-235a Presenyalització
en senyals sobre la
calçada en autopista o
autovia cap a qualsevol
carretera i direcció
pròpia

S-242 Presenyalització
en autopista o autovia
de dues sortides molt
pròximes cap a
qualsevol carretera

S-242a
Presenyalització en
autopista o autovia
de dues sortides molt
pròximes cap a
qualsevol carretera i
direcció pròpia

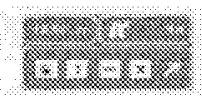
S-250
Presenyalització
d'itinerari

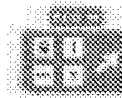
S-260 Presenyalització de
carrils

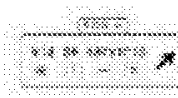
S-261
Presenyalització en
carretera
convencional de zona
o àrea de serveis

S-263
Presenyalització en
autopista o autovia
d'una zona o àrea
de serveis amb
sortida compartida

S-263a
Presenyalització en
autopista o autovia
d'una zona o àrea de
serveis amb sortida
exclusiva

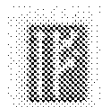
S-264 Presenyalització
en carretera
convencional d'una via
de servei

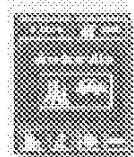
S-266 Presenyalització
en autopista o autovia
d'una via de servei
amb sortida compartida

S-266a Presenyalització en autopista o autovia d'una via de servei amb sortida exclusiva

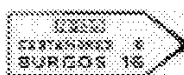

S-270 Presenyalització de dues sortides molt pròximes

S-271 Presenyalització d'àrea de servei

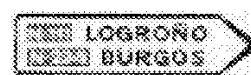
5.12. Senyals de direcció

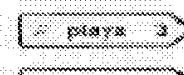
S-300 Poblacions d'un itinerari per carretera convencional

S-301 Poblacions en un itinerari per autopista o autovia

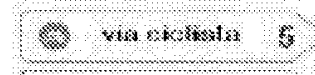
S-310 Poblacions de diversos itineraris

S-320 Llocs d'interès per carretera convencional

S-321 Llocs d'interès per autopista no autovia

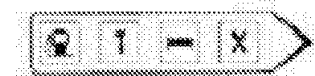
S-322 Senyal de destí cap a una via ciclista o sender pedalable

S-341 Senyal de destí de sortida immediata cap a carretera convencional

S-342 Senyal de destí de sortida immediata cap a autopista o autovia

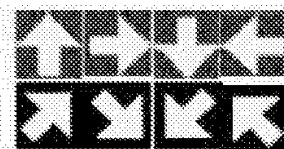
S-344 Senyal de destí de sortida immediata cap a una zona, àrea o via de serveis

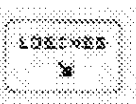
S-347 Senyal de destí de sortida immediata cap a una zona, àrea o via de serveis, amb sortida compartida cap a una autopista o autovia

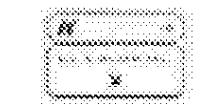
S-348a Senyal de destí en desviaments

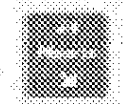
S-348b Senyal variable de destí

S-350 Senyal sobre la calçada, en carretera convencional. Sortida immediata

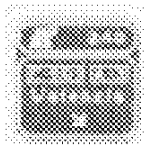

S-351 Senyal sobre la calçada, en autopista o autovia. Sortida immediata cap a carretera convencional

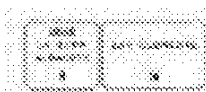

S-354 Senyal sobre la calçada, en carretera convencional. Sortida immediata cap a autopista o autovia

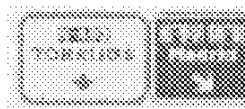
cap a carretera
convencional

S-355 Senyal sobre la calçada, en autopista i autovia. Sortida immediata cap a autopista o autovia

S-360 Senyals sobre la calçada en carretera convencional. Sortida immediata cap a carretera convencional i direcció pròpia

S-362 Senyals sobre la calçada en carretera convencional. Sortida immediata cap a autopista o autovia i direcció pròpia

S-366 Senyals sobre la calçada en autopista o autovia. Sortida immediata cap a carretera convencional i direcció pròpia

S-368 Senyals sobre la calçada en autopista o autovia. Sortida cap a autopista o autovia i direcció pròpia

S-371 Senyals sobre la calçada en carretera convencional, dues sortides immediates molt pròximes cap a carretera convencional i direcció pròpia

S-373 Senyals sobre la calçada en autopista o autovia. Dues sortides immediates molt pròximes cap a carretera convencional i direcció pròpia

S-375 Senyals sobre la calçada en autopista o autovia. Dues sortides immediates molt pròximes cap a autopista o autovia i direcció pròpia

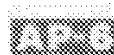
5.13. Senyals d'identificació de carreteres

S-400 Itinerari europeu

S-410 Autopista i autovia

S-410a Autopista de peatge

S-420 Carretera de la Xarxa General de l'Estat

S-430 Carretera autonòmica de primer nivell

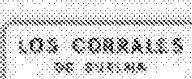

S-440 Carretera autonòmica de segon nivell

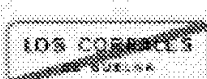

S-450 Carretera autonòmica de tercer nivell

5.14. Senyals de localització

S-500 Entrada a una població

S-510 Fi d'una població

S-520 Situació de punt característic de la via

S-540 Situació de límit de província

S-550 Situació de límit de comunitat autònoma

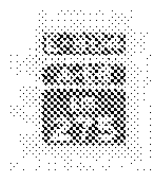
S-560 Situació de límit de comunitat autònoma i província

S-570 Fita quilomètrica en autopista i autovia

S-570a Fita quilomètrica en autopista de peatge

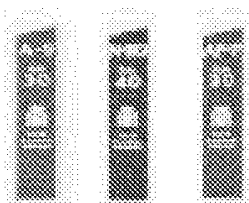
S-571 Fita quilomètrica en autopista i autovia que, a més, forma part d'un itinerari europeu

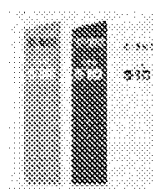
S-572 Fita quilomètrica en carretera convencional

S-573 Fita quilomètrica en itinerari europeu

S-574 S-574a S-574b
 Fita miriamètrica en autopista, autovia, carretera convencional i autopista de peatge

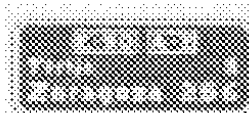

S-575 Fita miriamètrica

5.15. Senyals de confirmació

S-600 Confirmació de poblacions en un itinerari per carretera convencional

S-602 Confirmació de poblacions en un itinerari per autopista o autovia

5.16. Senyals d'ús específic en poblat

S-700 Llocs de la xarxa viària urbana

S-710 Llocs d'interès per a viatgers

S-720 Llocs d'interès esportiu o recreatiu

S-730 Llocs de caràcter geogràfic o ecològic

S-740 Llocs d'interès monumental o

S-750 Zones d'ús industrial

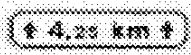

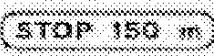

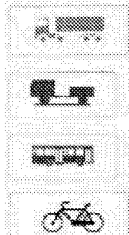
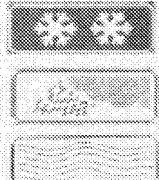
S-760 Autopistes i autovies

S-770 Altres llocs i vies

cultural

5.17. Plafons complementaris

			
S-800 Distància a l'inici del perill o de la prescripció	S-810 Longitud del tram perillós o subjecte a prescripció	S-820 Extensió de la prohibició, a un costat	S-821 Extensió de la prohibició, a un costat
			
S-830 Extensió de la prohibició a ambdós costats	S-840 Presenyalització de detenció obligatòria	S-850 Itinerari amb prioritat	S-851 Itinerari amb prioritat
			
S-852 Itinerari amb prioritat	S-853 Itinerari amb prioritat	S-860 Genèric	S-870 Aplicació de la senyalització
			
S-880 Aplicació de senyalització a determinats vehicles		S-890 Plafó complementari d'un senyal vertical	

5.18. Altres senyals

			
S-900 Perill d'incendi	S-910 Extintor	S-920 Entrada a Espanya	S-930 Confirmació del país
			
S-940 Limitacions de velocitat a Espanya	S-950 Radiofreqüència d'emissores específiques d'informació sobre carreteres	S-960 Telèfon d'emergència	S-970 Apartador
			

S-980 Sortida d'emergència

S-990 Sortida d'emergència

6. Senyalització horitzontal i marques viàries

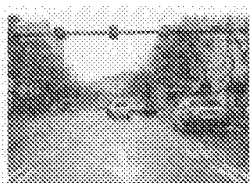
6.1. Marques blanques longitudinals

Marca longitudinal contínua

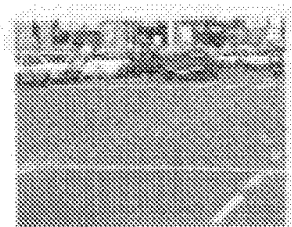
Marca longitudinal discontinua

Marques longitudinals discontinues dobles

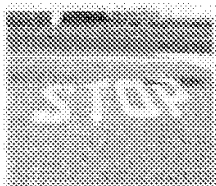

Marques longitudinals contínues adossades a discontinues

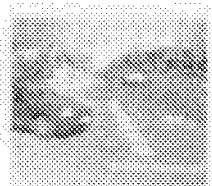

Marca de guia a la intersecció

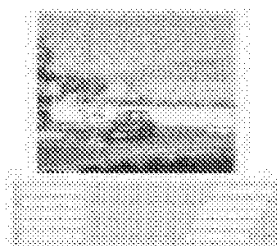
6.2. Marques blanques transversals

Marca transversal contínua

Marca transversal discontinua

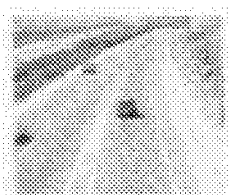

Marca de pas per a vianants

Marca de pas per a ciclistes

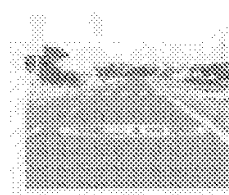
6.3. Senyals horitzontals de circulació

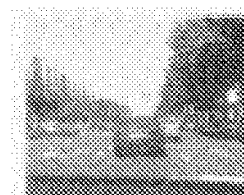
Cediu el pas

Detenció obligatòria o

Senyal de limitació

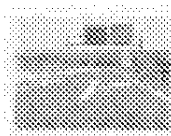

Fletxes de selecció

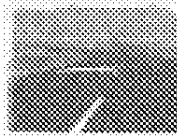
STOP

de velocitat

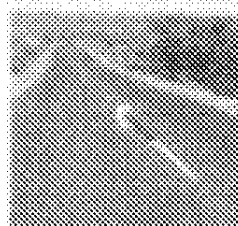
de carrils

Fletxa de sortida

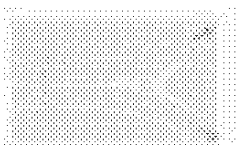

Fletxa fi de carril

Fletxa de retorn

6.4. Altres marques i inscripcions de color blanc

Marca de bifurcació

Marca de pas a nivell

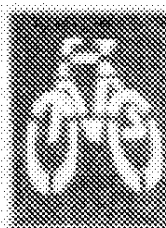
Inscripció de carril o zona reservada

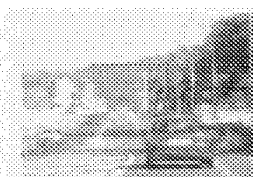
Marques d'estacionament

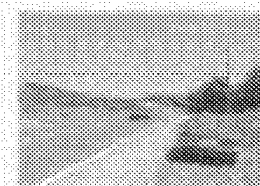
Marca de començament de carril reservat

Marca de via ciclista

Franges obliqües (illes)

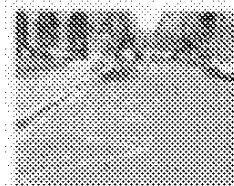

Línia de vora

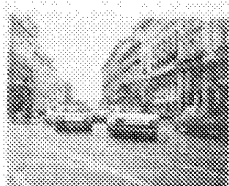

Altres marques

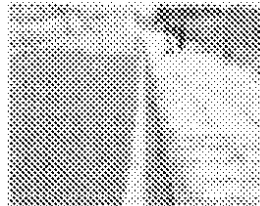
6.5. Marques d'altres colors

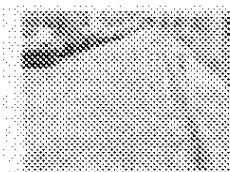
Marca groga en ziga-zaga

Quadrícula de marques grogues

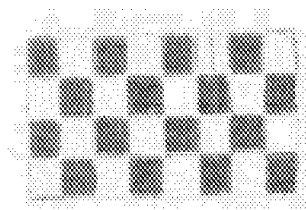

Marca groga longitudinal contínua

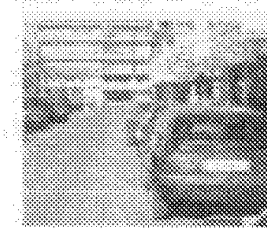
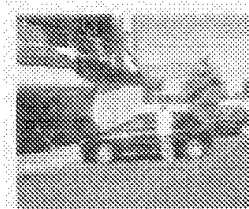
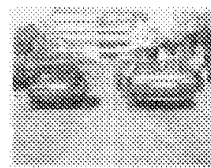

Marca groga longitudinal

discontínua

Escaquer blanc i vermell

Marques blaves

ANNEX II

Proves esportives, marxes ciclistes i altres esdeveniments

SECCIÓ PRIMERA

Proves esportives

Article 1

Objecte

Aquesta normativa té per objecte establir una regulació de la utilització de la via per a la realització de proves esportives competitives organitzades.

Article 2

Tramitació de les sol·licituds d'autorització

La tramitació per sol·licitar l'autorització de les proves esportives per part de l'autoritat governativa corresponent és la següent:

1. Competències

La competència per expedir l'autorització per dur a terme una prova esportiva correspon:

- A l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit, quan el recorregut de la prova es desenvolupi per vies de més d'una comunitat autònoma.
- A la comunitat autònoma corresponent i a les ciutats de Ceuta i Melilla, quan la prova es desenvolupi íntegrament per vies situades dins el seu àmbit territorial.
- A l'ajuntament, quan la prova es desenvolupi íntegrament dins del nucli urbà, amb exclusió de les travessies.

2. Informes

- Del titular de la via: els organismes titulars de les vies per les quals han de discórrer les proves esportives han d'emetre informe sobre la seva viabilitat.
- De l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit: quan la competència per autoritzar les proves estigui atribuïda a una comunitat autònoma, aquesta ha de sol·licitar informe a les direccions de trànsit de les províncies pel territori de les quals discorrin i, en el cas que la

competència estigui atribuïda a les ciutats de Ceuta o Melilla, aquestes han de sol·licitar informe a la Direcció Local de Trànsit, sempre que la vigilància i la regulació del trànsit estigui atribuïda a l'Administració General de l'Estat. A les comunitats autònomes que tinguin transferida la competència d'execució en matèria de vigilància de la circulació, l'informe s'ha de sol·licitar a l'òrgan que l'exerceixi. Els informes han de fixar els serveis de vigilància.

c) Els informes que preveuen els paràgrafs a i b tenen caràcter vinculant quan s'oposin a la realització de la prova esportiva o la condicionin al compliment de determinades prescripcions tècniques.

3. Documentació

La sol·licitud d'autorització especial per dur a terme proves esportives s'ha de presentar adreçada a l'òrgan competent amb almenys 30 dies d'antelació, acompanyada dels documents següents:

a) Permís d'organització expedit per la federació esportiva corresponent, quan ho exigeixi la legislació esportiva.

b) Memòria de la prova en què es farà constar:

1r. Nom de l'activitat i, si s'escau, número cronològic de l'edició.

2n. Reglament de la prova.

3r. Croquis precís del recorregut, data de celebració, itinerari, perfil, horari probable de pas pels diferents punts determinants del recorregut i mitjana prevista tant del cap de la prova com del tancament d'aquesta.

4t. Identificació dels responsables de l'organització, i concretament del director executiu, i del responsable de seguretat viària, que ha de dirigir l'activitat del personal auxiliar habilitat.

5è. Nombre aproximat de participants previstos.

6è. Proposició de mesures de senyalització de la prova i de la resta dels dispositius de seguretat previstos en els possibles llocs perillosos, així com la funció que hagi d'exercir el personal auxiliar habilitat, tot això mitjançant un informe detallat i que ha de ser comunicat en el seu moment pel responsable de la seguretat viària de la prova o les forces de l'ordre al personal responsable de la vigilància d'aquests punts conflictius.

El responsable de seguretat viària de la prova ha de conèixer les normes de circulació, per a la qual cosa ha de tenir permís de conducció en vigència.

Les autoritats competents han de redactar una instrucció específica que contingui nocions bàsiques sobre regulació de trànsit, i el contingut de la qual és de coneixement obligatori per al responsable de seguretat viària de la prova.

7è. Justificant de la contractació de les assegurances de responsabilitat civil i d'accidents a què es refereix l'article 14 d'aquest annex.

4. Resolució

L'autoritat competent ha de dictar i notificar la resolució en el termini de 10 dies hàbils des de la presentació de la sol·licitud. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi dictat la resolució, s'entén concedit el permís per organitzar la prova. Contra la resolució es poden interposar els recursos que siguin procedents. La resolució que es dicti ha de fixar els serveis de vigilància, el cost dels quals és a càrrec dels organitzadors de la prova.

Article 3

Normativa aplicable

L'activitat de les proves esportives es regeix per les normes establertes en aquesta normativa especial, pels reglaments esportius i altres normes que siguin aplicables.

Article 4

Ús de les vies

Les proves esportives s'han de disputar amb el trànsit completament tancat als usuaris aliens a la prova, i gaudeixen de l'ús exclusiu de les vies en l'espai comprès entre el vehicle d'obertura amb bandera vermella i el de tancament amb bandera verda.

Article 5

Control de les proves esportives

El control i l'ordre de la prova, tant pel que fa als participants com a la resta d'usuaris de la via, està encomanat als agents de l'autoritat o al personal de l'organització habilitat, que ha d'actuar seguint les directrius dels agents o del responsable de seguretat viària.

Article 6

Obligacions dels participants

1. Tots els participants en una prova esportiva, amb les excepcions que preveu aquest Reglament, estan obligats a complir les normes particulars del reglament de la prova i les que en un moment determinat estableixi o adopti, per seguretat, el responsable de la prova o l'autoritat competent, tot i estar eximits del compliment de les normes generals de circulació.

2. Quan un participant no estigui en condicions per mantenir l'horari previst per a l'últim dels participants o sobrepassi el temps previst de tancament de control de l'activitat, ha de ser superat pel vehicle amb bandera verda, que indica el final de la zona de competició, per la qual cosa ha d'abandonar la prova a fi de no entorpir el trànsit automobilístic i el desenvolupament de la mateixa activitat. En cas de continuar ha de complir les normes i els senyals, i es considera un usuari més de la via.

Article 7

Vehicles de suport

L'organització ha de disposar de vehicles de suport suficients, banderins i mitjans adequats per senyalitzar el recorregut, tant pel que fa als participants com a la resta d'usuaris de la via, així com dels serveis necessaris per retirar la senyalització en acabar l'activitat, i deixalles que ocasionin els avituallaments, i deixar la via i la seva rodalia en el mateix estat que abans de la celebració.

Article 8

Senyalització d'itineraris

Els itineraris s'han de senyalitzar als llocs perillosos, fins i tot amb la presència de personal de l'organització i amb instruccions precises del responsable de seguretat viària. Les senyalitzacions s'han de retirar o esborrar una vegada que passi l'últim participant i mai no s'han de col·locar de manera que provoquin confusió per a la circulació rodada aliena a l'activitat esportiva. Quan les indicacions es facin sobre la calçada, s'han d'utilitzar materials que s'esborrin al cap de poques hores.

Article 9

Condicions de la circulació

1. Totes les proves han d'anar precedides per un agent de l'autoritat amb una bandera vermella i finalitzades per un altre amb una bandera verda, que delimiten per als participants i la resta d'usuaris de la via l'inici i el final de l'espai ocupat per a la prova. Està prohibida la

circulació de vehicles a l'espai comprès entre la bandera vermella i la verda, excepte els vehicles autoritzats expressament i amb l'autorització situada en un lloc visible.

Entre una bandera i l'altra, el personal auxiliar habilitat que realitzi funcions d'ordre, control o seguretat ha de dur una bandera de color groc en indicació d'atenció o perill, així com vestimenta d'alta visibilitat homologada i que respongui a les prescripcions tècniques que conté el Reial decret 1407/1992, de 20 de novembre.

2. Sense perjudici d'això, l'organització ha d'incorporar vehicles pilot de protecció que han d'estar dotats de cartells que anunciïn el començament i el final de la prova, i, si s'escau, han de situar el cotxe d'obertura i tancament de la prova com a mínim 200 metres per davant i per darrere del primer participant i de l'últim, respectivament.

3. Les característiques dels vehicles pilot a què fa referència l'apartat anterior són les següents:

a) Vehicles d'obertura:

Portador de cartell amb la inscripció «Atenció: prova esportiva. STOP», sense que en cap cas excedeixi l'amplada del vehicle.

Bandera vermella.

Llum rotatiu de senyalització de color taronja.

Llums d'avaría i d'encreuament encesos.

b) Vehicle de tancament:

Portador de cartell amb la inscripció «Final de cursa. CONTINUEU», sense que en cap cas excedeixi l'amplada del vehicle.

Bandera verda.

Llum rotatiu de senyalització de color taronja.

Llums d'avaría i d'encreuament encesos.

Article 10

Serveis sanitaris

1. L'organització ha de disposar durant la realització de l'activitat la presència obligatòria, com a mínim, d'una ambulància i d'un metge per a l'assistència de tots els participants, sense perjudici d'ampliar-ho amb més personal sanitari en la mesura que es consideri necessari.

2. A les proves la participació de les quals superi els 750 esportistes, hi ha d'haver com a mínim dos metges, dos socorristes i dues ambulàncies, i s'hi ha d'afegir, com a mínim, una ambulància i un metge per cada fracció suplementària de 1.000 participants.

Article 11

Condició dels participants

Els participants que circulin fora de l'espai delimitat pels vehicles de senyalització d'inici i final de la prova s'han de considerar usuaris normals de la via, i no els és aplicable aquesta normativa especial.

Article 12

Requisits dels responsables de la prova

El director executiu i el responsable de seguretat viària de la prova esportiva han de ser majors d'edat i tenir coneixements de les normes de circulació, per a la qual cosa és

suficient tenir la llicència o el permís de conducció en vigor, així com coneixement del reglament de la prova.

El responsable de seguretat viària ha d'indicar de manera precisa a cada un dels membres del personal auxiliar habilitat la funció que han d'exercir, d'acord amb la memòria aprovada per l'autoritat governativa competent.

Article 13

Personal auxiliar

El personal auxiliar per al manteniment de l'ordre i el control de l'activitat ha de ser en una quantitat raonable, en funció de les característiques de l'activitat, ha de dependre del responsable de seguretat viària i ha de tenir, com a mínim, les característiques següents:

- a) Ser major de 18 anys i tenir permís de conducció.
- b) Disposar per escrit de les instruccions precises donades pel responsable de seguretat viària de la prova i que prèviament han estat explicades per aquest o pels agents de l'autoritat que cobreixen la prova.
- c) Disposar d'un sistema de comunicació eficaç que permeti al responsable de seguretat viària entrar en contacte amb el personal habilitat durant la realització de la prova.
- d) Disposar de material de senyalització adequat, integrat com a mínim per cons i banderes verda, groga i/o vermella, per indicar als usuaris si la ruta està lliure o no, o una situació de perillositat.
- e) S'ha de poder desplaçar d'un punt a un altre del recorregut per exercir les seves funcions.

Article 14

Obligacions dels participants

Tots els participants de la prova han d'estar coberts per una assegurança de responsabilitat civil que cobreixi els possibles danys a tercers fins als mateixos límits que per a danys personals i materials estableix el Reial decret 7/2001, de 12 de gener, per a l'assegurança de responsabilitat civil de vehicles de motor de subscripció obligatòria, i una assegurança d'accidents que tingui, com a mínim, les cobertures de l'assegurança obligatòria esportiva que regula el Reial decret 849/1993, de 4 de juny, sense la preceptiva contractació de la qual no es pot dur a terme cap prova.

SECCIÓ SEGONA

Marxes ciclistes

Article 15

Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquesta normativa té per objecte establir una regulació de les marxes ciclistes organitzades, concebudes com un exercici físic amb finalitats esportives, turístiques o culturals.
2. S'entén per marxes ciclistes organitzades les activitats de més de 50 ciclistes.

Article 16

Marxes ciclistes organitzades

Les normes establertes en aquesta secció només regulen amb caràcter vinculant les marxes ciclistes organitzades.

Article 17

Requisits de les marxes ciclistes organitzades

Les marxes ciclistes organitzades han de complir els requisits administratius indicats a l'article 2 de la secció 1a d'aquest annex.

Article 18

Comunicació a les autoritats competents

L'organització està obligada a comunicar la realització de la marxa ciclista als ajuntaments de les localitats per les quals discorri.

Article 19

Control de les marxes ciclistes

El control i l'ordre de la marxa, tant respecte als participants com a la resta d'usuaris de la via, està encomanat als agents de l'autoritat o personal de l'organització habilitat. Les ordres o instruccions emanades d'aquest personal durant el desenvolupament de l'activitat, que han d'actuar seguint les directrius dels agents, tenen la mateixa consideració que les dels agents esmentats, ja que actuen com a auxiliars d'aquests.

Article 20

Obligacions dels participants

Tots els participants d'una activitat ciclista organitzada, amb les excepcions que preveu aquest Reglament, poden circular i agrupar-se lliurement, sempre pel seu carril, excepte que per seguretat el responsable de la prova o l'autoritat competent puntualment indiqui un altre criteri durant el desenvolupament de la marxa.

En general, els participants han de complir la normativa de circulació, especialment quan marxin desagrupats dels altres.

Article 21

Vehicles pilot de suport

L'organització ha de disposar de vehicles pilot de suport suficient, banderins i mitjans adequats per senyalitzar el recorregut, tant pel que fa als participants com a la resta d'usuaris de la via, així com dels serveis necessaris per retirar la senyalització al final de l'activitat, i deixalles que ocasionin els avituallaments, i deixar la carretera i la seva rodalia en el mateix estat que abans de la celebració.

Article 22

Senyalització d'itineraris

Els itineraris s'han de senyalitzar als llocs perillosos, fins i tot amb la presència de personal de l'organització habilitat i amb instruccions precises del responsable de l'organització. Les senyalitzacions s'han de retirar o esborrar una vegada que passi l'últim participant i mai no s'han de col·locar de manera que provoquin confusió per a la circulació rodada aliena a l'activitat ciclista. Quan les indicacions es facin sobre la calçada, s'han d'utilitzar materials que s'esborrin al cap de poques hores.

Article 23

Condicions de la circulació

1. Totes les proves han d'anar precedides per un agent de l'autoritat amb una bandera vermella i finalitzades per un altre amb una bandera verda, que delimiten per als participants i la resta d'usuaris de la via l'inici i el final de l'espai ocupat per a la prova. Entre l'una i l'altra el personal auxiliar habilitat que faci funcions d'ordre, control o seguretat ha de dur una bandera de color groc en indicació de precaució.

2. Sense perjudici d'això, l'organització ha d'incorporar vehicles pilot de protecció que han d'estar dotats de cartells que anunciïn el començament i el final de la prova, i, si s'escau, han de situar el cotxe d'obertura i tancament de la prova com a mínim 200 metres per davant i per darrere del primer participant i de l'últim, respectivament.

3. Les característiques dels vehicles pilot a què fa referència l'apartat anterior són les següents:

a) Vehicles d'obertura:

Portador de cartell amb la inscripció «Atenció: marxa ciclista», sense que en cap cas excedeixi l'amplada del vehicle.

Bandera vermella.

Llum rotatiu de senyalització de color taronja.

Llums d'avaría i d'encreuament encesos.

b) Vehicle de tancament:

Portador de cartell amb la inscripció «Final marxa ciclista», sense que en cap cas excedeixi l'amplada del vehicle.

Bandera verda.

Llum rotatiu de senyalització de color taronja.

Llums d'avaría i d'encreuament encesos.

Article 24

Serveis sanitaris

1. L'organització ha de disposar durant la celebració de l'activitat de la presència obligatòria, com a mínim, d'una ambulància i d'un metge per a l'assistència de tots els participants, sense perjudici de la seva ampliació amb més personal sanitari en la mesura que es consideri necessari.

2. A les proves la participació de les quals superi els 750 ciclistes, hi ha d'haver com a mínim dos metges, dos socorristes i dues ambulàncies, i s'ha d'afegir, com a mínim, una ambulància i un metge per cada fracció suplementària de 1.000 participants.

Article 25

Comportament dels participants

Els agents de l'autoritat i el personal auxiliar habilitat poden impedir la seva continuïtat en l'activitat a aquelles persones que amb les seves accions constitueixin un perill per a la resta dels participants o usuaris de les vies.

Article 26

Requisits dels responsables de la marxa

El director executiu i el responsable de seguretat viària de la prova esportiva han de ser majors d'edat. Aquest últim ha de conèixer les normes de circulació, per a la qual cosa ha de tenir permís de conducció en vigència.

El responsable de seguretat viària ha d'indicar de manera precisa a cada un dels membres del personal auxiliar habilitat la funció que han d'exercir, d'acord amb el reglament particular aprovat per l'autoritat governativa competent.

Article 27

Personal auxiliar

El personal auxiliar per al manteniment de l'ordre i el control de l'activitat ha de ser en una quantitat raonable, en funció de les característiques de l'activitat, depèn del responsable de seguretat viària i ha de tenir, com a mínim, les característiques següents:

- a) Ser major de 18 anys i tenir permís de conducció.
- b) Disposar per escrit de les instruccions precises donades pel responsable de seguretat viària de la prova i que prèviament han d'haver estat explicades per aquest o pels agents de l'autoritat que cobreixin la prova.
- c) Estar degudament identificat amb pitrals i roba visible. Disposar d'un sistema de comunicació eficaç que permeti al responsable de seguretat viària entrar en contacte amb el personal habilitat durant la realització de la prova.
- d) Disposar de material de senyalització adequat, integrat com a mínim per cons i banderes verda, groga i/o vermella, per indicar als usuaris si la ruta està o no lliure, o una situació de perillositat.
- e) S'ha de desplaçar d'un punt a un altre del recorregut per exercir les seves funcions.

Article 28

Obligacions dels participants

Tots els participants de la marxa han d'estar emparats per una assegurança de responsabilitat civil que cobreixi els possibles danys a tercers i per una assegurança d'accidents que com a mínim tingui l'abast de l'assegurança obligatòria esportiva, sense la preceptiva contractació de la qual no es pot dur a terme cap prova.

Article 29

Prohibicions

Com a norma general, està prohibit el seguiment de cotxes dels participants. Només els vehicles autoritzats expressament i amb l'autorització situada en un lloc visible poden circular darrere dels grups de ciclistes.

Article 30

Desenvolupament de les marxes

Les marxes s'han de desenvolupar amb el trànsit obert, sense perjudici que en certes circumstàncies o moments es pugui considerar l'opció de tancar al trànsit determinades zones mentre dura el pas dels ciclistes.

Article 31

Formació i habilitació del personal auxiliar

Els ministeris de l'Interior i d'Educació, Cultura i Esport han de fixar les condicions, la formació i l'habilitació del personal auxiliar dels agents de l'autoritat que pugui actuar en competicions esportives en carretera i marxes ciclistes.

SECCIÓ TERCERA

Altres esdeveniments

Article 32

Participació de vehicles històrics

Els esdeveniments en els quals participin vehicles històrics conceptuats així d'acord amb el Reial decret 1247/1995, de 14 de juliol, pel qual s'aprova el seu reglament regulador, o de més de 25 anys d'antiguitat en un nombre superior a 10, en què s'estableixi una classificació de velocitat o regularitat inferior a 50 quilòmetres per hora de mitjana, com també la seva participació en esdeveniments o manifestacions turístiques, concentracions, concursos de conservació o elegància i, en general, qualsevol classe d'esdeveniment en què no s'estableixi cap classificació sobre la base del moviment dels vehicles, ja sigui en funció de la seva velocitat o de la regularitat, necessiten autorització administrativa.

Article 33

Normativa aplicable

Les exhibicions de vehicles antics a què es refereix l'article anterior es regeixen, en el que sigui aplicable, per l'article 2.3 de la secció 1a, si bé només és exigible l'assegurança de responsabilitat civil. La circulació per la via pública d'aquestes agrupacions de vehicles ha d'estar precedida i seguida d'un vehicle pilot.

ANNEX III

Normes i condicions de circulació dels vehicles especials i dels vehicles en règim de transport especial

Les normes i condicions de circulació dels vehicles especials i dels vehicles en règim de transport especial s'agrupen i se sistematitzen de la manera següent:

SECCIÓ PRIMERA

Condicions de circulació comunes per als grups 1, 2 i 3

1. Ha de mantenir una separació mínima de 50 m amb el vehicle que el precedeixi i permetre i facilitar l'avançament als vehicles de marxa més ràpida, i s'ha d'aturar si és necessari, sense obligar en cap cas els conductors d'altres vehicles a modificar bruscament la velocitat o trajectòria.
2. Les detencions i els estacionaments s'han de fer fora de la calçada i del voral.
3. El vehicle pilot està autoritzat a utilitzar el senyal V-2 mentre presti el servei, que ha de ser visible tant cap endavant com cap enrere i s'ha de desconnectar en finalitzar el servei. Entre el personal del vehicle pilot i el de la cabina del vehicle especial o en règim de transport especial s'han de poder establir comunicacions per ràdio i per telèfon en una llengua coneguda per les dues parts.
4. Els vehicles especials i els vehicles en règim de transport especial, a més dels dispositius de senyalització que determina el Reglament general de vehicles per a la categoria del vehicle en qüestió, han de disposar de senyals lluminosos V-2 distribuïts de manera que quedi perfectament delimitat el contorn de la secció transversal dels vehicles, en els frontals anterior i posterior, així com de senyals V-4, V-5 (optatiu del V-4), V-6, V-16, V-20 i dels que

preveu l'article 15.6 i 7 del Reglament general de circulació, quan escaigui. També han de fer servir permanentment els llums d'encreuament.

5. S'han de complir sempre les disposicions restrictives de trànsit especialment establertes, les que estiguin senyalitzades a la via o les que indiquin els agents de l'autoritat encarregats de la vigilància del trànsit.

6. S'ha de suspendre la circulació i sortir de la plataforma, a causa de fenòmens atmosfèrics adversos que suposin un risc per a la circulació, o quan no hi hagi una visibilitat de 150 m, com a mínim, tant cap endavant com cap enrere.

7. El titular del vehicle s'ha de cerciorar, fins i tot recorrent l'itinerari prèviament a la realització de cada viatge, que no existeixen limitacions o obstacles físics que l'impedeixin.

8. Els vehicles especials o en règim de transport especial l'amplada dels quals superi els cinc metres necessiten acompanyament dels agents de l'autoritat encarregats de la vigilància del trànsit. El titular ha de donar compte, amb un mínim de 72 hores d'antelació, als agents de l'autoritat encarregats de la vigilància del trànsit de la província de partida, del lloc, l'hora, la data d'inici per cada un dels viatges autoritzats, ha d'indicar la matrícula del vehicle o les del conjunt de vehicles que faran el viatge i ha d'adjuntar còpia de l'autorització. Així mateix s'ha d'adreçar el mateix avís a l'òrgan designat per a la seva recepció pel titular de la via.

A més d'aquestes, s'han de complir per a cada un dels grups esmentats les següents normes i condicions de circulació:

Grup 1. Normes i condicions de circulació per a vehicles en règim de transport especial en superar, per raó de la càrrega indivisible transportada, les masses o dimensions màximes.

1. La posada en circulació d'aquests vehicles ha d'estar emparada per l'autorització complementària prèvia, prevista a l'article 14.2 del Reglament general de vehicles. La seva circulació s'ha d'ajustar a les normes generals d'aquest Reglament que els siguin aplicables. Sobre aquestes prevalen les condicions de circulació que es fixin a l'autorització complementària de circulació.

2. En vies urbanes han de seguir l'itinerari determinat per l'autoritat municipal.

3. Acompanyament de vehicle pilot:

a) Per dimensions: quan el vehicle en règim de transport especial superi els tres metres d'amplada o la seva llargada superi els 20,55 m, s'ha de situar darrere, a una distància mínima de 50 m, en autopistes i autovies; i davant, a la resta de carreteres.

b) Per velocitat: a més del que es disposa en el cas anterior, en el supòsit que la velocitat de circulació sigui inferior a la meitat de la genèrica de la via, en carreteres convencionals, s'ha de situar un altre vehicle pilot darrere a una distància mínima de 50 m.

4. Velocitats:

a) Vehicle amb autorització genèrica: la velocitat màxima de circulació permesa és de 70 km/h. Sobre aquestes limitacions prevalen les més restrictives que figurin a la targeta ITV.

b) Vehicle amb autorització específica: la velocitat màxima de circulació permesa és de 60 km/h. Sobre aquestes limitacions prevalen les més restrictives que figurin a la targeta ITV.

c) Vehicle amb autorització excepcional: la velocitat màxima de circulació permesa és la fixada a l'autorització, que en cap cas no pot superar els 60 km/h. Sobre aquestes limitacions prevalen les més restrictives que figurin a la targeta ITV.

5. Horari de circulació: tot vehicle que circuli en règim de transport especial amb autorització de caràcter genèric o específic ho pot fer tant de dia com de nit; això no obstant, per al de caràcter excepcional es pot permetre entre la posta i la sortida del sol quan consti així a l'autorització que s'expedeixi.

6. En el cas dels vehicles que circulin en règim de transport especial emparats per una autorització específica o excepcional, el titular d'aquesta autorització ha de donar compte el dia abans a la realització de cada viatge, als agents de l'autoritat encarregats de la vigilància del trànsit de la província de partida, del lloc, la data i l'hora d'inici del viatge, i n'ha de trametre una còpia de l'autorització. Així mateix i en els mateixos termes s'ha de comunicar el viatge als serveis del titular de la via designats a aquest efecte.

Grup 2. Normes i condicions de circulació per als vehicles especials agrícoles i els seus conjunts que, per construcció, superen permanentment les masses o dimensions màximes.

1. Poden circular per autovies, encara que no assoleixin la velocitat de 60 km/h en pla, quan no hi hagi un itinerari alternatiu o una via de servei adequada.

2. Han de portar sempre la pinta o el tall desmuntat si en tenen.

3. Acompanyament de vehicle pilot:

a) Per dimensions: quan se superin els 3,50 metres d'amplada s'ha de situar darrere, a una distància mínima de 50 m, en autovies, i davant, a la resta de carreteres.

b) Per velocitat: en cas que la velocitat de circulació sigui inferior a la meitat de la genèrica de la via, s'ha de situar darrere a la distància mínima esmentada.

Grup 3. Normes i condicions de circulació per a vehicles especials i els seus conjunts d'obres i de serveis que, per construcció, superen permanentment les masses o dimensions màximes.

1. Acompanyament de vehicle pilot:

a) Per dimensions: quan se superin els 3,50 metres d'amplada o la seva llargada superi els 30 metres, s'ha de situar darrere, a una distància mínima de 50 metres, en autopistes i autovies, i davant, a la resta de carreteres.

b) Per velocitat: en cas que la velocitat de circulació sigui inferior a la meitat de la genèrica de la via, s'ha de situar darrere a la distància mínima esmentada.

Grup 4. Normes i condicions de circulació per als altres vehicles especials.

1. Han de circular d'acord amb les establertes amb caràcter general per als vehicles especials en l'articulat d'aquest Reglament.

2. L'itinerari dels trens turístics el determina l'autoritat competent en matèria de regulació i vigilància del trànsit, tenint en compte les característiques de la via, del trànsit i la concurrència amb altres usuaris.

SECCIÓ SEGONA

Règim específic de circulació de combois i columnes militars, transports especials de material militar en vehicles que pertanyen al Ministeri de Defensa o al servei de les casernes generals militars internacionals de l'OTAN

1. Als efectes d'aquesta secció, s'entén per:

a) Autoritat militar ordenadora del desplaçament: la persona legítimament habilitada per signar el document que autoritza un transport i determina la modalitat i les condicions del moviment i, si s'escau, l'òrgan designat per gestionar el desplaçament.

b) Cap del comboi: personal que forma part d'un comboi i exerceix d'autoritat sobre aquest.

c) Cap del transport: el cap dels mitjans de transport que conformen la columna militar i responsable tècnic.

d) Columna militar: un grup de vehicles que es mouen sota un únic cap de columna per la mateixa ruta, alhora i en la mateixa direcció. Les columnes poden estar compostes de diversos elements organitzats que es denominen «combois o unitats de marxa».

e) Comboi: tot grup de vehicles, constituït almenys per tres unitats, de les quals dues són els vehicles senyalitzadors de cap i cua. Aquests vehicles de cap i cua han de muntar el senyal V-2 (tal com estableix l'annex XI, senyal V-2, del Reglament general de vehicles, aprovat pel Reial decret 2822/1998, de 23 de desembre).

2. Els vehicles, columnes i combois militars han de circular evitant destorbar, en la mesura que sigui possible, la resta d'usuaris. Llevat de casos d'urgència, l'autoritat militar ordenadora del desplaçament ha de comunicar a l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit, almenys amb 48 hores d'antelació, l'itinerari i l'horari previst.

En situacions d'urgència, aquesta comunicació s'ha de fer directament al Centre de Gestió de Trànsit dels serveis centrals de la Direcció General de Trànsit.

El cap del comboi ha de controlar i és responsable que el moviment es desenvolupi amb subjecció al que estableixen aquesta secció i la resta de la normativa que desplega el text articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària, i ha de vetllar especialment perquè tant els conductors com els vehicles portin la documentació exigida.

3. La circulació de vehicles especials i vehicles en règim de transport especial no requereix l'autorització que preveu l'article 14 del Reglament general de vehicles, i s'ha de dur a terme en tot cas sota la responsabilitat de l'autoritat militar ordenadora del desplaçament.

S'exceptuen de la prohibició que conté l'article 18.2 d'aquest Reglament els conductors de vehicles militars que per la seva naturalesa necessitin un sistema de comunicacions internes.

4. L'autoritat militar ordenadora del desplaçament pot demanar la col·laboració dels organismes titulars de les vies per les quals s'hagi de fer el desplaçament i sol·licitar la de les autoritats competents en matèria de vigilància, regulació i control de trànsit.

Els responsables tècnics de les unitats encarregades de conservació, explotació i viabilitat de carreteres de les diferents administracions titulars de les vies públiques i de la vigilància, el control i la regulació del trànsit han de prestar amb caràcter prioritari i urgent la informació i el suport que els sigui sol·licitat per fer possible, si escau, la circulació dels vehicles especials o en règim de transport especial al llarg de les carreteres o en punts concrets d'aquestes, de manera que es pugui efectuar sense detriment de la infraestructura viària i amb la mínima repercussió per a la resta dels usuaris.

La policia militar, naval o aèria, si s'escau, ha de regular la circulació, sempre que sigui necessari, al llarg del desplaçament.

5. L'autoritat militar ordenadora ha de comunicar els moviments d'aquests vehicles especials o en règim de transport especial a les autoritats autonòmiques i locals responsables de la vigilància, la regulació i el control del trànsit en algun dels trams inclosos en l'itinerari. Així mateix, s'ha de comunicar, si s'escau, a les societats concessionàries d'autopistes de peatge.

6. Tot comboi d'unitats de transport que inclogui vehicles especials o en règim de transport especial està sotmès a les condicions més restrictives de circulació imposades reglamentàriament a cada un dels vehicles que el componguin, i poden circular per sota dels límits mínims de velocitat fins i tot els vehicles de protecció o d'acompanyament.

La velocitat màxima del comboi no està limitada per la imposada als vehicles especials que l'integrin, ja que només els vincula quan circulin aïlladament o en grups de vehicles anàlegs. No obstant això, llevat que hi hagi circumstàncies excepcionals degudament justificades i de seguretat nacional, la circulació d'aquests vehicles s'ha d'ajustar al que estableix la resolució per la qual s'estableixen mesures especials de regulació del trànsit que anualment publica l'organisme autònom Prefectura Central de Trànsit i al que puguin disposar els òrgans competents de les comunitats autònomes que tinguin transferides competències executives en matèria de trànsit i circulació de vehicles de motor, així com les dictades pels alcaldes. Igualment, cal atènyer-se al que prevegi la resolució anual de l'organisme autònom Prefectura

Central de Trànsit per la qual es dóna publicitat a les limitacions de pas per a la circulació de vehicles especials i en règim de transport especial a la xarxa de carreteres d'Espanya.

7. Aquesta secció també és aplicable als vehicles militars d'altres països que, en virtut dels acords internacionals subscrits pel Regne d'Espanya, circulin pel territori nacional.

ANNEX IV⁷⁷

Pictograma indicatiu de l'ús obligatori del cinturó de seguretat en els seients dels vehicles destinats al transport de persones de més de nou places, inclòs el conductor, en què hi figurei

(Color: personatge blanc sobre fons blau)

⁷⁷ Annex afegit per l'article únic.11 del Reial decret 965/2006, d'1 de setembre, pel qual es modifica el Reglament general de circulació, aprovat pel Reial decret 1428/2003, de 21 de novembre (BOE núm. 212, de 5 de setembre, i suplement en català núm. 20, de 16 de setembre).